

Det som i kirkedepartementet lades for tiden av en ekspedisjonssjef ved navn Sigmund - født Simon - Feyling. Her har steg til sin nåværende høye verdighet var han sogneprest i Egersund. Her var han særlig kjent som en varm venn av jødene, hvis omsorg lå ham meget på hjertet. Ikke skjelden fant man derfor også denne Sigmund - født Simon - på kristelige møter og stevner som en varm talsmann for jødene. På grunn av sin nidkjærhet avanserte han endog til kretsformann i Israelmisjonen der på sine kanter.

Nå er Simon blitt en fin høytstående nazist og dermed har han nok fått et "høyere" og "renere" syn på jødene. Han befatter seg nok med jødernes sak fremdeles, men nå er det for å finne fram de argumenter som skal til for å forsvare at jøder skal jages, pinnes og drepes som rotter og mus - i kristendommens navn.

Det må være med underlige følelser - hvis nazister er i besiddelse av den slags at denne forhennevende jodevenn i dag er vidne til hvorledes jødene, som det skjedd i forrige uke i Oslo i stor stil, blir jaget fra sine hjem uten å få ta med seg praktisk talt annet enn det de står og går i. "Mat for en dag kan tas med", sier tyskerne aller nådigst der de står med klanken i hånden og påser at kvinner og gråtende barn er utenfor hjemmets dør innen den oppgitte halvtime. "Kristendommens grunnverdier vernes" - sier Simon. En slik hykler og forbryter er det som i dag sitter som kirkedepartementets ekspedisjonssjef.

Selvsagt kan kirken ikke komme til forståelse med en stat som har personer av Feylings type i spissen for det departement som skal tjene som formidler mellom stat og kirke. Dette har da kirken også fått en overbevisende demonstrasjon av under de forsøk som Feyling og hans "ministre" i løpet av sommeren og høsten har gjort for å komme på talefot med kirken. Disse forsøk avdekket til overflod de hyklerer som er så karakteristisk for alt som heter nazisme. Herrene lot som om de ville få fred med kirken. Men hele kirken - også det norske folk med - er nå over at det de egentlig ville var å utnytte kirken for sine politiske planer.

Dette bakholdsangrep hadde kirken heldigvis klokskap og djervhast nok til å avise. Men kirken vil nok få merke at den ikke har slått angrepet ustraffet til. Spesielt har Simon under alle forhandlinger, hatt i mente at hvis kirken ikke bryr seg, så skulle det til gjengjeld "være godtgjort at det var politikk som lå bak kirkens holdning". Denne herre har likefrem trukket den konklusjon at kirkens kamp intet annet er enn "kamouflert opprør mot den sittende regjering". Jo, Simon kan få snudd seg. --- I et skriv av 25. sept. d.d. til NS's tillitsmenn redegjør han for de forhandlinger staten har ført med kirken og erklærer at "departementet er avskåret fra å foreta seg mere i denne sak". Hermed mener han imidlertid ikke at kirken skal få seile sin egen sjø. Tvert om. Målbevisst har han arbeidet på å fange kirken i sitt politiske garn, og nå kan han meddele at fangsten er så godt som lykkedes. Han hevder overfor sine partifeller at den redegjørelse som kirkens nye styre sendte ut i juli måned "munner ut i en erklæring fra den midlertidige kirkeledelse om å ville løse kirken fra forholdet til den nåværende statsstyrelse. Men da er saken klar etter Feylings syn på den: "Dette punkt i redegjørelsen går uttrykk for et angrep på statsordningen gående ut på å berøve staten dens tradisjonelle og lovfestede myndighet over kirken og inneholder samtidig en direkte undersøgelse av det nåværende statsstyre. Dette angrep er av en åpenbar politisk karakter." og videre "så lenge opposisjonens ledere vegrer seg ved å avgi den erklæring som de selv ved sin politiske og lovstridige aksjon mot staten og statsmakten har nødvendiggjort, bærer de også ansvaret for at forhandlinger og en avspenning i kirkestriden ikke kan komme i stand".

Med dette er det klart at kirkens kamp mot staten nå går inn i en ny fase. De som å forfølge jøder vil Feyling snart gå over til å forfølge prester og andre kristne ledere. Et lite forhåndsvarsel fikk man i forrige uke da ca. 10 prester ble drøvet bort fra sine hjem.

Ingen andre en quisling og hans menn tror på deres vrøvl om at kirken representerer en politisk sammensvergelse mot staten. Men én ting kan herrene føle seg forvisset om, og det er at jo hardere den forfølgelse, som de på dette grunnlag står i ferd med å slippe løs på den norske kirke, blir, jo hardere vil også kirkens motstand bli. Og presten Simon Feyling skulle - selv om han bare fikk høre til sin presteeksamen - ha lest så pass kirkehistorie at han visste at sverd i biter på ånd.

GUD BEVARE KONGEN OG FADERLANDET.

5 OKT. 1942

A

Mappe 9
Ekspl. 364
Arg. 2. arg. 1942
O.V.
Jfr.

LONDON - NYTT.

1121

1. oktober 1942.

Nr. 364.

Nyhetene fra London 30/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Bretninger fra fronten i dag omtaler voldsomme slag nordvest for Stalingrad, der tyskerne kaster inn tanks og stormtropper for på ny å forsøke å slå seg gjennom til Volga. Alle disse angrep er blitt holdt det siste døgn. Dagens sovjetkommuniké melder at under kampene i Stalingrad-området er tyskerne blitt påført nye svære tap. På et sted styrtet soldater fra den røde armé og fra Stalingrads borgerværn fram i et uimotståelig bajonettangrep for å ta igjen tapt terreng. - Rundt de strategiske høyder i de nordlige og nordvestlige forsteder er marken oversvømt med tyske falne. Bare i går tapte tyskerne 1.500 soldater 29 tanks i dette området, og allikevel trengte de ikke inn til gatene midt i byen. Meldinger fra fronten i dag anslår at omtrent 2.000 kanoner og 25 artilleriregimenter er rettet mot Stalingrad. - Nordvest for Stalingrad foretar tyskerne endeløse motangrep for å demme opp for de framrykkende russere. Tyskerne har samlet 30 divisjoner i dybden, men Timosjenko som har nådd Don-elven har fremdeles initiativet.

Ifølge en Pravda-melding har den russiske offensiv ved Resjev brutt seg vei gjennom den nordvestlige del av de tyske forsvarsverker, en linje tyskerne kalte "der Führer Linie". - På den fjerde dag av den nye tyske offensiv i nærheten av Mosdok holder den røde armé stand. Russerne gjør kraftig motstand mot et angrep av tyske og rumenske alpetropper sydøst for Novorossiysk. Det er også foretatt et kommandolignende tokt inn i Novorossiysks havn. En angripende gruppe utslettet mannskapene på to tyske batterier.

VESTFRONTEN: 3 tyske fly til foretok angrep ble i dag skutt ned over den engelske kyst. Det blir opplyst i London at hittil i september er 25 tyske fly skutt ned over Storbritannia. Dette utgjør en stor del av det lille antall tyske fly som har sendt over. Nesten like mange fly ble skutt ned over sine baser av britiske flygere som gjorde raske utfall på patruljer.

2 tyske fly fløy i lav høyde over en skole i Syd-England i går og bombet den. De drepte 20 skolegutter, en lærerinne og rektoren på skolen. 30 andre ble såret.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo sier: Natt til tirsdag var britiske landpatruljer iilden over hele fronten. Allierte bombefly har på ny angrepet Tobruk og framskutte fiendtlige landingsplasser. I det Joniske Hav har middels store bombefly angrepet et italiensk handelsskip, som man senere så ble satt på grunn. Britiske torpedofly fra marinen har oppnådd treff midtskips på en fiendtlig destroyer. - I går ble det utført virkningsfulle angrep av langdistansejagerfly mot lastebiltransporter mellom Sidi Barani og Mersa Matruh. De skjøt ned 2 fiendtlige fly. 2 britiske fly savnes fra alle disse operasjoner.

2 fiendtlige jagerpatruljer nærmet seg Malta i går, men da de ble utfordret av øyas jagere, undgikk de kamp. Britiske fly og undervannsbåter opererer fortsatt fra Malta og slår med knusende virkning løs på fiendens konvojer. Herler ikke har all bombing knekket moralen til inbyggerne på Malta.

DET FJERDE ØSTEN: På Ny Guinea hamrer de allierte løs på de japanske styrker til lands med god virkning. Et kommuniké fra general Mc.Arthurs hovedkvarter melder at viktige stillinger i Owen Stanley fjellene nord for Port Moresby er blitt inntatt. De japanske tropper er på tilbaketog og etterlater seg lastrer og utstyr. Kommunikéet tilføyer at de allierte tropper stadig avanserer.

PRESIDENT ROOSEVELT anmodet i går kveld kongressen om å garantere en øyeblikkelig bevilgning på 715 mil. pund for å bygge 14.000 nye bombe- og jagerfly til den amerikanske flåte.

Sjefen for den amerikanske krigsproduksjon opplyste i går at det blir anslått at De Forente Staters krigsproduksjon i år vil bli større enn den samlede produksjon i Tyskland og alle land i Europa under tysk herredømme.

I SEPTEMBER FOR 2 ÅR SIDEN da tyske fly kom over England i hundrevis både om dagen og natten ødela det britiske flyvåpen 1.124 tyske fly. Denne september har det vært det britiske flyvåpen som har sendt svermer av bombefly over Tyskland, i en offensiv langt større enn det noen gang foretok. I de første 18 dage av september kastet det britiske flyvåpen 5.000 tonn med bomber på Tyskland.

v v v v v v v v v

Hitler angrep Sovjetsamveldet fordi han ville ha full kontroll over de russiske råstoffene og fordi han ville sette den røde armé ut av spillet før han rettet det avgjørende angrep mot vest. Tyskerne regnet med å knuse de russiske arméer i løpet av sommeren og høsten 1941, og de angrep derfor over hele fronten på en gang og håpet å erobre Leningrad, Moskva og Ukraine på samme tid.

Det mislykte angrepet på Moskva-fronten i november og desember i fjor var vendepunktet under felttoget. Den tyske høyleielsen måtte bruke vinteren og våren for å forberede sommerfelttoget i år, og denne gang var den tyske offensiven begrenset til Syd-Russland. Målet var å tilintetgjøre de russiske arméer i syd og å avskjære forbindelsen mellom Kaukasus og Midt- og Nord-Russland. Muligens har tyskerne deretter planlagt å gå mot Leningrad eller Moskva i nord eller mot Midtøsten i syd.

Tyskerne har nådd store resultater og de har erobret rike korn- og industri-distrikter. Det er imidlertid lite sannsynlig at de vil bli i stand til å rette noe angrep mot Moskva eller Leningrad før vinteren kommer, eller at de er i stand til å trenge fram til oljen i Baku. Det er ennå mindre sannsynlig at de vil være i stand til å trenge fram over fjellene i Kaukasus mot oljekildene i Midtøsten. Tyskerne håper å knekke de russiske arméers kraft, stabilisere fronten i øst og etablere en såkalt øst-front, som de håper å kunne holde med relativt beskjedne styrker. Det ville tillate dem å overføre tropper til vest som vern mot en alliert invasjon.

Det ville videre tillate dem å konsentrere en større del av produksjonen om ubåter og fly. En utvidet og skjerpet ubåtkrig er deres eneste sjangse til å stoppe eller begrense strømmen av amerikanske tropper og amerikansk krigsmateriell til Storbritannia. Over halvparten av deres våpen er for tiden bundet på østfronten, og de har hatt store tap.

Vi må gå ut fra at tyskerne vil sette meget inn på å styrke sitt flyvåpen, slik at de kan bli i stand til å møte de alliertes luftangrep med en motoffensiv. -- Videre må tyskerne se å få brukt en større del av produksjonsapparatet til å utbedre transportvesenet, f.eks. til å bygge nye lokomotiver. Alle meldinger tyder på at jernbanesystemet i Tyskland er utsatt for en meget sterk påkjenning.

Endelig er det sannsynlig at tyskerne, hvis de skulle få anledning til det vil overføre tropper til Nord-Afrika, for å forsøke å erobre Egypten og Den nære Orient.

Vi kan ikke for øyeblikket vite om det vil lykkes for tyskerne å gjennomføre disse planer, men meget tyder på at de også denne gang har undervurdert sine motstandere.

Forsvaret av Stalingrad er helt enestående i verdenshistorien. Det er første gang at en storby bokstavelig talt blir forsvart fra hus til hus. Stalingrad har fra et forsvarssynspunkt en ugunstig stilling. Den ligger på slettelandet med ryggen til Volga, og det er lite av naturlige forsvarsstillinger der. Tyskerne kan støtte seg til jernbaner, mens de russiske forsterkninger må ferdes over Volga, som her er meget bred. Tyskerne er overlegne i antall. Russerne regner med at de bruker ca. 1 million mann i kampene om Stalingrad. De er også overlegne både når det gjelder fly og tanks. Men russerne har gjort hvert hus til en festning, og det kjempes om hvert gatehjørne, mann mot mann. Under slike forhold spiller tanks og fly ikke den samme rolle som på det åpne sletteland. Tyskerne forsøker å trenge fram til Volga langs enkelte hovedgater, for på denne måte å splitte og isolere de enkelte russiske avdelinger, og utrydde dem kvartal for kvartal, gate for gate, hus for hus.

Russerne har åpnet et motangrep nordvest for byen mot tyskerens venstre flanke. Dette angrepet har hatt betydelig framgang, og russerne er nådd fram til Don, men tyskerne var forberedt, og de hadde laget sterke, befestede stillinger her. Det er derfor ikke mulig å vite om det russiske angrep vil føre til at større tyske styrker blir trukket vekk fra kampene om selve byen.

(Fortsettes i neste nummer.)

v v v v v v v v v

LONDON - NYTT.

2. oktober 1942.

Nr. 365.

Nyhetene fra London 1/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Ettermiddagens meldinger fra Russland viser at tyskerne setter alt inn på å erobre Stalingrad. 30 tyske divisjoner og over 1.000 fly blir brukt for å tilintetgjøre byen. I fabrikkstrøk i byens nordvestlige forsteder blir tyskernes tankframstøt etterfulgt av kraftig bombardement fra luften mot arbeiderboligene og fergestedene ved Volga. I byens sydvestlige utkant har russerne satt i gang et vellykket motangrep og erobret en landsby og et høydepunkt. Angrepet ble foretatt under dekningsild fra en russisk Volga-flo-tilje. -- Fra det vestre Kaukasus blir det meldt at flere fiendtlige motangrep er slått tilbake sydøst for Novorossijsk og at et kompani rumenere ble utslettet. I nærheten av Svartehavskysten har russerne drept eller såret 8.000 mann i den 3. rumenske rytterdivisjon. -- Tillegget til det russiske kommuniké melder om lokale kamper i Voronesj-området ved øvre Don. Meldinger fra fronten tyder på at det russiske press er særlig kraftig i Rsjev-området og det heter at tyskerens stillinger stadig er utsatt for artilleriild. -- I går ble 21 tyske fly skutt ned i nærheten av Leningrad og i Østersjøen ble et tysk handelsskip på 10.000 ton senket av et russisk krigsfartøy. --

MIDTØSTEN: Britiske landpatroljer var i virksomhet natt til onsdag, sier dagens kommuniké fra Kairo. I går var det artilleridueller i midtavsnittet. Tobruk ble bombet igjen natt til onsdag. Andre angrep ble foretatt mot Sollum og Bardia og mot en av fiendens flyplasser. -- 2 britiske langtrekkende jagerfly møtte en formasjon av 4 fiendtlige bombefly mens de var på patrulje langs kysten. De skjøt ned 3 uten selv å lide noe tap.

DET RØDNE ØSTEN: De allierte styrker på Ny Guinea har rykket videre fram i Owen Stanley-fjellene. Et kommuniké fra general Mc.Arthurs hovedkvarter sier at et høydedrag og en landsby til er gjenerobret uten motstand. I løpet av de siste 24 timer har de allierte rykket fram omlag 15 km. i det vanskeligste terrenget. Forsyninger og utstyr er falt i de alliertes hender. Det heter i kommunikéet at japanernes hovedstyrker som har forsøkt å rykke sydover i retning av Port Moresby fremdeles trekker seg tilbake. -- På samme tid retter allierte bombefly kraftige angrep mot japanske baser og sambandslinjer.

FORMANNEN i Den Amerikanske Maritime kommisjon har gitt uttrykk for sin tilitt til at Amerika kommer til å bygge 8 mil. ton handelsskip i år, og det vil løse et av verdens største problemer, sa han. I løpet av september ble 90 skip ferdigbygget, m.a.o. 3 om dagen, og alt i alt beløper de seg til neste 1 mil. tonn.

DEN AMERIKANSKE ARBEIDSMINISTER har fra Washington sendt følgende budskap til de norske arbeidere:

Arbeiderne i Amerika stiller seg enig bak de norske arbeideres beslutning om ikke å la seg bruke som brikker for nazismen, hvis mål er å undertrykke andre frie folk. Vi er med dere i kampen mot diktatorene og deres leiesvenner som undertrykker Norge og andre frie nasjoner. Vi er besluttet på å sørge for at nordmennenes ofre ikke er gjort forgjeves. I stadig økende antall gir våre sønner og brødre til De Forente Staters armé, marine og marinekorps og vi sender dem til alle deler av verden, hvor de hjelper de forente nasjoner å kjempe for alle folks frihet, og vi fortsetter å gjøre det til det siste slag er vunnet. I stadig økende antall bygger vi kanoner, tanks, fly og skip som er nødvendige for å vinne seiren. Amerikanske arbeidende menn og kvinner strever dag og natt rundt for at soldatene skal ha alle de våpen som trenges i en total krig. De slår alle produksjonsrekorder i verdens mest produktive land. De vil ikke tåle at deres produksjon på noen måte minker. De er enig med alle de andre amerikanske grupper om den felles kamp de fører med nordmenn og andre undertrykte folk mot de krefter som gjør det slutt på friheten for alltid.

Amerikanerne hilser dere for hva dere har gjort og hva dere kommer til å gjøre i framtiden, sluttet den amerikanske arbeidsminister sin hilsen til de norske arbeidere.

v v v v v v v v v

U K E N S U T E N R I K S K R O N I K K v/ Arne Ordning. (fort. fra for.nr.)

Tyskerne hevder at de på Stalingrad-fronten på flere punkter er nådd fram til Volga. Deres flyvåpen og artilleri vil i hvert fall vanskeliggjøre transporten på elven. Den vil dessuten fryse til i nærmeste framtid. Byen Stalingrad har derfor ikke samme strategiske betydning som før, men forsvaret av Stalingrad er først og framst et enestående eksempel på dødsforakt og fanatisk kampvilje. Det gjelder Stalins by, som på mange måter er et symbol på det nye Russland, og det gjelder moder Volga, livslinjen i det gamle russiske rike, som har en sentral plass i alle russeres bevissthet. Den røde armé forsvarer ved Stalingrad både fortidens og framtidens Russland.

Men forsvaret har også stor militær betydning. Det binder store tyske troppemasser. Man har lenge ventet et tysk angrep på Leningrad og et tysk forsøk på å avskjære Samveldets forbindelse med Murmansk og havnene i nord. Men foreløpig er det russerne som har initiativet på dette frontavsnitt.

Dette gjelder i ennå høyere grad på midt-fronten, hvor russerne har gjort nye framstøt i Moskva-avsnittet. -- På Kaukasusfronten har tyskerne hatt liten framgang de siste ukene og de har hverken nådd de sydlige havnene ved Svanehavet eller oljekildene ved Groshyj. I Kaukasus-fjellene er det allerede falt sne, og det er liten utsikt til at tyskerne kan forsere fjellpassene. Tyskerne har videre lidt store tap, særlig ved Stalingrad. Men også russerne har hatt svære tap, og deres stilling er alvorlig. Den store fordelene ved den heroiske forsvaret av Stalingrad er imidlertid at russerne vinner tid, vinner tid til vinteren kommer og tyskerne må forberede seg på et nytt vinterfettog.

Det er grunn til å håpe at de russiske arméer vil beholde sin slagkraft så Tyskland til slutt vil stå overfor en virkelig 2-fronters krig. Det er dette Hitler hele tiden har søkt å undgå. Foreløpig består vestmaktens innsats i kampene dels i å føre fram tilførsler og dels i å bombe Tyskland.

Så lenge nettene var korte og lyse, var det meget vanskelig å sende tilførsler over Nord-Atlanteren til Murmansk og Arkangelsk. Men i forrige uke opplyste admiralitetet at det var sendt en stor konvoy til Russland i første halvdel av september. Dette var den største konvoyen som noen gang er sendt ut, og den var beskyttet av 75 krigsskip, deriblandt hangarskip, og den hadde med seg utstyr til 9 divisjoner. Den måtte i 4 dage kjempe mot tyske ubåter og fly som hadde baser i Nord-Norge. Tapene var imidlertid mindre enn man hadde forutsatt, og ingen av krigsskipene gikk tapt. Representanter for den britiske regjering har uttalt at det vil bli sendt nye og større konvoyer i nær framtid.

Bombingen av Tyskland binder en stor del av de tyske jagere i vest og den betyr en svekkelse av den tyske krigsproduksjon. Resultatene har vært oppmuntrende, og etter de siste rapporter innrømmer også mange som tidligere var skeptiske, at den såkalte strategiske bombing kan bli en avgjørende faktor både når det gjelder å ramme Tysklands krigsøkonomi og når det gjelder å berede veien for en offensiv på fastlandet. Men det dreier seg her selvsagt om en virkning på lengre sikt.

Russerne trenger effektiv hjelp så snart som mulig, og den beste hjelp ville være en alliert offensiv på andre fronter for å kunne trekke tyske tropper vekk fra østfronten. Den annen front er ikke i første rekke et politisk problem. Både det britiske og amerikanske folk har en offensiv innstilling, og denne stemning er selvsagt blitt ennå sterkere på grunn av forsvaret av Stalingrad. Hverken president Roosevelt eller statsminister Churchill hører til den type av statsmenn som på grunn av overdreven forsiktighet viker tilbake for å ta ansvaret for foretagender som medfører risiko. Den annen front er i første rekke et militært problem og her må avgjørelsen ligge hos den øverste militære ledelse. En annen front som ble en fjasko, ville ikke gavne hverken Sovjetsamveldet eller de andre forente nasjoner.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

9 OKT. 1942

4

Mappe 9
Ekspl. 366
Arg. 2. arg.
O. V. 742

LONDON - NYTT.

3. oktober 1942.

1125

Nr. 366.

Nyhetene fra London 2/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Kampene i Stalingradområdet er like heftige som før og et kraftig tysk infanteri og tank-angrep er drevet tilbake i et avsnitt. Det tyske framstøt i Stalingrad er blitt sterkere. Nye tyske forsterkninger som blir ført inn i gatene bak mengder av tanks og under dekke av en voldsom spreidd har gjort en del framgang i de nordvestlige forsteder. Russernes stilling der er ifølge de tyske meldinger blitt verre der det siste døgn. Men utenfor Stalingrad har Timosjenkos undsetningsstyrker øket sitt press, og den røde hær gjør stadig god framgang.

Under et nytt framstøt på Brianskfronten har russiske tropper tatt et nytt jernbaneknutepunkt. Tyskerne gjorde 8 motangrep for å forsøke å gjenerobre dette knutepunkt, men ble drevet tilbake etter å ha lidt store tap. -- Det er nå voldsomme kamper på nordvestfronten, i området ved Ilmensjøen. -- I London blir det meldt at i slutten av september var tyskernes tap av døde og sårede i Russland kommet opp i 5½ mil. Dette tall er sammensatt slik: Tyske falne 1.400.000, Tyskere død av sykdom 1.500.000, sårede tyskere som ikke lenger kan ta del i krigen 1.600.000, andre tyske sårede 1.000.000. Et enormt antall tyskere er dessuten blitt tatt til fange. Disse tall omfatter ikke tyskernes svære tap ved Stalingrad.

MIDTØSTEN: Den britiske hær i Egypt har konsolidert de stillinger i midt-avsnittet som ble tatt onsdag. Angrepet fortsatte i går og ble foretatt med tungt artilleri, støttet av bombefly og dekket av svære tanks. Angrepet ble gjort mot en av de sterkeste stillinger i aksens forsvarsstillinger og var meget virkningsfullt. Operasjonen var av lokal art, men den har bidratt til å styrke den 8. armés stilling. -- Flere amerikanske bombefly rettet i går et angrep mot Hellas. Det ble oppnådd 3 fulltreffere på et av aksens handelsskip.

DET FJERDE ØSTEN: Et kommunike fra Washington melder at det har vært et 4-timers kraftig bombeangrep mot den japanske basis på Kiska, i den Aleutiske øygruppe. En japansk undervannsbåt og et japansk transportskip ble sannsynligvis senket; 2 andre transportskip ble skadet. 6 japanske jagerfly ble skutt ned. Amerikanerne tapte 1 fly. -- I et tidligere kommunike fra Washington ble det meldt at amerikanske undervannsbåter i det sydvestlige Stillehav har senket 5 japanske skip til, deriblandt et stort deposeskip for sjøfly.

På Ny Guinea rykker australske tropper, støttet av flyvåpenet, framover. Tysk telegrambyrå snudde i går kveld opp ned på sannheten og sa at det var japanerne som rykket framover. I virkeligheten har japanerne på Ny Guinea stadig trukket seg tilbake siden Hitler sa at de ville erobre hele øya.

VESTFRONTEN: Bombeavdelinger fra den amerikanske hærs flyvåpen, eskortert av jagerfly, angrep mål i Nord-Frankrike i ettermiddag. De tyske ubåtverfter ved Flensburg og i nærheten av Lübeck ble angrepet av det britiske flyvåpen i går natt. -- Andre britiske fly angrep tyske skip utenfor den nederlandske kyst. 17 britiske fly savnes etter disse operasjoner.

Dagens kommunike fra den tyske overkommando sier at natt mellom onsdag og torsdag senket tyske eskorteskip 20 britiske motor-torpedobåter utenfor den nederlandske kyst, og antakelig 2 til ble senket. Sannheten om denne trefning ble fortalt av det britiske admiralitet i går ettermiddag. Det virkelige forhold er at lette britiske sjøstridskrefter angreper en tysk konvoy utenfor den nederlandske kyst og senket et tysk forsyningskip med en torpedo. En britisk torpedobåt ble senket, men hele besetningen ble reddet. Tyskerne innrømmer tapet av en tysk patruljebåt som ikke var nevnt i det britiske kommunike.

FØR Hitler I SIN SISTE TALE rettet en trussel mot sabotører, hadde det i forrige måned vært et økende antall henrettelser av politiske fanger i Tyskland. I den tyske presse er det gitt enkeltheter om over 40 slike henrettelser av politiske fanger. I Frankfurt og Karlsruhe er 14 personer, deriblandt en kvinne blitt henrettet. De var beskyldt for forrederi og forsøk på å gjenopprette kommunistpartiet og for å spre nyheter fra utenlandske radiostasjoner. I Mannheim er 14 mennesker blitt henrettet. De var beskyldt for å stifte et kommunistpart for å være vennlig innstillet overfor fienden, for å underminere den tyske hær og spre fiendtlige nyheter. De henrettede omfattet en kvinne. I Oldenburg er en mann blitt henrettet for å ha spionert for en utenlandsk makt.

OM KRING hitlers SISTE TALE.

Hitler har talt. Han har gjennom de siste år holdt mange og "store" taler. Denne gang talte han med reserverthet og forsiktighet, som en mann der begynner å bli oppmerksom på at dramaets siste og uhyggeligste akt nærmer seg.

I stedet for sine gamle fraser om et forenet Europa, ferdig til å stå i mot et hvert alliert angrep, nøyde han seg denne gang med å understreke nødvendigheten av Tysklands eget forsvar. Han ymtet til å med om at han holdt på med å legge dette om.

Etter meldinger fra Berg å dømme har hans siste tale gjort lite for å fjerne den misstemning som nå synes å bre seg mer og mer over hele Tyskland. For tyskerne var sikkert datoen den viktigste nyhet i avisene dagen etter hans tale, nemlig 1. oktober, som innvarslet vinterens komme.

Hitlers påstand om at denne vinter umulig kunne bli verre enn den forrige, er ikke stor trøsten for det tyske folk. Hans hånende bemerkninger om "General Winter" uteble denne gang. Dertil har hele det tyske folk den siste vinter i alt for frisk erindring. Han ga heller intet håp om en nær forestående ødeleggelse av Russland eller sine andre fiender. Han antydte tvert i mot at selv om Tyskland kom heldig gjennom vinteren, så foresto det en offensiv i vest til våren. Han ga over hodet intet håp eller antydning til det tyske folk om at kampen hadde en grense eller slutt. Heller ikke kunne han trøste det tyske folk med noen oppmuntrende opplysninger om framgang for sin "nye orden" i Europa. Han var i det hele tatt merkelig taus om de okkuperte land, hvor uroen og motstanden stadig øker.

Hitler betydte denne gang at den tyske hjemmefront ville holde, en gjentakelse av 1918 var utelukket. - Vinteren 1940 var på mange måter ikke egnet til å svekke den tyske hjemmefront. Det var et seirens år og det tyske folk fikk nytte fruktene av det. Ja, en kunne bare se ut av vinduet for å få følelsen av at en virkelig tilhørte et "herrefolk". Franskmenn feiet gatene og polakker bar kurvene. I forretningene var det hollandsk ost, dansk smør, norsk fisk og fransk skinke. Det tyske folk ble delaktig i hitlers forbrytelse, og dette skapte ikke misnøye og uro.

Forholdene har imidlertid forandret seg fort, og i sin tale den 8. november i fjor slo Hitler selv fast at det var indre uro i Tyskland. Han sa bl.a.: "Hvis noen tror de kan heime vår krigsførsel, tar de feil. Jeg kjenner mine metoder. Jeg venter og håper å vinne, og når jeg slår, slår jeg med lynets fart og kraft." 11. desember sa han om det samme i ennå sterkere ordelag: "Det hjelper ikke hvilket dekke de som motarbeider vår krigsførsel kamouflerer seg under. De underminerer folkets motstandskraft. De skyldige skl dø."

Forskjellige ting trekker i samme retning nå, og en kan slå fast: DET ER INDRE URO I TYSKLAND, og denne uro er blitt større siden Hitler talte sist.

Det rare er at det er Hitlers egne uetterrettelige taler og propaganda som i første rekke har bidratt til å nedsette det tyske folks motstandskraft. De tyske folk tror ikke lenger på Hitler, Goebbels eller Dietrich. Propagandaens makt er tilintetgjort. Den har ødelagt seg selv denne propagandaen som har tydd så meget. Det var den som satte farge på den grå hverdagen. Nå er det ingen ting som liver opp. Hverdagen forblir virkelig grå. - Fra østfronten kommer det dødsbudskap. Nettene er ikke alltid rolige og matsituasjonen blir vanskeligere og vanskeligere. Etter russekampanjen begynte er de forskjellige matrasjoner gradvis blitt satt ned og reduksjonen blir i virkeligheten ennå større, fordi man ikke alltid får det kvantum rasjonene lyder på. - Antinazistiske slagord på vegger og gjerder blir mer og mer alminnelig, og i Berlin gikk det en tegning fra hånd til hånd. Den forestilte en tysk propagandasoldat som, mens russiske granater suste rundt ham holdt en stor plakett opp mot de russiske linjer. På plakaten sto det: **RUSSER, DER EKISTERER JO IKKE LENGRE!** og den var undertegnet av dr. Dietrich.

A uttale hvor og hvorledes opposisjonen i Tyskland vil komme til uttrykk, det er ønsketenkning, men den er der. Nye leketøy blir hurtig gammelt. Slik er det også gått med nazismen. Glansen er gått av den. Og det betyr ikke noe mindre enn at den tyske hjemmefront står splittet. Kolossen på lerfetter er begynt å vakle.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

9 OKT. 1942

A

Mappe 9
Eksp. 362
Arg. 1942
12. år

1127

LONDON - NYTT.

5. oktober 1942.

Nr. 367.

Nyhetene fra London 3. og 4/10-1942.

RUSSLAND: Ifølge søndagens russiske kommuniké og de siste meldinger fra fronten, er stillingen i Stalingradområdet nå slik: Nordvest for byen fortsetter Timosjenkos undsetningsarmé sin offensiv på en bred front mellom Volga og Don. Tyskerne som er truet av økende krefter mot sin nordlige flanke, søker å utbygge sine forsvarslinjer, særlig nær Volga, der de har gjort sitt hovedframstøt mot byen. I en melding fra fronten heter det at i et avsnitt har tyskerne etter mange dagers hårde kamper tatt den første linje av de tyske løperver. Sydøst og syd for byen er det russiske press blitt ennå kraftigere i løpet av den siste uke, og i følge et telegram er et temmelig stort område blitt røystet for fienden. Tyskerne gjorde en rekke motangrep som alle ble slått tilbake og mange dusin fiendtlige tanks ble ødelagt. Umiddelbart syd for byen har tyskerne gjenerobret de stillinger de tapte fredag. Innenfor byområdet blir det kjempet like voldsomt som noen sinne. Tyskerne fører fremdeles fram forsterkninger, men de har ikke gjort noen framgang. Det viktige industristrøk i de nordvestlige forsteder er nå delvis blitt røystet for fienden. Det blir meldt at tyskerne under 6 dages kamp har hatt tap som kommer opp i 130.000 falne og sårede. -- I Kaukasus blir det kjempet i Mosdok-området i utkanten av et bebodd strøk, som tyskerne i går trengte inn i. De siste fiendtlige angrep er slått tilbake. -- På nordvestfronten har russiske styrker tatt en jernbanebro og kjemper nå ved inngangen til et bebygget sted. En god del bytt er tatt. I et annet avsnitt gikk fienden til angrep og drev en kile inn i de russiske forsvarslinjer. Den tyske framrykning er imidlertid blitt stanset ved energiske motangrep som til sine tider gikk over til nærkamp. -- 44 tyske fly er blitt ødelagt i løpet av de 2 siste dage i nærheten av Leningrad.

MIDTØSTEN: Kampene til lands er stilnet av. Torsdag kveld ble en konvoy grepet av britiske torpedofly nord for Tobruk. En fiendtlig tankbåt ble satt i brann. De siste 2 dage er 7 fiendtlige fly ødelagt uten tap for de allierte.

DET FJERNE ØSTEN: Et kommuniké fra marindepartementet i Washington meldte at amerikanske tropper som opererer i det nordlige Stillehav har okkupert Admiral Now-øyene i den Aleutiske øygruppe. Amerikanske fly opererer allerede fra flyplasser på Andreanow-øyene, som består av 6 store øyer, midt i Aleutene.

På Ny Guinea fortsetter australerne å rykke framover mot nord over Owen Stanleyfjellene. De er kommet fram til en landsby i fjellene, like syd for den ningen på det høyeste punkt i fjellkjeden, som japanerne tok i forrige måned.

Man tror at lette torpedoførende fly har truffet 3 japanske kryssere og et handelsskip ved Salomonøyene. De japanske skip lå til ankers og ble overrasket av 1 alliert fly gikk tapt.

I Burma har britiske bombefly angrepet japanske barakker syd for Mandalay. Alle flyene kom velberget tilbake. -- Amerikanske fly med støttepunkt i Iloilo har igjen bombet japanske flyplasser i Syd-Kina.

VESTFRONTEN: Fredag natt angrep en stor styrke britiske bombefly mål i Tyskland. Det oppsto mange branner. Tyskerne innrømmer skade på flere vesttyske byer, særlig Krefeld, som er et viktig industri og transportsentrum. - En britisk flyger forteller hvorledes han kom så lavt ned over Krefeld at han måtte gå opp igjen for å slippe bombene. Jeg kunne skjelve hovedgatene i byen, sa han. En store branner løst rødt og var vel i gang. Vi slapp våre brannbomber ned ved en av brannene, samtidig som vi lot gå våre store sprengbomber for å friske tingene. -

Det var store dagslysoveroperasjoner over tysk-okkupert område fredag. De åpnet med kraftige formasjoner av amerikanske flyvende festninger og britiske bombefly, som bombet flyfabriker, flyplasser og dokkene i Le Havre. Det var det største dagslystokt som hittil er foretatt av det amerikanske flyvåpen i Europa. Britiske bombefly angrep også stålverkene i Liège. På samme tid tok allierte jagerfly et tokt over en 260 km. bred front. Flygere fra det flyvåpen deltok her. I løpet av disse operasjoner ødela allierte fly minst tyske maskiner. Alle de britiske og amerikanske bombefly vendte tilbake i behold, men 6 allierte jagerfly gikk tapt.

v v v v v v v v v

ARBEIDERNES SISTE AKSJON OG "RIKSTINGET".

3) Første omgang i kampen mot "Rikstinget" er forbi. Den endte med at NS måtte la denne sin drøm fare. "Inntil forholdene tillater det", som quisling uttrykte seg, betyr i virkeligheten ikke annet enn at tyskerne har sagt NEI. Men det taler også for at forrederne neppe får forsøke eksperimentet en gang til.

Tyskerne trenger i første rekke ro og orden innen næringslivet i Norge, dersom de skal kunne dra den nytte av det, som de så hårdt synes å trenge. Arbeiderne har med sin siste aksjon tydelig vist at de ikke akter å gi seg, og tyskerne er tross alt ikke dummere, enn at de skjønner at det er visse ting som det lønner seg å la ligge. Arbeidslivets jevne gang i Norge er av en så livsviktig betydning for tyskerne, at de kan komme til å gå til en hvilken som helst desperat handling for å hindre at noen forstyrrer det. Derfor står arbeidernes kamp i dag i en særstilling. Det er ikke bare fordi deres organisasjoner er tallmessig de største, men de er jo selve det store arbeidende folk, hovedhjulene i nasjonenes maskineri. Stanser dette, da stanser alt. Derfor er deres kamp mer betydningsfull og farligere for tyskerne enn noen andres. Lærere, prester, leger og skipsredere skaffer dem nok vanskeligheter, og deres strålende innsats har vært av kolossal betydning for samholdet og kampånden innen det norske folk. De har vært og er merkesmennene i kampen. Men det er tross alt arbeiderne som må bære hovedtyngden i slaget. Stanser arbeidslivet, blir det katastrofalt for tyskerne. Derfor er det så uendelig viktig at arbeidernes kampånd og motstandskraft ikke blir knust i første omgang.

I sin konflikt med arbeiderne har tyskerne også denne gang kastet masken og vist sitt sanne ansikt. Det er ikke vakkert, men det er et ganske interessant syn, sett på bakgrunn av den propaganda de driver for å få oss til å se med avsky på russerne. De vil få oss til å grøsse ved å fortelle om tortur, vold og gissel-nedslaktning i Sovjetsamveldet. - Men hvorledes er tyskernes egne metoder?

Da utmeldelsene fra de fagorganiserte arbeidere begynte å strømme inn, tok tyskerne øyeblikkelig saken i sin hånd. En rekke tillitsmenn blandt arbeiderne ble sammen med en del arbeidsledere fra noen av de største bedrifter i Oslo kalt til Viktoria Terrasse. Der ble de holdt i timelange og til dels pinlige forhør og til slutt forelagt følgende ultimatum: Dersom de ikke innen 48 timer sørget for at utmeldelsene ble tilbakekalt, ville 100 mann bli skutt i første omgang. Også bedriftslederne ble gjort ansvarlige sammen med tillitsmennene. - På omtrent samme tid holdt Erling Olsen et forbundsstyremøte i Folkets Hus og kom med lignende trussler.

Omlag 100 mann ble så arrestert rundt på arbeidsplassene, vesentlig klubbformenn og tillitsmenn. Utvalget ble gjort helt tilfeldig. En del av de som var kalt til Viktoria Terrasse, ble også holdt tilbake. Der hvor mennene hadde ant faren og var forsvunnet, ble hustruene arrestert. De arresterte ble sendt til Grini med beskjed om at de ville bli skutt, dersom utmeldelsene ikke ble trukket tilbake. Andre fagforeningsfolk som allerede satt på Grine, ville lide samme skjebne.

Under disse forhold var det ikke annet å gjøre for arbeiderne enn å avblåse aksjonen.

De fleste av de arresterte er etter hvert sluppet ut. Mange har vært utsatt for tortur og bærer fremdeles merker etter dette. De som ikke er sluppet fri enda, er formodentlig i en slik forfatning at de foreløpig ikke kan vises for folk.

Det blir sagt at arbeidernes aksjon ikke førte fram, at det ble en retrett. I så fall ble det en ærefull retrett! - "Rikstinget" kom i hvert fall ikke i stand, og DET VIL ALDRI KOMME I STAND.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET..

8 OKT. 1942

A

Mappe 9
Eksp. 368
Arg. 1942
O.V.
Jfr. 2. Arg.

1132

LONDON - NYTT.
6. oktober 1942.

Nr. 368.

Arhetene fra London 5/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Om kampens nordvest for Stalingrad heter det i dagens russiske kommuniké: Våre tropper angrep fienden på et punkt og bedret sine stillinger. I meldinger fra Russland, heter det videre: Etter at tyskerne er stanset inne i selve Stalingrad, har det nå lykkos fienden å rykke litt fram i arbeiderstrøket i de nordvestlige forsteder. Ifølge det russiske kommuniké foregikk framrykningen på bekostning av voldsomme tap. Alle de andre fiendtlige angrep ble slått tilbake. Det er ikke mange arméer som har nådd et slikt blindt raseri og slik beslutsomhet som arbeiderne og de russiske soldater som nå kjemper skuldert ved skulder i Stalingrads gater. - Røyken fra brannene stiger til værs over Stalingrad, men forsvarernes berømmelse stiger ennå høyere. Rundt hele byen og i gatene og forstedene er det hundrevis av ødelagte tyske tanks og tusener av falne tyske offiserer og soldater. Det er ikke til å undres over at tyskerne kaller byen "veien til døden". - Tyskerne har bygget kraftige festningsverker langs linjen mellom Volga og Don og angrepene er derfor begrenset til nærliggende mål. Men russernes press fortsetter og trusselen mot tyskernes nordflanke vokser. -- I Mosdokområdet i Kaukasus, der hitlers arméer gjør kraftanstrengelser for å nå fram til oljefeltene ved Grosnyj, er tyske angrep atter slått tilbake. Meldinger fra fronten går ut på at de siste 24 timer har det pågått et slag om et viktig punkt, men at tyskerne til slutt ble slått tilbake. Et fiendtlig forsøk på å forsere en fjell-øvergang ble også avvist. -- I det vestlige Kaukasus har tyskerne hatt en del motgang sydøst for Novorossijsk. På 2 dager har russiske marinesoldater tilbakeerobret 14 viktige høyder og flere bebodde strøk. -- Ellers på den russiske front er det sovjetstrykene som har initiativet. Ved Voronesj førte et russisk angrep til at en tysk stilling ble erobret, og nesten 2.000 tyskere falt. -- På midtfronten har russiske tropper erobret en viktig fiendtlig stilling og holdt den, til tross for 5 fiendtlige motangrep. -- Tyskerne har lidt store tap over de nord-russiske frontlinjer i det siste. Under gjentatte angrepsforsøk på Leningrad tapte det tyske flyvåpen på 3 dager 92 fly. 48 av dem ble skutt ned av russiske flygere, resten av luftvern.

MIDTØSTEN: Natt til søndag var våre patruljer i virksomhet på alle avsnitt, heter det i dagens britiske kommuniké fra Kairo. I går var intet å melde om kampene til lands. - Natt til søndag gikk torpedofly til angrep mot en fiendtlig konvoy som seilte i sydlig retning i det Joniske hav. En fulltreffer ble oppnådd midtskips på et middelsstort handelsfartøy.

DET FJERNE ØSTEN: På Ny Guinea trekker japanerne seg fremdeles tilbake. Australiske tropper har rykket fram og er nå kommet til et punkt som ligger mindre enn 10 km. fra Kokodaovergangen. Man kom bare i ubetydelig kontakt med japanerne under den siste framrykningen, heter det i dagens kommuniké fra general Mc. Arthurs hovedkvarter.

Kringkastingen i Tokio hevdet i dag at det raser et stort slag utenfor Salomonøyene og de skret av at Japan snart ville være i stand til å kunngjøre omfattende krigsresultater. -- I det nordlige Stillehav er 6 øyer til i Aleutergruppen nå på amerikanernes hender. De blir brukt som flybaser for allierte bombefly, som angriper japanerne på Kiska og andre steder.

SJEFEN FOR DEN AMERIKANSKE ARMÆS FLYVÅPEN har gitt en beretning om amerikanske elitétropper som skal fraktes med fly. Denne arméen, sa generalen, har vært i trening i månedsvis. I størrelse, slagkraft og utstyr overstiger den mulige styrker i verden. Det blir brukt glidefly, og styrken, som er helt uavhengig, vil være i stand til å angripe fienden hvor han minst venter det.

STALIN har uttalt seg åpenhertig til en amerikansk journalist i Moskva, om nødvendigheten av at de allierte åpner en front nr. 2 i Europa. Stalin sa: I Russland mener vi at muligheten for en front nr. 2 er av meget stor betydning, kanskje av den aller største betydning. For å øke og bedre denne hjelpen er det bare en ting som kreves, nemlig at de allierte oppfyller sine forpliktelse fullt ut og til fastsatt tid, uttalte Stalin.

NEW YORK TIMES skriver i dag: President Roosevelt har gjort det klart at briternes og amerikanernes plan går ut på å ta offensiven så snart som mulig.

v v v v v v v v v

FORREDERNES OPPGAVER I DET STORTYSKE RIKE.

hitlers siste tale henledet på ny oppmerksomheten på det oppdrag som hans gau-leitere har fått å løse i de hørtatte land. Det tysk-kontrollerte Europas liv skal organiseres slik at Tyskland kan ha den størst mulige fordel av det. Hensynet til Tysklands krigsbehov skal gå foran alle andre hensyn.

Det landsmøte de norske nazister holdt i Oslo for en ukes tid siden, var et ledd i den alminnelige tyske mobilisering av forsterkninger. Gjennom de taler som ble holdt på dette møte, skimmet det stadig gjennom at forrederens anførere var meget hårdt presset, og at kravene fra syd stadig øket. De kan ikke innfri de vekslende krav i et forstokket og forblindet folk. Han truet alle gjenstridige til å komme på andre tanker. Vilje de ikke vandre frivillighetens tvungne vei, skulle det gå dem ille. Han erkjente at han ikke hadde noen tro på at NS kan få nye medlemmer uten ved tvang, og han påla hvert enkelt medlem å hverve et nytt og SKIKKET medlem innen årets utgang. - Det ville sikkert vært meget lettere for medlemmene å skaffe hver sin utmeldelse.

quisling ga også en annen interessant opplysning. Ministrene og de politiske ledere ville fra nå av bli holdt personlig ansvarlig for at det ble slutt på ALLE DE BEKLAGELIGE FORHOLD innen partiet. - Det var en tilsvarende advarsel hitler ga sitt eget parti for et par dage siden.

De norske nazister har fått sin del å løse av den oppgave å organisere Europa for Tysklands krigsførsel og for konsolideringen av den stortyske stat. Oppgaven er ikke ny. Det ble kunngjort allerede da den tyske administrasjon ble etablert i Norge at det norske folk etter tysk mening hadde hatt en alt for høy levestandard, og at det skulle bli rettet på det. Norsk selvstyre hadde ført til så gode sosiale forhold at det tyske folk ikke kunne finne seg i en slik urimelighet. På alle næringslivets felter var det framgang. Vårt folk hadde ved sin virksomhet på alle frie hav skaffet seg en plass som var ganske uforholdsmessig i sammenligning med hva tyskerne hadde drevet det til. Folkets kår var preget av et så gjennomført demokrati og av en så utpreget samfunnsånd at det ikke kunne virke annet enn opprørende. Med tysk grundighet ble det regnet ut hvor meget vårt samfunn måtte gå tilbake i velstand for at den ikke skulle utfordre tysk misunnelse over evne. Det var denne oppgave Reichskommissar tok fatt på, og det er denne oppgave hans norske ministre assisterer ham med. Et forstokket og forblindet folk har ennå ikke fått øynene opp for at kampen mot plutokratene, jødedommen og bolsjevismen gjør denne prosess til et naturlig ledd i Norges utvikling.

hitlers håp står til at han skal få forsterkninger nok til å føre en langvarig krig. At han skal kunne vinne den snart, ser han er en umulighet. Han taler om defensive forsvarsanlegg rundt de områder han nå kontrollerer. Han prøver å berolige dem som er ved fronten. Han trøster dem som er hjemme med at den nye vinter ikke kan bli så hard som den forrige var. Han erkjenner at han ikke lenger har ryggen fri og han bøter på det med voldsomme trussler. Jo mer han og Goring plyndrer de okkuperte land for å dempe misnøyen på hjemmefronten, jo tydeligere gir de uttrykk for sin nervøsitet. - Usikkerheten trer ennå tydeligere fram hos gau-leitene i de land som blir plyndret, men de klamrer seg ennå til håpet om at det skal lykkes Tyskland å vinne, hvis de henger i og hjerper til med å ribbe Norge for alt det Tyskland trenger. Norges undergang som selvstendig nasjon og nedskrivningen av det norske folks levestandard til slavekår, det er den pris de er villig til å betale for selv å få leve som tyske slavedrivere, men håpet om at denne skjebne skal forunnnes dem, er ikke lenger så sterk.

Det gjelder å undergrave det norske folks motstandskraft. Det gjelder å tvinge åndslivet inn i det tyske organisasjonsarbeid. Her kommer kulturtinget inn som en ny forredergruppe.

Det norske folk går en tung tid i møte. Det vil bære skammen over dem som selger dette landet. Det vil føre sin stille sterke kamp. Det vet at veien går gjennom mørke til lys.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

8 OKT. 1942

- 1134

A

Mappe 9
Ekepl. 369
Arg. 1942
O 2 8--

Nr. 369.

LONDON - NYTT.
7. oktober 1942.

Nyhетene fra London 6/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Siste nytt fra kampene i Stalingrad-området går ut på at 7 tyske angrep som fulgte det ene etter det andre er slått tilbake. Det sies at det stormangrepet som for tiden er under utvikling mot byen er det kraftigste og voldsomste som hitler har foretatt hittil. Det er satt inn 3 tyske divisjoner og store mengder av tanks, artilleri og fly. - I et annet område i Stalingrad har sovjetstyrkene vunnet tilbake et helt distrikt. Russiske soldater med tommyguns brøt gjennom de tyske linjer og barrikaderte seg i hus bak de tyske linjene. Tyskerne avbrøt da kampen og flyktet og etterlot seg mange falne. - Nettene er nå blitt kjeligere og fiendens overkommando setter alt inn på å ta byen for vinteren setter inn. - Nordvest for Stalingrad inntar Timosjenkos undsetningsarmé fremdeles tyske stillinger, skyttergrav for skyttergrav, til tross for den bitreste motstand. Av og til finner man opp til et helt kompani tyskere samlet i en eneste skyttergrav. Fienden gjør også fremdeles bruk av ødelagte tanks som de graver ned i jorden til befestede punkter.

I Mosdok-avsnittet er kampene nå konsentrert i en trang korridor hvor tyskerne foretar uopphørlige angrep i et forsøk på å bryte gjennom til Grosnyjolfjellene. -- I Vest-Kaukasus, sydøst for Novorossiysk har russiske tropper inntatt en høyde til. -- I Voronesjområdet ved øvre Don, har russerne begynt et nytt angrep. -- Tyskerne har nå begynt en pressekampanje for å antyde at stillingen er uholdbar for den russiske Svartehavs-flåte. "Times" korrespondent i Istanbul, gir denne kommentar: Med Sebastopol og Novorossiysk har den russiske flåte mistet 2 verdifulle baser, men den har ennå 4 andre som i de siste måneder er blitt utbedret. Tyskerne vil tydelig gi det utsyn av at på grunn av deres framgang i Kaukasus er det nå bare et tidsspørsmål når disse havnene som fremdeles er på russiske hender vil bli tatt av tyskerne. Men stillingen er i virkeligheten helt anderledes. Den russiske Svartehavs-flåte er hverken gjort ubrukbar eller motløs. Den viser den største aktivitet og angrepslyst og gjør hver dag virkningsfulle angrep mot aksens skipsfart. Dens herredømme i Svartehavet er det fremdeles ingen tvil om, til tross for den tyske propagandas påstander.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske fly angrep i natt mål i Vest-Tyskland, melder dagens kommuniké fra luftfartsdepartementet. 10 fly savnes. - De siste fotografier som det britiske flyvåpen tok av Köln nylig, viser at folk fremdeles, 4 måneder etter angrepet, holder på å rydde opp etter det britiske bombetoktet med 1000 fly natten til 31. mai.

DET FJERNE ØSTEN: På Ny Guinea har allierte tropper de siste døgn rykket 80 km. lenger fram på sørsiden av Owen Stanley-fjellene. Australiske patruljer har nådd 2 punkter ikke langt vekk fra Kokodapasset. Kampene foregår nå i en høyde av 2.000 meter. -- Allierte flystyrker angriper fremdeles japanske baser og skip på Ny Guinea og på Ny Britannia, hvor forsvaret i all hast er blitt forsterket med luftvernkanoner og jagerfly.

Amerikanske stubbombedly og torpedofly har skadet en japansk krysser utenfor Salomonøyene. Amerikanske jagere har skutt ned 10 japanske maskiner på 4 dage. De amerikanske marinesoldater holder sine stillinger på Guadalcanar, til tross for japanske forsterkninger. -- De Forente Staters luftstyrker foretar daglig tokter mot japanerne på Kiska. Amerikanerne gjør bruk av de 6 øyer i innen Aleytene som de tok for 5 uker siden.

AMERIKANSKE KORRESPONDENTER forteller i dag til sine aviser hvordan Amerikas offensive armé i Storbritannia samles og vokser. Det går nesten ikke en uke uten at nye amerikanske troppekontingenter kommer med forsyninger og utstyr til De britiske Øyer, skriver de. En militær ekspert skal ha sagt at De Forente Staters offensive armé er blitt en av de kraftigste angrepsstyrker i sitt slag i hele verden.

DET KANADISKE INFORMASJONSDEPARTEMENTET gir en del opplysninger om Kanadas krigstiltak til i dag. Kanada gikk til krig, heter det, med praktisk talt ingen ammunisjonsproduksjon, men kolosale nye industrier er blitt opprettet. Siden 1940 har kanadisk ammunisjon av alle slag vært i bruk. Før krigen var den kanadiske flyindustri minimal. Nå yter Kanada 5.000 fly pr. år til krigsførsel.

"Norsk Lysningsblad" var økonomisk et glimrende foretakende. Alle offentlige kunngjøringer måtte avrettes der, og utgifter til redaksjon forekom ikke. Alle offentlige og halvoffentlige institusjoner var nødt til å abonnere på bladet. Likeså private, som i stillings medfer måtte skaffe seg underretning om offentlige bekjente foreelser.

Lysningsbladet ga år om annet et netto-overskudd på ca. kr. 240.000,-. Derav gikk halvparten direkte inn i statskassen, mens den annen halvpart ble brukt til bidrag og formål av almen interesse.

Likeså glimrende som Lysningsbladets økonomi var likeså bekymringsfylle er "fritt folks" finanser, men nå skal det tyensynlig ble en forandring til det bedre?

"fritt folk" har fått Lysningsbladet med hud og hår som gave. Det skal utkomme som bilag til det statsbærende partis organ, dette parti som ikke en gang kan bære seg selv. Alle som trenger Lysningsbladet må nå stå som abonnenter på "fritt folk". Samtidig er annonseprisene satt ganske betraktelig opp. For enkelte annonsers vedkommende med opp til 250 %.

Det er forfriskende å huske "forerens" ord, at når det statsbærende parti kom til makten, skulle all korrupsjon og beingnaging være slutt. "Fest steht und trau dei Wacht am Bein".

Men når "fritt folk" nå sluker Lysningsbladet går det vel som i Faraos drøm: "De magre og stygge kuene åt opp de vakre, men de ble ikke fetere og vakrere for det."

v v v v v v v v

hitlers FORNÆRINGS-PAKKE.

Uniformerte representanter for "HERJ-FOLKET" som reiser hjem på permisjon, overraskes på grensen med en pakke matvarer, - i alt 10 kg. - som uttrykk for der førers personlige omsorg. Pakken inneholder bl.a.: 1 kg. mel, 1 kg. erter, 0,5 kg. smør, og en STOR spekepølse.

Det sies ingen ting om hvor delikatessene kommer fra, men en har jo lov til å gjøre sine refleksjoner. Fra hitlers private hamstringslager kommer i alle fall ikke alt.

Gering sa i sin store tale for leden at "pakken ikke så meget var bestemt for den hjemreisende selv - for han behøver den ikke - som for hans pårørende. Tyskerne i Norge har altså nok. Men hvor mange norske har det? Mange behøver både mel, erter og smør, for ikke å snakke om en stor spekepølse. En kan bare spørre: Hvor kommer de tyske soldaters overflod fra?

Gering sa også at matsituasjonen i Tyskland er god. Men hva skal da de pårørende hjemme med ekstra mel, erter, smør og spekepølse? - Gering sa videre at man i Tyskland har nok av fett, skjønt "hele den innenlandske raps-hest er falt bort på grunn av frostskaide". Men har kanskje skaffet seg balanse ved å "rapse" i de okkuperte land? - Ja, en dåre kan spørre...

v v v v v v v v

TYSK OG JONGJ LILLESANGREP.

Tyskerne satte den 29. september gjennom et nytt gjengjeldelsesangrep mot sivilbefolkningen, idet en rekke villaeiere denne dag kl. 21,00 fikk seg forelagt følgende dokument:

- 1) De har å overlate Deres hus til bombebeskadigede til imorgen tidlig kl. 9,00 da må De være ute av huset.
- 2) Alle run i Deres hus skal til denne tid være i ferdig stand.
- 3) Mannlig og kvinnelig hushjelp blir igjen i huset.
- 4) Brennselsmaterialer som ved, kull o.s.v. blir igjen i huset.
- 5) De kan få ta med Dem: personlig vask og bekledningsgjenstande, toalettsaker og personlige saker, som smykker. Sengetøy kan tas med, men det må bli igjen et skift for hver seng. Næringsmidler kan tas med for snarlig forbruken hamstringsvarer.
- 6) Alle husets utgifter er også for fremtiden huseierens utgifter.
- 7) Ved overgivelsen av huset må der settes opp en inventarliste i 3 eksp. De og alle nøkler må avgis.
- 8) I tilfelle De ikke følger disse foreskrevne punkter, har De å regne med straff fra sikkerhetspolitiet.

v v v v v v v v

GUD BEVARE KOFORN OG F. DR. LANDET.

LONDON - NYTT.

8. oktober 1942.

Nr. 370.

lyheten fra London 7/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Slaget om Stalingrad som har vart i 69 dage foregår nå på steppene. Tyskerne har ført fram ennå flere forsterkninger i sine kraftanstrengelser for å vinne byen, men hovedslaget foregår på steppelandskapet mellom Volga og Don. I dette område nordvest for Stalingrad rykker Timosjenkos divisjoner stadig fram. Kampene pågår dag og natt og det dreier seg om høyder og bakker som tyskerne i mange tilfeller har omdannet til befestede stillinger. De russiske avdelinger rykker stadig framover selv om fienden gjør hard motstand. Fra selve Stalingradområdet foreligger det meldinger om at tusener av tyske soldater er kommet, mange av dem med fly. Takket være sin tallmessige overlegenhet greide tyskerne å erobre flere kvartaler i arbeiderstrøket i Stalingrad nordvestre utkant. Russerne gikk med en gang til motangrep og innbitte kamper er fremdeles i gang. I et annet område har tyskerne erobret 3 gater til. 6 tyske angrep ble avvist sent i ettermiddag. -- I Kaukasus er flere tyske angrep i Mosdok-området og i strøket sydøst for Novorossijsk blitt slått tilbake. I Voronesj-området har russerne rykket litt fram.

VESTFRONTEN: En kraftig britisk bombestyrke rottet i natt et konsentrert angrep mot mål i det tyske industriområdet ved Osnabrück, hvor jernbaner også ble angrepet. 6 britiske fly savnes. -- I dagslys i går kveld angrep de nye britiske Moskitobombefly en fabrikk og en kraftstasjon i Holland. Begge disse målene, som ligger 160 km. inn i landet, fikk fulltreffere. -- Tidligere i går angrep andre Moskitobombefly mål i Vest-Tyskland. Ingen fly gikk tapt under operasjonene i dagslys. -- Det var ingen tyske fly over Storbritannia i natt.

MIDTØSTEN: Allierte fly har vart i virksomhet i Middelhavsområdet. Natt til tirsdag ble Tobruk angrepet. Det var det 100. angrep på de siste 103 dage. Benghazi ble bombet i går og jagerfly gikk løs på en sjeflystasjon. -- En fiendtlig konvoy sydøst for Kreta ble angrepet av tunge bombefly. -- Til lands ble et fiendtlig støttepunkt angrepet natt til tirsdag og garnisonen på stedet ble ødelagt. I går var det betydelig virksomhet i luften over slagområdet, men allers er det ikke noe å melde om kampene til lands. -- Rommel truer med at han skal begynne en uimotståelig offensiv i Egypt, men ikke desto mindre arbeider italienerne og Afrika-korpset feberaktig med å forsterke sine stillinger på El Alamein-fronten.

DET FJERNE ØSTEN: Det meldes at australske styrker på Ny Guinea skal ha inn tatt det strategiske skaret i Owen Stanley-fjellene. De går fremdeles framover mot den japanske basis Kokoda. Ingen større japansk motstand er blitt møtt i det siste døgn. -- På mandag bombet allierte fly en japansk konvoy utenfor en japansk basis, men det er ennå ikke brakt på det rene enten skipene landsatte forsterkninger eller om de tok tropper bort fra Owen Stanley-området. -- Allierte fly har angrepet japanske baser i Ny Guinea-området.

På Salomonøyene har det vart voldsomme luftkamper over Guadalcanarøya. Amerikanske fly oppdage en japansk krysser med flere destroyere som forsøkte å landsette forsterkninger på Guadalcanar. Under 2 store angrep ble krysseren truffet av 3 torpedoer. Dagens meldinger tyder på at japanerne forsøker å gjenvinne fotfestet på Guadalcanar, som de ble drevet bort fra ved en overraskende landgang av amerikanske marinesoldater for noen måneder siden.

TIMES DIPLOMATISKE MEDARBEIDER skriver om stillingen i Danmark. I sin propaganda erklærer tyskerne at danskene har vraket den utstrakte vennehånd. Sammenheten bak denne propaganda later til å være delvis at tyskerne føler seg fornærmet over den indignasjon som har reist seg i Danmark over at det danske frikorps er kommet tilbake fra Russland, delvis at den danske regjering nekter et nærmere samarbeid med den tyske nye orden. -- "Daily Telegraph" gir følgende kommentar: Det er ikke noe tilfelle at tyskerne har truet Danmark med samme behandling som Norge, samtidig med at de truer nordmennene mere enn noen sinne. I tillegg har tyskerne hevdet at Danmark har vist hvor meget et land kan tjene på ikke å bekjempe den tyske okkupasjon. Nå blir landet tvunget inn i krangel. Det tyske motiv er klart nok. De kan ikke lenger oppnå noe fra Danmark uten å bli slått, men som Gering meddelte, alle okkuperte land skal li for at tyskerne skal bli fedd.

v v v v v v v v

"Norsk Lysningsblad" var økonomisk et glimrende foretakende. Alle offentlige kunngjøringer måtte avvertes der, og utgifter til redaksjon forekom ikke. Alle offentlige og halvoffentlige institusjoner var nødt til å abonnere på bladet. Likeså private, som i stillings medfør måtte skaffe seg underretning om offentlige bekjendtelser.

Lysningsbladet ga år om annet et netto-overskudd på ca. kr. 240.000,-. Derav gikk halvparten direkte inn i statskassen, mens den annen halvpart ble brukt til bidrag og formål av almen interesse.

Likeså glimrende som Lysningsbladets økonomi var likeså bekymringsfylle er "fritt folks" finanser, men nå skal det tyensynlig ble en forandring til det bedre?

"fritt folk" har fått Lysningsbladet med hud og hår som gave. Det skal utkomme som bilag til det statsbærende partis organ, dette parti som ikke en gang kan bære seg selv. Alle som trenger Lysningsbladet må nå stå som abonnenter på "fritt folk". Samtidig er annonseprisene satt ganske betraktelig opp. For enkelte annonsers vedkommende med opp til 250 %.

Det er forfriskende å huske "førerens" ord, at når det statsbærende parti kom til makten, skulle all korrupsjon og beingnaging være slutt. "Fest steht und treu bei Wacht am Bein".

Men når "fritt folk" nå sluker Lysningsbladet går det vel som i Faraos drøm: "De magre og stygge kuene åt opp de vakre, men de ble ikke fetere og vakrere for det."

v v v v v v v v

HITLERS FORUMDRINGSPAKKE.

Uniformerte representanter for "HERJE-FOLKET" som reiser hjem på permisjon, overraskes på grensen med en pakke matvarer, - i alt 10 kg. - som uttrykk for der førers personlige omsorg. Pakken inneholder bl.a.: 1 kg. mel, 1 kg. erter, 0,5 kg. smør, og en STOR spekepølse.

Det sies ingen ting om hvor delikatessene kommer fra, men en har jo lov til å gjøre sine refleksjoner. Fra hitlers private hamstringslager kommer i alle fall ikke alt.

Gøring sa i sin store tale for leden at "pakken ikke så meget var bestemt for den hjemreisende selv - for han behøver den ikke - som for hans pårørende. Tyskerne i Norge har altså nok. Men hvor mange norske har det? Mange behøver både mel, erter og smør, for ikke å snakke om en stor spekepølse. En kan bare spørre: Hvor kommer de tyske soldaters overflod fra?

Gøring sa også at matsituasjonen i Tyskland er god. Men hva skal da de pårørende hjemme med ekstra mel, erter, smør og spekepølse? - Gøring sa videre at man i Tyskland har nok av fett, skjært "hele den innenlandske raps-høst er falt bort på grunn av frostskaide". Men har kanskje skaffet seg balanse ved å "rapse" i de okkuperte land? - Ja, en dåre kan spørre...

v v v v v v v v

TYSK "GJENGJELLESANGREP".

Tyskerne satte den 29. september gjennom et nytt gjengjeldelsesangrep mot sivilbefolkningen, idet en rekke villaeiere denne dag kl. 21,00 fikk seg forelagt følgende dokument:

- 1) De har å overlate Deres hus til bombebeskadigede til imorgen tidlig kl. 9,00 da må De være ute av huset.
- 2) Alle rum i Deres hus skal til denne tid være i ferdig stand.
- 3) Mannlig og kvinnelig hushjelp blir igjen i huset.
- 4) Brennstoffmaterialer som ved, kull o.s.v. blir igjen i huset.
- 5) De kan få ta med Dem: personlig vask og bekledningsgjenstande, toalettsaker og personlige saker, som smykker. Sengetøy kan tas med, men det må bli igjen et skift for hver seng. Næringsmidler kan tas med for snarlig forbrukingen hamstringsvarer.
- 6) Alle husets utgifter er også for fremtiden huseierens utgifter.
- 7) Ved overgivelsen av huset må der settes opp en inventarliste i 3 eksp. De og alle nøkler må avgis.
- 8) I tilfelle De ikke følger disse foreskrevne punkter, har De å regne med straff fra sikkerhetspolitiet.

v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Dupl
Mappe 9
Etbl. 370
Årg. 1942
2. årg.

yheten fra London 7/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Slaget om Stalingrad som har vart i 69 dage foregår nå på steppene. Tyskerne har ført fram ennå flere forsterkninger i sine kraftanstrengelser for å vinne byen, men hovedslaget foregår på steppelandskapet mellom Volga og Don. I dette område nordvest for Stalingrad rykker Timosjenkos divisjoner stadig fram. Kampene pågår dag og natt og det dreier seg om høyder og bakker som tyskerne i mange tilfeller har omdannet til befestede stillinger. De russiske avdelinger rykker stadig framover selv om fienden gjør hard motstand. Fra selve Stalingradområdet foreligger det meldinger om at tusener av tyske reserver er kommet, mange av dem med fly. Takket være sin tallmessige overlegenhet greide tyskerne å erobre flere kvartaler i arbeiderstrøket i Stalingrads nordvestre utkant. Russerne gikk med en gang til motangrep og innbitte kamper er fremdeles i gang. I et annet område har tyskerne erobret 3 gater til. 6 tyske angrep ble avvist sent i ettermiddag. -- I Kaukasus er flere tyske angrep i Mosdok-området og i strøket sydøst for Novorossiisk blitt slått tilbake. I Voronesjområdet har russerne rykket litt fram.

VESTFRONTEN: En kraftig britisk bombestyrke rettet i natt et konsentrert angrep mot mål i det tyske industriområdet ved Osnabrück, hvor jernbaner også ble angrepet. 6 britiske fly savnes. -- I dagslys i går kveld angrep de nye britiske Moskitobombefly en fabrikk og en kraftstasjon i Holland. Begge disse målene, som ligger 160 km. inn i landet, fikk fulltreffere. -- Tidligere i går angrep andre Moskitobombefly mål i Vest-Tyskland. Ingen fly gikk tapt under operasjonene i dagslys. -- Det var ingen tyske fly over Storbritannia i natt.

MIDTØSTEN: Allierte fly har vart i virksomhet i Middelhavsområdet. Natt til tirsdag ble Tobruk angrepet. Det var det 100. angrep på de siste 103 dage. Benghazi ble bombet i går og jagerfly gikk løs på en sjøflystasjon. -- En fiendtlig konvoy sydøst for Kreta ble angrepet av tunge bombefly. -- Til lands ble et fiendtlig støttepunkt angrepet natt til tirsdag og garnisonen på stedet ble ødelagt. I går var det betydelig virksomhet i luften over slagområdet, men ellers er det ikke noe å melde om kampene til lands. -- Rommel truer med at han skal begynne en uimotståelig offensiv i Egypt, men ikke desto mindre arbeider italienerne og Afrika-korpset feberaktig med å forsterke sine stillinger på El Alamein-fronten.

DET FJERNE ØSTEN: Det meldes at australske styrker på Ny Guinea skal ha innbatt det strategiske skaret i Owen Stanley-fjellene. De går fremdeles framover mot den japanske basis Kokoda. Ingen større japansk motstand er blitt møtt i det siste døgn. -- På mandag bombet allierte fly en japansk konvoy utenfor en japansk basis, men det er ennå ikke brakt på det rene enten skipene landsatte forsterkninger eller om de tok tropper bort fra Owen Stanley-området. -- Allierte fly har angrepet japanske baser i Ny Guinea-området.

På Salomonøyene har det vart voldsomme luftkamper over Guadalcanarøya. Amerikanske fly oppdage en japansk krysser med flere destroyere som forsøkte å landsette forsterkninger på Guadalcanar. Under 2 store angrep ble krysseren truffet av 3 torpedoer. Dagens meldinger tyder på at japanerne forsøker å gjenvinne fotfestet på Guadalcanar, som de ble drevet bort fra ved en overraskende landgang av amerikanske marinesoldater for noen måneder siden.

TIMES DIPLOMATISKE MEDARBEIDER skriver om stillingen i Danmark. I sin propaganda erklærer tyskerne at danskene har vraket den utstrakte vennehånd. Sannheten bak denne propaganda later til å være delvis at tyskerne føler seg fornærmet over den indignasjon som har reist seg i Danmark over at det danske frikorps er kommet tilbake fra Russland, delvis at den danske regjering nekter et nærmere samarbeid med den tyske nye orden. -- "Daily Telegraph" gir følgende kommentar: Det er ikke noe tilfelle at tyskerne har truet Danmark med samme behandling som Norge, samtidig med at de truer nordmennene mere enn noen sinne. I tillegg har tyskerne hevdet at Danmark har vist hvor meget et land kan tjene på ikke å bekjempe den tyske okkupasjon. Nå blir landet tvunget inn i kranjel. Det tyske motiv er klart nok. De kan ikke lenger oppnå noe fra Danmark uten å bli slått, men som Gøring meddelte, alle okkuperte land skal li for at tyskerne skal bli født.

v v v v v v v v

TYSKERNES SISTE SKJENDSELSDÅD.

Tyskerne har i Trondheim øvet en ny utdåd. De har henrettet 10 mennesker hvis eneste forbrytelse har vært at de fortsatt har vært gode nordmenn under det tyske redselstyret.

Denne gang prøvet ikke tyskerne en gang på å late som om det er noen av de skyldige som er blitt straffet for ulovlige handlinger. Det blir ikke en gang gjort noe forsøk på å bevise at de har vært med på de sabotasjehandlingene som er grunnen til den nåværende undtagelsestilstand som er proklamert i Trondheimsdistriktet. De er ganske enkelt tatt fordi tyskerne mener det svir mer å skyte en del framstående personer enn noen ukjente arbeidere. Det er den nakne og rå tyske oppfatning av rett og rettferd, som vi her får se demonstrert, - den som hele verden skal nyte godt av om Tyskland vinner krigen. Vi skal ikke et øyeblikk behøve å være i tvil om hvilke rettsidealer den må hylde som går inn i det "germanske folkefellesskap".

Allikevel undser ikke Terboven seg for å stå fram med en tale som vel setter all rekord i hykleri. I samme åndedrett som han gir listen over de 10 uskyldige borgere som han lar myrde, påstår han: "Den loyale borger som i ro og ord oppfylder sin plikt, og som ubetinget tar hensyn til de innskrenkninger som er undtagelsestilstand nødvendigvis fører med seg, har krav på full beskyttelse." Denne mann, som, om sine oppgaver i Norge, i det ene øyeblikk sier: "Jeg har ivaretatt det tyske rikets interesser. Det er jo min selvfølgelig oppgave," og han viker ikke tilbake for i det neste øyeblikk å komme med: "Det er ikke Tyskland, og det er ikke jeg, i egenskap av Reichskommissar, som har fått i stand og er skyld i det som nå kommer".

De har altså ikke en gang krigen som undskyldning for et slikt harvark på folkerettens første og mest grunnleggende prinsipper!

I Oslo har tyskernes rettsyn også gitt seg utslag i rettløse handlinger. Etter det engelske flyangrep mot Oslo har de funnet ut at enkeltborgere skal straffes for angrepet. De har ikke skutt noen ennå, men de hundre borgere som hver dag blir tvunget til å gjøre rydningsarbeid på branntomtene, risikerer hele tiden livet, ukyndige og uøvede som de er til dette farlige arbeid, som er risikabelt nok for øvede folk. Det har allerede inntruffet et par ulykker.

Gode nordmenn skal også betale skaden som er gjort, og det er lagt beslag omkring 3½ mil. kroner hos privatfolk. De summer hver enkelt skal utrede varierer fra 10 - 100.000 kroner. Listen over de "brannskattede" er stor og representativ, og om ikke å net så viser den hvilken mikroskopisk framgang NS har hatt hos våre fremste forretningsfolk og industriledere.

NS "hjelpeaksjon" er blitt en fullstendig fjasko. Ingen av de skadelidte søker om pengehjelp og ingen melder seg til å flytte inn i noen av de 32 hus som er beslaglagt. - De har vel forevrig aldri vært tenkt til norske borgere heller. Det er i den anledning ganske karakteristisk hva en huseier i Vestre Aker fikk til svar da han ringte og spurte når "de nye leieboere" kom. En uderordnet som tok telefonen forsnakket seg øyensynlig og sa at det visste han ikke, - båten var ikke kommet ennå.

Vi står foran harde tider. Vi kommer til å oppleve verre ting enn det vi har sett hittil, og vi må være klar over at vi stadig kommer til å måtte bære tyngre offer. Ordene i Trondheim viser imidlertid hvor sterkt og samlet vi står i kampen. De viser hvor desperat tyskerne må kjempe, hvor håpløst de skner det er å bøye dette folket. En slik handling er angstbiterens fortvilte utvei når han merker at grunnen begynner å skjelve under seg.

En rekke nordmenn har igjen lidt heltedøden. Deres død skal ikke være forgjeves. Deres navn skal aldri bli glemt så lenge nordmenn lever og de skal sammen med de andre falne være det flammande merke for oss som lever og kan fortsette kampen. Tyskerne tror de kan lamme oss ved denne redselsdåden. Vi skal vise dem at den bare stålsetter oss, gjør oss ennå mer forvisset om at det er bare en vei som fører fram. Det tyske barbariet må knuses og DET SKAL BLI KNUSET!

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

10 OKT. 1942

1140

A

Mappe 9
Eksp. 321
Arg. 1942
Q.V.
2. Arg.
JTF

LONDON - NYTT.

9. oktober 1942.

r. 371.

Photene fra London 8/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Etter 70 dages kamp holder Stalingrad fremdeles ut og slaget raser også over steppene mellom Volga og Don. Dagens russiske kommunike melder om framgang for Timosjenkos armé mellom de to elvene nordvest for Stalingrad. Russiske tropper har trengt inn i de tyske stillinger og påført tyskerne store tap. I et annet avsnitt ble et tysk angrep slått tilbake. De russiske styrker ødelegger uavbrutt fiendens forsyningslinjer. I dette store slaget tvang russerne tyskerne til å spre sine styrker som allerede har vært utsatt for stor påkjenning. - Nye tyske angrep mot fabrikkområdet i de nordvestlige forstæder av Stalingrad er blitt kastet tilbake. Russerne har gjenerobret en god del gater de siste 36 timer. -- Kamper raser på en rekke steder langs hele den russiske front fra områder ved Stalingrad til Leningrad. Ved Resjev har tyskerne kastet 2 divisjoner til inn i kampen i et forsøk på å stanse russernes framrykning, og et voldsomt slag raser i utkanten av byen. Det blir videre meldt at nordvest for Moskva har russiske tropper tatt viktige befestninger av stor betydning for tyskerne. -- I området ved Leningrad fortsetter de russiske styrker som opererer ved Sinjavino sine angrep mot tyskerne, som allerede i juli samlet en styrke der for å gå til angrep mot byen. -- I Mosdok-området i Kaukasus har de tyske framstøt mot oljefeltene i Grosnyj og det Kaspiske Hav ikke gjort framgang til tross for voldsomme angrep. I Novorossijsk-avsnittet har russiske tropper gjenerobret et bebodd strek. Den tyske garnisonen ble tilintetgjort.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder igjen om patroljevirkosomhet i alle avsnitt og om betydelig øket virksomhet i luften. Britiske langt-rekkende bombefly har angrep en rekke mål mellom Derna og Sidi Barani. En rekke fiendtlige fly ble skadet ved en sjøflybasis ved Bomba. Et britisk fly savnes.

DET FJERNE ØSTEN: På Ny Guinea har de australske troppers framrykning slappet litt av på grunn av det vanskelige terrenget, men det er ennå ikke tegn på motstand fra japanernes side. -- I den Aleutiske øygruppe i det nordlige Stillehav har japanerne oppgitt 2 av de øyer de tok i juni, nemlig de to vestligste øyer i gruppen. - Ved Kiska har amerikanske bombefly ødelagt 6 japanske sjøfly uten selv å lide noe tap.

I LILLE har tyskerne skutt 17 franskmenn til. - Det er nå bare 7 dager igjen for å skaffe de 133.000 franske arbeidere som Tyskland krever. Laval ga i dag instruksjoner til 200 franske industridrivende om å sende franske arbeidere til Tyskland. Samtidig forsøker han å rydde opp i de franske kommunestyrene. Ifølge meldinger som er kommet til Sveits er omkring 35.000 jødiske familier blitt deportert fra det okkuperte Frankrike i løpet av forrige uke. Barn ble tatt fra sine mødre og pasienter halt ut av hospitaler. Avisene i Paris får ikke lov å skrive et eneste ord om deporteringen av hodene.

DANMARK: Det foreligger i dag meldinger om nye tyske krav overfor Danmark. I disse meldinger heter det at tyskerne har forelagt den danske regjering et ultimatum på 6 punkter. Det blir bl.a. stillet krav om at det nazistiske politi og Gestapo skal bli gitt større makt i danske politisaker. Det er også blitt forlangt at danskene skal samarbeide i tyskernes plan om en germansk allianse av alle de europeiske vasallstater mot bolsjevismen, at danske handelskip skal vepnes mot britiske og russiske bombefly og undervannsbåter, at større matforsyninger skal sendes til Tyskland og endelig at 20.000 fagutdannede danske arbeidere med en gang skal overføres til Tyskland. - Den tyske kringkasteren talte i går i strenge ord om nødvendigheten av å bruke strenge midler i Danmark og klaget over den fiendtligsinnede holdning tyskerne har møtt innen visse kretser av befolkningen.

GÖRINGS AVIS truer med at hollenderne skal bli utskrevet til militærtjeneste. Avisen skriver at av en befolkning på 9 mil. er det bare 10.000 som tar del i krigen på østfronten. Dette er ikke nok til å sikre Nederlands framtid.

v v v v v v v v v

LOKALT: FORMANN PEDER SKÅRE ved Akers Mek. Verksted er av hevnjerrige læregutter blitt stemplet som angiver. Beskyldningene er grunnløse. Skåre er en helt igjennom god og rettlinjert NORDMANN.

v v v v v v v v v

MER OM TYSKERNES SISTE SKJENDSELSDAD.

Med en følelse av dyp smerte har vi mottatt budskapet om at beddelen har drept en rekke gode nordmenn og satt hundreder av andre av våre landsmenn i fengsel. Så langt som norsk fedrelandskjærlighet når, så lenge som nordmenn ferdes på vår jord, kommer disse budskap som en ny grusom påminnelse om hvor bunnløs og hård rasimentaliteten er.

quisling har sikkert vært dypt skuffet over at han ikke i et eneste tilfelle har kunnet gi Norges Konge og Regjering og norske organer i London noen skyld for voldshandlinger i Norge. Fienden søkte tydelig nok slike påskudd til å begå overgrep omkring 25. september. Men Terboven har allikevel våget å gjøre et forsøk på å legge ansvaret for sine egne forbrytelser på dem som står vern om det norske rettssamfunns prinsipper. Det som skjer i Norge, det er at hver eneste nordmann, ung og gammel, kvinne og mann, står vakt om disse prinsipper. De fører en taus og stille kamp for Norges frihet og rett. De forsøker å berge det som berges kan overfor ransmenn som ikke har andre tanker enn å plyndre vårt folk og bruke norsk jord, norske hjelpemidler og norsk arbeidskraft til å fremme den tyske erobring- og voldspolitikk. Alt det vårt folk eier av åndskraft og selvpoppoldelsesdrift gir hele vår hjemmefront en urokkelig og ukuelig fasthet som alle ærekjære folk i verden ser opp til. Det er ikke et eneste svakt punkt i den samlede front. Bliir noen i rekkene hugget ned, står det alltid noe som klar til å ta deres plass. Hjemmefronten har skap seg selv og den fornyer seg selv.

Et av de uhyggeligste trekk ved det som er skjedd i Trøndelag, er at den tyske rikskommissær har satt en mann ved navn Rogstad, tillitsmann for NS, i spissen for det fortsatte terror-regime under den såkalte undtagelsestilstand som nå råder. Vi har merket oss det, vi **NORDMENN**. Vi har merket oss at NS på denne måte har fått et direkte ansvar, et sterkt øket ansvar for det som skjer. Hvert enkelt medlem av NS må være oppmerksom på at den bevegelse de tilhører er blitt en organisasjon som utfører boddeltjeneste for okupasjonsmakten. Det nytter ikke å kripe i skjul for ansvaret enten en sitter høyt eller lavt på stigen. Det er ikke bare Hagelin, Judas Ise og Riisnes og hele rekken av fra skutte lystmordere som får bare det. Vi vil komme til å merke oss i disse dager om det er noen som våger å lytte til sin egen samvittighet og som reiser seg til protest mot det som skjer på vegne av et parti som de tilhører. En kan ikke sitte med hendene i skjodet og si nei seg selv at en personlig beklager det som skjer, uten å ta noe skritt som viser at en vil sette noe inn på å hindre at denne skjendelse fortsetter.

Våre egne folk, alle hederlige **NORDMENN**, ung og gammel vil bevare sin ro og sin selvbeherskelse. De har ingen skyld for det som er satt i verk mot det norske folk av dets undertrykkere. Terboven og quisling er fullt klar over dette. Det er innen deres egne rekker skylden ligger. Det er der ansvaret for forbrytelsene stadig vokser. Ingen omgående bevegelser skal få bortlede oppmerksomheten fra den dyptgående krise som hersker i våre motstanderes leir. Ingen skal heller få bortledet oppmerksomheten fra den bruk av norske forreder som tyskerne nå er interessert i å kamuffere seg ned.

Vi står foran en rekke åpne graver. I dyp erbedighet bayer vi oss for minnet om alle våre martyrer. Vi lover at det bare skal stålsatte vår vilje til å kjempe vår sak frem. I denne kamp vet vi hvem som er med oss og hvem som er mot oss. Vi hyller byen rundt Kadarosdomen. Vi hyller Trøndelagsbygdenes seige, stolte befolkning, og det er vårt innerlige ønske at alle de lidelser som ligger foran oss skal styrke oss i vår nasjonale fellesfølelse og i vår sikre tro på retten og Norges seier.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

15 OKT 1942

1145

A

Mappe 9
Eksp. 372
Arg. 1942
O.V.
2. årg.
JIT.

Nr. 372.

10. OKT. 1942.

10. oktober 1942.

Ryhetene fra London 9/10-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: I dag er det 9 dage siden hitler kunngjorde med brask og bram at Stalingrad ville falle, men byen står. Dagens russiske kommuniké sier at den røde armé kjempet med fienden i områdene ved Stalingrad og Mosdok. Det var ingen viktige forandringer ellers på fronten. I Stalingrad-området slo russiske tropper 4 fiendtlige angrep tilbake. - For første gang siden slaget begynte kommer det tyske kommuniké ikke med noen hentydning til Stalingrad. I dag omtales kamper langs Don-fronten. Denne tausheten kommer etter en erklæring som i går kveld ble gitt av en militær målsmann i Wilhelmstrasse om at det ikke var noen forandring i Stalingradkampene, og at byen ikke behøvde å bli stormet av infanteri, men ville bli lagt øde av tungt artilleri og bomber. Denne erklæring ble avgitt etter at man hadde fått melding om at Timosjenkos styrker nordvest for Stalingrad hadde satt over Don på flere steder. - Om kampene innenfor byen sier Moskva at de raser med uforminskhet styrke. Russene holder hårdnakket sine stillinger. Når som helst en anledning byr seg går de over til offensiven og påfører fienden alvorlige tap. - Ser for Stalingrad har den røde armé slått tilbake et angrep fra 54 fiendtlige tanks, som forsøkte å drive en kile inn i de russiske stillinger fra to sider. 30 av de fiendtlige tanks ble ødelagt. - De fiendtlige angrep i Mosdok-området er blitt slått tilbake. Langtrekkelige russisk artilleri har smadret 20 fiendtlige tanks og et infanteriregiment. Russiske fly angrep en fiendtlig flyplass og ødela 13 maskiner. - Ved Voronesj ved øvre Don har tyskerne enorme tap. - Ved Esjev foregår det meget bitre kamper og byen står i brann. På Leningradfronten kostet 6 mislykte angrep på en dag tyskerne 600 mann i falne og sårede. - Under 2 angrep mot en tysk flyplass ble 15 fiendtlige fly ødelagt og 8 andre skadet. Under et annet angrep mot en tysk flyplass på Leningradfronten ble 18 maskiner ødelagt.

VESTFRONTEN: Det er nettopp kommet melding om at store bombefly fra det amerikanske flyvåpen, bl. dem en stor styrke flygende festninger, eskortert av flere formasjoner av jagerfly, i dag morges angrep mål i Lille-området i Nordfrankrike. Man tror at over 100 amerikanske bombefly deltok i dette angrepet.

DANMARK: Meldinger fra Stockholm i dag tyder på at krisen mellom Danmark og Tyskland nå holder på å nå krisepunktet. Ifølge disse meldingene har tyskerne plutselig reist et nytt krav om 30.000 danske frivillige til østfronten. Det sies at kravet skal være satt fram av hitler selv. Det foreligger hittil ingen autentiske opplysninger om det svar den danske regjering har gitt, men man frykter for at det er inngått et kompromiss som setter tyskerne i stand til å gjennomføre noen av sine tidligere krav. Og så kommer nå de nye kravene. Den alminnelige oppfatning i London er at dersom Danmark ikke nå inntar et fast standpunkt og setter seg til motverge, vil landet ble en av hitlers vasallstater.

BEGIVENHETEN I NORGE har framkalt en meget sterk reaksjon i Sverige og det er gitt mange uttrykk for sympati. I Stockholm kunne man i går se heist det norske flagg med sort flor og i Gøteborg hadde Statsteatern heist flagget på halv stang. Teatersjefen opplyste at dette var gjort til ære for en teatermann som var vel kjent i Sverige. Denne gang hadde vi så meget større grunn til å heise det, for vi har all grunn til å tro at de norske teatre ikke har fått tillatelse til å heise sine flagg.

"Aftontidningen" viste i går et bilde som viste et florombundet norsk flagg som ble heist av en prest i Stockholm, og skriver i forbindelse hermed at massehenrettelsene i Norge har vakt avsky og forstemhet i alle leire i Sverige, og privatpersoner forsøker å vise sin sympati med det tapre kjempende norske folk.

DET BRITISKE KRIGSDEPARTEMENT erklarte kl. 4 i går ettermiddag at hvis tyskerne ikke tar de 2.500 britiske krigsfanger som ble tatt i Dieppe ut av jernene igjen, vil et tilsvarende antall tyske krigsfanger i Storbritannia bli lagt i jern fra i morgen middag. - Hvor motbydelig en slik handling enn må være for en engelskmann, skal ikke tyskerne tvile et øyeblikk på at hvis de ikke kommer på bedre tanker, vil advarslen bli satt ut i livet.

vvv vvv vvv

GANLE NYHETER PUSSES OPP OG BLIR SOM NYE?

Felttoget i øst er avgjort i og med at marskalk Timosjenkos armégruppe er knust. Avgjørelsen er falt militært sett. Den videre militære utvikling i øst vil forløpe SLIK SOM VI ØNSKER DET. Sovjetsamveldet er MILITÆRT SETT likvidert med dette siste veldige slag som vi har tilføyet det. Englands drøm om en to-fronts krig er definitivt slutt.

Slik led rikspresesjef dr. Dietrichs uttalelser i "de norske aviser" i dag for et år siden, 10. OKTOBER 1941.

Han minnet også om sårmedlingen om omringningen av 60-70 divisjoner av Timosjenkos arméer i Briansk-området. Sammen med de styrker som allerede er omringet ved Viazma har dermed Timosjenko ofret de siste fullt kampdyktige arméer på den samlede sovjetrussiske front. Tatt i betraktning at Vorosjilovs arméer er omringet i Leningrad og at Budjonns arméer praktisk talt er likvidert, står det ikke lenger noen tvil om at HELE DEN SOVJETRUSSISKE FRONT ER KNUST. Han henviste videre til at det som man på tysk hold ikke hadde håpet ved begynnelsen av felttoget i øst, er hendt: Russerne stilte til kamp i stedet for å trekke seg tilbake og er dermed blitt TILINTETGJORT. Når en fiendes forsvarsmakt er tilintetgjort, er det ikke noe annet som danner noe avgjørende problem lenger.

Jeg er kommet direkte fra der fahnrens hovedkvarter, så han videre, der jeg i 3 måneder fra dag til dag har levd i en krets av militære sakkyndige, som står som toneangivende i verden. Jeg kan på grunnlag av et nøyaktig kjenskap påklare at Timosjenko aldri har gjort noe som kan betegnes med ordet OFFENSIV. Hvor vi i de siste måneder har angrepet Timosjenkos tropper med bataljoner eller kompanier, er de blitt skutt i stykker. I de siste 14 dagene HAR DE OVERHODET IKKE RØRT SEG MER. -- De sovjetrussiske hærførere er bare hærførere for så vidt som de har store arméer under sin kommando. Men leds dem har de aldri gjort. Sovjetrussernes taktiske disposisjoner har begunstiget de tyske resultater.

Dr. Dietrich sa videre at operasjonene i øst er resultatet av en stor og omhyggelig plan. Han nevnte i den forbindelse der fahnrens dagsbefaling til soldatene ved østfronten den "historiske natten" til 2. oktober, hvor det blir kunngjort at fienden vil bli knust allerede før vinteren satte inn. I dagsbefalingen heter det bl.a.: I de siste 3½ måned, mine soldater, er endelig forutsetningen skaffet til veie til det siste veldige slag som skal knuse denne motstander nå før vinteren setter inn. Alle forberedelser er nå tatt så vidt det ligger i menneskelig makt. Alt er denne gang forberedt planmessig skritt for skritt for å bringe fienden i en situasjon hvor vi kan gi ham det dødelige støt. I dag begynner det siste store avgjørende slag i år. Det vil på tilintetgjørende vis ramme denne fiende og dermed opphavs mannen til hele krigen, England selv. For i og med at vi knuser denne motstander, gjør vi det også av med Englands siste forbundsfelle på kontinentet. -

Etter å ha henviset til de tyske tropper kolosale ytelser uttalte dr. Dietrich til slutt: Over det hele står der fahnrens militære geni. Han er enestående. Når en gang dette felttogs historie skal skrives vil man forstå at disse operasjoner som grenser inn på undre er verdt av hans ånd og at de arméer som gjennomførte dem var besjelet av hans viljes ånd. DERES KAN IKKE BEREIDE DEG, SA HAN, AT JEG NOEN GANG HAR GITT DERES FALSKTE UNDERRETNINGER. OGSÅ I DAG STÅR JEG MED MITT GODT HAVN LENS FOR RIKTIGHETEN AV MINE MEDDELELSER, SOM JEG VEL DENNE GANG TØR SI ER SERIASJONELLE.

v v v v v v v v v

HVA GØRING SA I SIN SISTE TALE, men som norske aviser ikke fikk gjengi:

"Tyskland står i dag i den heldige situasjon, at hele den tyske forsvarsmakt, likegyldig på hvilken front den står, FORPLEIES AV DE EROBREDE OMRÅDER ALENE, slik at hjemlandets egen avling kan benyttes til befolkningen, foruten at det i SPIGENDE UTSTREKNING KOMMER TILSKUDD FRA DE EROBREDE OMRÅDER.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

15 OKT 1942

A

Mappo 9

Eksp. 373

Arg. 2. Ar.

O.V. 1942

Jfr.

LONDON - NYTT.

1148

Nr. 373.

12. oktober 1942.

Nyhetene fra London 10. og 11/10-1942, kl. 19,30.

RUSSLAND: Det meldes at tyskerne nå fører tyske tropper bort fra Stalingrad for å møte Timosjenkos trussel mot tyskernes venstre flanke. Brennpunktet i slaget synes nå å være flyttet bakover til Don, mellom Voronessj og Kletskeya. Russernes offensiv på slettene mellom Volga og Don har gjort ny framgang. Tyskerne led et alvorlig nederlag mens de forsøkte å føre forsterkninger over Don. I Stalingradområdet fortsatte 4 tyske infanteri- og tank-divisjoner, støttet av fly, lørdag sitt press framover mot industridistriktet i de nordvestlige forstedene. De gjorde imidlertid ingen framgang. I utkanten av Stalingrad har russerne gjenerobret 2 gater og en melding sier at 1.400 tyskerne falt i dette avsnitt.

Syd for Stalingrad har kraftige russiske motangrep drevet tyskerne bort fra en av deres viktigste operasjonsbaser. - Nordvest for Stalingrad gjør Timosjenko framgang. - I Vest-Kaukasus har russiske tropper gjort ny framgang sydøst for Novorossiysk, hvor 12 fiendtlige angrep er slått tilbake i løpet av 2 dager. Det foreligger meldinger om nye heftige kamper i Sinjavino-området, sydøst for Leningrad. Tyskerne gjenopptok sine offensive operasjoner der på lørdag, men de klarte ikke å trenge inn i de russiske linjer. Bare i dette området tapte tyskerne i forrige måned 60.000 mann, som enten ble drept, såret eller tatt til fange. - I Øst-Kaukasus har tyskerne satt i gang nye angrep i Mosdok-området, og en Moskva-melding sier at en avdeling norske quislinger fikk en hård medfart i denne kampen.

VESTFRONTEN: Under dagslysoperasjonene av amerikanske flygende festninger og Liberator-bombefly på fredag ble 48 fiendtlige maskiner skutt ned over Nord-Frankrike. Det er det største antall fly ødelagt av bombefly i en enkelt trefning. 115 bombefly deltok i angrepet. 4 av dem savnes. - 500 jagerfly eskorterte bombeflyene. De skjøt ned 5 tyske maskiner til uten selv å lide tap.

Av 3 tyske fly som angrep en engelsk kystby lørdag morgen ble 1 skutt ned av luftvernet.

MIDTØSTEN: Søndagens kommunike fra Kairo handler vesentlig om alliert luftvirksomhet og melder om flere angrep mot fiendtlige flyplasser av middels store bombefly og fly fra marinens flyvåpen. 3 britiske fly savnes etter de siste operasjoner i Middelhavet. Tunge allierte jagerfly har gjort angrep mot skipsfarten utenfor Benghazi. - 2 tyske maskiner ble ødelagt over Malta.

DET FJERDE ØSTEN: Lørdag ble meldt at den største samling av amerikanske flygende festninger som noen sinne har vart trukket sammen i Stillehavsområdet har bombet japanske mål på Rabaul og Ny Britannia. De kastet ned 60 ton bomber og oppnådde fulltreffere på skip, moler og brakker. Alle flyene kom velberget tilbake. Søndag meltes at Rabaul igjen ble angrepet av en kraft alliert bombeflystyrke i natt, likesom det ble gjort flere angrep mot japanernes baser på Ny Guinea. - På Ny Guinea har australske tropper atter fått kontakt med japanernes styrker etter å ha trent gjennom Kokodapasset i Owen Stanley-fjellene.

Det ble meldt fra Washington lørdag at en japansk destroyer var blitt senket og at en japansk destroyer til og en japansk tung krysser var blitt skadet ved Salomonøyene. De dekket japanske landstigninger på Guadalcanarøya. Dessuten ble 7 japanske fly ødelagt.

Den 10. OKTOBER på 21-års dagen for opprettelsen av den kinesiske republikk erklærte Storbritannia og De Forente Stater at de vil oppgi alle krav om eksklusive territoriale rettigheter i Kina. Denne erklæring har vunnet den kinesiske regjeringens oppriktige bifall. Regjeringen i Chungking har uttalt: Det er nå kjent, ikke bare for Kina, men for hele verden, at engelskmennenes og amerikanernes framtidige rettningslinjer i Kina har en oppriktig og uselvvisk karakter. Det står også fullstendig enighet mellom de forente nasjoner med hensyn til gjennomføringen av krigen.

Den RUSSISKE HÆR har avskaffet systemet med politiske kommissærer. En forordning som ble utsendt lørdag understreker at de politiske kommissærer ble oppnevnt fordi noen av offiserene i den røde hær i dens første år hadde liten tro på Sovjetsamveldets stabilitet. Krigen mot tyskerne har bevist at det ikke er noen grunn til å opprettholde systemet med kommissærer. Hele ansvaret for arméens virksomhet vil nå helt ut falle på de militære sjefene.

v v v v v v v v v

KIRKE OG SKOLE.

Kirke og skole er de institusjoner som har stått framst i kampen mot det nazistiske barbari. Prisen de har måttet betale har ikke vært liten. Hittil har 9 % av landets prester og 7 % av lærerstanden måttet svi på forskjellig vis under tyrannenes forfølgelse og terror.

Ikke få prester har vært arrestert, dels av tyskerne, dels av deres norske skoleplager. Et halv hundre prester er jaget fra deres stillinger, en god del og fra sine hjem, en del er også frastjålet all sin eiendom. Daglig må dessuten prestene kjempe mot alle slags nazistiske overgrep, som bare delvis kommer til folkets kunnskap. Et av de siste overgrep er det såkalte kirkedepartementets utstedte ordre om at all bekjentgjørelse i pressen av gudstjenester og kirkelige møter skal hindres, så fremt prestene ikke vil gjenoppta sine embeter. Naturligvis gjør ikke prestene det, og så må de fra nå av undvære å få alle retter etc. bekjentgjort. Men tror departementet at det på denne måte skal få rettet et lammende slag mot kirkens innflytelse og virksomhet, tar de visselig feil. Det vil sikkert vise seg at det heller blir større enn mindre framme.

Lærernes skjebne under kampen har ikke vært mindre hård. En hel del framtrædende skolefolk er simpelthen sendt på porten. En mengde har vært fengslet, og det martyrium 6-700 lærere har gjennomgått under deres ferd til Kirkenes og de mange måneder der oppe, vil aldri bli glemt så lenge det kommer til å læres norsk historie i våre skoler.

Det som forener kirken og skolen i deres motstand mot quisling og alt hans vesen er den samvittighetsforpliktelse de begge står i overfor det norske folk. Med kirken deler skolen ansvaret for folkets åndelige og moralske oppdragelse. Begge har de plikt på seg til å oppdrag folket i den kristne verdensanskuelse.

Derfor måtte også skolen være belaget på å komme i hård kamp, når det tyske "herrefolk" med sin nazistiske verdensanskuelse vilde velsigne vårt land med sin lære om blod og rase, om stolthet, overmøt og krigerære som verdens skjønneste idealer, og dertil et førerprinsipp som totalt setter de kristnes Gud i skyggen. Mens det før skulle læres i landets skoler: Framfor alle ting skylder de Gud lydighet, skal det nå læres: Framfor alle ting skylder du Føreren lydighet - ifølge en allerede innført ny lærebok i kristendom.

Lærersambandet som ble opprettet i vår var tenkt som et instrument for denne ny-ordning av barnas religiøse og moralske forestillinger. Dette innså imidlertid lærerne og nektet å stille seg til tjeneste for dette skammelige forsøk på å dolke det norske folk ned i ryggen. Derfor nektet de også en hver befattning med det påtenkte samband. Hadde de ikke nektet, hadde de sveket både sin egen samvittighet og den oppdragergjerning som var deres livs kall.

Nå har nok nazistene i lang tid forsøkt å bortforklare hensikten med hele sambandet. Men hva de ikke en gang har forsøkt å bortforklare er at lærersambandet skal ha en fast og solid nazistisk representasjon i det politiske "riksting" som quisling fremdeles tommer med ville planer om, for derved å skape seg - om han tror det er mulig - et skinn av rett for all sin politiske ny-ordning her i landet. En hver lærer vet at om quisling skulle komme så langt, da ville han slutte med alle bortforklaringer, og lærerne bli tvunget av rikstingets "enstemmige" beslutninger til å utlevere landets barn og unge til nazistenes liv og lære. Derfor må det aldri komme så langt, og det skjer bare ved at lærerne styr en hver befattning med sambandet. Så iret lærernes holdning er sterk, vil forøvrig tyskerne som trenger ro og atter ro betenke seg lenge før de tillater noe "riktig".

Nazistene har riktignok kunngjort at alle lærere er medlemmer av sambandet automatisk, i og med at de er lærere. Men slikt nonsens tror ikke en gang nazistene på selv. I et skriv fra Oslo skolestyre av 18. sept. gjengis et telegram fra departementet, som klart nok avdekker sitt syn på dette forhold. Departementet sier bl.a.: "De i Nord-Norge anbrakte lærere vil nå etter hver komme tilbake til sine hjemsteder. Når skoledirektøren, NS fylkesfører og lærersambandets fylkesleder er enige om det, og vedkommende er medlem av lærersambandet, kan vedkommende gjeninnsettes i stilling..." Hvertill skoledirektøren bemerker: "Skoledirektøren kjenner ikke til hvem av de arresterte lærere som er medlem av lærersambandet eller ikke..."

Altså: Ingen regnes allikevel som medlemmer av sambandet uten at man har gjort noe positivt for å bli det, f.eks. underskrevet en erklæring. Det bør alle lærere både glede seg over og legge seg på sinne. De hjemvendende lærere fra Nord-Norge har i rik grad vært gjenstand både for list og terror for å få skaffe en slik erklæring. (Det er kommet ca. 250 lærere, ca 400 er igjen.) Omtrolig vil det samme også bli forsøkt overfor dem som slapp Kirkenes-turen. Men i samvittighetsspørsmål gis intet kompromiss!

I kirkens og skolens holdning finner vi inspirasjon og retningslinjer for den vei vi alle har å gå i vår kamp mot quisling-tyranniet!

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

15 OKT. 1942

A

Mappe 9
Ekspl. 374
Arg. 1942
O.V.
Jfr.

LONDON - NYTT, 1149

13. oktober 1942.

Nr. 374.

Nyhетene fra London 12/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: 73 dage etter at slaget om Stalingrad tok til har russerne brakt de tyske angrep til å stanse. Det russiske midnattskommuniké sa at tyske tanks og infanteri, som har lidt enorme tap de siste dagene ikke har vist noen ny aktivitet. I natt utførte tyskerne bare et mindre infanteriangrep i Stalingrads nordvestlige forsteder. Angrepet ble slått tilbake. Ellers har kampene i Stalingrad de siste 36 timene innskrenket seg til artilleridueller. "Times" korrespondent i Moskva sier at russerne ikke tar det plutselige oppholds som tegn på at tyskerne har oppgitt forsøket på å storme byen. Tyskerne bringer opp forsterkninger og nye angrep ventes. - På steppene nordvest for Stalingrad har russerne hatt ny framgang.

I Kaukasus foretar tyskerne kraftige angrep i Moädok-området, men russerne holder stand.

MIDTØSTEN: Over Middelhavsområdet skjøt britiske jagerfly i går ned 15 fiendtlige fly og skadet 15 til under et fiendtlig angrep mot Malta. Bare et britisk jagerfly gikk tapt.

Det er intet nytt å melde fra slagmarken i Egypt, men britiske bombefly har bombet og truffet en fiendtlig destroyer og angrepet fiendtlig skipsfart både utenfor Libya-kysten og i nærheten av Kreta. - Amerikanske bombefly har også angrepet aksens skipsfart og har oppnådd 2 fulltreffere på et skip utenfor Kreta. Skipet ble etterlatt brennende og i synkende tilstand.

DET FJERNE ØSTEN: Utenfor Salomonøyene har allierte fly oppnådd 2 bombe-treff på et 10.000 tons hjelpeskip for sjøfly. Da skipet sist ble sett lå det stille.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpen foretok et nytt luftangrep mot Vest-Tyskland i går. Hanover var et av målene.

Britiske jagerfly foretok også toktet over Nord-Frankrike. - 2 bombefly og 3 jagerfly savnes.

Noen få fiendtlige fly bombet et sted i Nordøst-England i natt. Det ble gjort noen skade og noen menneskelig gikk tapt.

FRANKRIKE: Ifølge meldinger til New York har tyskerne nå utsatt datoen for rekrutteringen av 150.000 franske arbeidere fra den 15. oktober til slutten av måneden. De siste meldinger fra Frankrike tyder på at arbeiderne der, understøttet av det franske folk, blankt avslår å reise til Tyskland.

DE BELGISCHE REGJERING i London har sendt en protest mot den tyske forordning som tvinger belgiere til å arbeide i Tyskland.

I AMERIKA gikk 5 nye krigsskip samtidig av stabelen i en havn på østkysten i går.

STATSMINISTER CHURCHILL talte i Underhuset i dag og det meste av kveldens program var viet referat av denne tale. Vi skal i et senere nummer gjengi hovedpunktene av talen.

v v v v v v v v v

LOKALT: Vi gjengir nedenfor "fylkesmann" Stenersens skrivelse til de "brannskattede":

Herr B.N.

Til opprydning, i standsettelse og oppbygning av de hus, og til utbedring av de skader som ble påført beboerne i husene som ble ødelagt ved det feige terrorangrep på sivil-befolkningen i Oslo 25. september 1942, pålegger jeg Dem i følge ordre og fullmakt fra Innenriksdepartementet å innbetale på konto nr. 2635, skadelidtes konto, i Christiania Bank og Kreditkasse:

kr. 20.000,00

innen 6 dage. Hvis innbetaling ikke har funnet sted til ovennevnte frist får politiet ordre om å gripe inn.

Oslo og Akershus fylker 2/10-1942,
Stenersen (sign.)

MØRKE TIDER.

Vi står kanskje foran de mørkeste tider nordmenn noen gang har opplevd. Det kommer til å bli stillet uhørte krav til hver enkelts motstandskraft i den tiden som kommer foran oss. Dette er noe vi er nødt til å se i øynene og ruste oss til å ta i mot det som kommer. Vi vet ikke om kampen blir lang eller kort. Vi vet bare at vi må være forberedt på alt. Vi må spare på kreftene og framfor alt ikke gjøre dumheter som kan sette alt på spill før tiden er inne. En gang kommer nok det øyeblikk da vi må følge Napoleons parole - å sette inn den siste pion og den siste grenader på det avgjørende punkt.

Så langt er det i hvert fall kommet nå at fienden ikke lenger finner det å dekke sine hensikter bak noen slags maske. Det er slutt med de store beredelseskunstners dager. Det er i hver fall en fordel for oss, selv om den makne virkelighet ser aldri så forferdende ut.

En slik kastet maske er det ultimatum Danmark i disse dager har fått. Danmark har jo hele tiden vært Tysklands store reklamenummer. "Se bare hvor pyntelig vi er når folk føyer seg godvillig", har de kunnet si. Og Danmark har også hatt en ganske bra stilling i forhold til de andre undertryngne folk. Men i dag, når det går på livet løs for tyskerne, har de ikke lenger råd til dette reklamenummer. Danmark får kjenne støvlehelen. Nå må de sulte og også som de andre land, for at Tyskland skal bli mett. Det knurrer i Tyskland, lederne må dempe knurringen med mat, og det betyr at de underkuede land må presses ytterligere. I sin beroligelsestale til det tyske folk sier Gøring dette rett ut. - "Eva angår tilfredsstillelsen av ernæringen i sin alminnelighet, så går det tyske folk før alle andre." - Tyskerne har altså til hensikt, i stigende målestokk å berøve de besatte landområder deres levnetsmidler til gagn for de tyske soldater og arbeidere. Allikevel kunne ikke Gøring love mer enn at de bombelidte skulle få 50 % større kjøttrasjon.

Dette skulle være tale tydelig nok og temmelig ubehagelig å høre for våre hjemlige forredere som på kommando har stått opp og erklært at hele vår matproduksjon kommer det norske folk til gode.

Vi vet hvor vi står nå. Vi vet også hva vi risikerer. Gisselmordene i Trondheim var også en maske som ble kastet. Vi vet at tyskerne ikke ville ha betenkt seg på å drepe de hundre gisler de tok i Oslo, dersom arbeiderne ikke hadde bøyd av i sin konflikt.

Det underer kanskje mange at tyskerne legger slik vekt på om arbeiderne står i sin organisasjon eller ikke. Det gjør de naturligvis ikke. De kontrollerer dem akkurat like godt enten de betaler medlemskontingent til fagforeningen eller ikke, og like skånselsløst kommer arbeiderne til å bli utnyttet om de fortsetter å stå der eller melder seg ut. Poenget er at tyskerne ikke kan tillate at det vises tegn til motstand. De må slå ned et hvert forsøk på opposisjon. De vet at arbeidslivet er selve livshjulet for dem, og at alt som kan tenkes å bremse på det må slås hensynsløst ned. En hver liten gnist av opposisjon som får lov å ligge og ulme, vet de kan slå ut en dag i en flamme som kan fortære alt for dem.

Derfor er arbeiderne og deres holdning noe av det viktigste av hjemmefronten. For arbeiderne for alvor opp kampen med dem, gjelder det liv eller død. Da kan det ikke gis pardong. En slik åpen kamp kan ikke arbeiderne ta i dag. Den vil føre til et redselsfullt nederlag, et nederlag som bare ville ødelegge alt vi har bygd opp med vår motstand.

Det betyr alt for tyskerne at de har hele det arbeidende folk fullstendig i sin makt, men det betyr vel så meget for oss at hele dette folk ikke er knust og knust. Arbeiderne er de store arméer i denne vår kamp og det gjelder for en hver pris å holde disse arméer intakt. Når den siste og avgjørende kamp kommer, blir arbeidernes ånnsats av avgjørende betydning for utfallet. Og DENNE KAMP KOMMER.

v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

18 15 OKT 1942 = 1151 A

Nr. 375.

LONDON - NYTT.
14. oktober 1942.

Ryhøtene fra London 13/10-1942, kl. 19,30.

Mappe 9
Eksp. 375-
Arg. 1942
E. & Bg.
Jfr.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep i natt fabrikker i Nord-Tyskland. 2 fly sævnes. - Det var ingen tyske fly over Storbritannia i natt, men i går bombet 4 tyske fly en klosteskole i en by på sydkysten av England og beskjet den med maskingever. Et barn som lekte i haven ble drept og 4 ble skadet.

RUSSLAND: I dagens russiske kommunike heter det at kampene har fortsatt i Stalingrad- og Mosdok-området. På de andre frontene var det ingen forandring. Tillegget til kommunikatet fortalte at fienden hadde gjort et fåfengt forsøk om natten på å bryte gjennom til industristrekene i nordvestkanten av Stalingrad. Mens dette angrepet ble slått tilbake, trøngte andre sovjettropper gjennom fiendtlige stillinger. De siste meldingene fra fronten sier at etter at tyskerne har latt troppene få en hvil og har omgruppert dem, har de nå gått i gang med angrep uten stans. Marskalk Timosjenkos angrep nordvest for Stalingrad har ført til at det nå er kamper i gang vest for Don. - I Kaukasus fortsetter de heftige kampene for hovedfjellveien fra Kuban til svartehavskysten og Tuapse. I skarene har det vært bitre kamper i over 14 dager. Meldingene i dag sier at de tyske angrepene fortsetter uten stans. - I Mosdok-avsnittet har sovjettropper vunnet nytt terreng. Fienden gjorde motangrep, men led svære tap.

I de greske fjellene øker virksomheten av geriljatropper og de kontrollerer nå hele Syd-Makedonia og Nord-Tessalia. Lenger nordpå er greske irregulære tropper kommet i kontakt med serbiske geriljatropper. Geriljatroppene opererer i grupper fra 10 til 60 og ledes av greske offiserer. De bruker materiell som de har tatt fra fienden.

MIDTØSTEN: I de store luftkampene som nå raser over Malta, ble 24 aksefly til ødelagt og 50 skadet i går. På 2 dager og 1 natt med ustanselige angrep mot Malta er 40 aksefly blitt ødelagt og minst 65 andre skadet. Fra de siste luftoperasjoner over Malta og Vestertrenten gikk 6 britiske fly tapt, men 2 av flygerne er reddet. - De nye angrepene mot Malta tyder på at øya er en alvorlig hindring for de forsterkninger som skal gå til aksearméene i Nord-Afrika.

Lette britiske bombefly og langtrekkende jagerfly var i virksomhet over kamprådet i Egypt i går. Virksomheten til lands er begrenset til nattpatrulje.

DET FJERNE ØSTEN: På Ny Guinea rykker framskutte allierte avdelinger fram over Owen Stanley-fjellene og er nå 20 km. fra Kokoda. Det er stadig små trefninger mellom disse troppene og de japanske baktropper. Allierte fly angriper hele tiden den japanske retrettlinjens fra Kokoda til Buna.

Det amerikanske Marindepartement kunngjør at 2 japanske kryssere er blitt skadet ved Salomonøyene. Den ene av dem er sannsynligvis senket. Kommunikatet opplyser videre at de amerikanske styrkene på Guadalcanarøya har utvidet sine stillinger vestover på nordkysten.

ITALIENERE I DE FORENTE STATER vil fra neste mandag ikke lenger bli betraktet som fiendtlige utlendinger. Regjeringsadvokaten uttaler at av 600.000 italienerne i Amerika, har man ikke funnet det nødvendig å internere mer enn 228. De andre vil nå uten hinder kunne delta i De Forente Staters krigstiltak mot aksemaktene.

PRESIDENT ROOSEVELT talte tidlig i dag morges. Han kom for kort tid siden tilbake fra en inspeksjonsreise til de amerikanske treningsleire og krigsfabrikker. - Om den tyske propagandas defensive og undskyldende holdning sa han: Overfor sine egne landsmenn begynner nå nazistene å lage undskyldninger for at de store tyske styrker ved Stalingrad ikke har gjort det bedre enn de har gjort, og forsøker å bortforklare de store tapene som de lider. De er nødt til å tryggle sine utkjørte arbeidere til å sette fart i produksjonen, som har en nedgående tendens. - I likhet med Churchill mente Roosevelt at økningen i nazistenes skjendselsgjæringer er et utslag av tyskernes engstelse for hva som kanskje kommer til å hende i vest. Han sa: De erklærer at en ny front ikke er mulig, og allikevel sender de tropper i all hast i alle retninger. De setter opp piggrådgerder fra Norge og Finland til øyer i det østlige Middelhav. Imens øker de sine skjendselsgjæringer. De forente nasjoner ønsker ikke å ta masse represalier mot folkene i Tyskland, Italia eller Japan, enn de viktigste gjæringsmenn og deres brutale loiesvenner skal dømmes i samsvar med straffeloven.

I sin siste tale begynte statsminister Churchill med å si at han nettopp hadde avlagt et besøk ombord i den britiske flåte, hvor han fant den samme ånd som hos den 8. britiske armé i Egypt. Han sa videre: Som den 8. armé er en ubrytelig vold mellom Rommel og Kildalen, så er den britiske flåte nå som før, en ugejnnomtremelig skranke mellom en fastlandstyran og verdensherredømmet.

Han kom så inn på de taler som Ribbentrop, Göring og Hitler nylig holdt og, som sa han, er av interesse fordi de blottlegget deres sinnstilstand. Det går en tone gjennom alle disse talere. Det kan tydelig høres tvers igjennom deres vanlige skrik og trussler. Det er en dyp undertone av frykt. Det var taler av menn som vet sin skyld og som også er seg loven bevisst. Hvor forskjellig, sa Churchill, er ikke tonen nå mot i 1940, da Vest-Europa var kommet med og da Mussolini rønte til og dolket oss i ryggen, da Storbritannia stod alene. Det er tyvensynlig skjedd noe de siste 2 år, som har fått disse volds menn til å føle at overfall, og det å trampe den svake under sin fot kanskje allikevel ikke er alt. Det er nemlig en annen side ved regjeringen og det blir en langt avregning, og det blir mer klart at den dag kommer da den skal gjøres opp. Den mest bemerkelsesverdige og forunderlige del av Hitlers siste tale, var der han klaget over at ingen lenger legger noen vekt på hans seire. Se på alle de seire jeg har vunnet, begynte han å si. Se på alle de land jeg har overfalt og trampet ned. Se på alle de tusener av km. jeg har rykket fram i andre folks land. Se på alt det byttet jeg har tatt og alle de menn jeg har drept eller tatt til fange. - Sett disse bedrifter opp mot hva de allierte har utført. Hvorfor er ikke de nedtrykte? Hvordan kan de våge å holde motet oppe til tross for mine store seire? og tross sine egne ulykker? - Det er i virkeligheten det Hitler klager over. Jeg har ikke akkurat gjengitt Hitlers ord, sa Churchill, men jeg har gitt dem den mening og betydning de hadde. Han vet at tross alle de kolossale seire og svære erobringer, er hans lykke i avtagende. Hitlers utsikter er blitt i høy grad formørket de siste 2 år. På samme tid er Storbritannia, De Forente Stater, Sovjetsamveldet og Kina marsjert framover gjennom krigens og sorg, uopphørlig framover og stadig sterkere og sterkere.

Hitler ser med sorg og forbauselse at de alliertes nederlag bare er skritt på veien til seier og alle hans egne seire er skritt på veien til hans egen undergang. Jeg har alltid erklært, sa han, at hvis de store og fredelige demokratier kunne overleve de første år av overfallsmannens angrep, ville utsiktene fortone seg ganske anderledes, og det vil alltid være til de britiske øyer, og det britiske verdensrikes heder at de stod alene et helt år i den dødeligste fare og der ved vant tid, så den gode saks forkjempere kunne få ruste og organisere og etterhånd sette inn den krenkede sivilisasjons forente og uimotståelige styrker mot forbryterne. Det er den største heder vi har vunnet å vår historie.

Frykt er også inspirasjon til Hitlers siste skjendelselsgjerning, sa Churchill videre. Fra Nordkapp til spanskegrensen, en strekning på nesten 3.200 km., holder de tyske invasionsarméer Vest-Europas nasjoner ned med brutal makt og terror. Norge, Danmark, Holland, Belgia og Frankrike, alle sammen er i Hitlers vold, og alle syder de av opprørets og revolusjonens ånd. Når undtas Danmark, hvis tur vil komme, er nazistenes ekskusjonspelletonger over alt i virksomhet. Hver dag blir uskyldige gisler eller framtrædende borgere tilfeldig arrestert eller tatt og skutt med kaldt blod, og hver dag øker hatet mot den tyske rase og det tyske navn i hjertene til disse stater og folk. De britiske kommandotokter på forskjellige punkter langs denne lange kysten har hittil bare vært forløpere for det som skal komme, men de har inngitt opphavsmannen til alle disse forbrytelser uro og frykt. Hans soldater lever blant en befolkning som gjerne ville drepe dem med bare nevene hvis de fikk sjansen. Fra tid til annen griper en stålhand inn fra havet og river de tyske vakter bort fra deres poster, til glode for alt folket skjer dette med økende dyktighet. I sin frykt og ondskap vender Hitler seg så mot krigsfangene.

Jeg har alltid ventet at denne krigen ville bli mer og mer alvorlig etter hvert som de skyldige nazister ser dommen skanselsløst komme nærmere og nærmere, sa Churchill. I vest har vi sett mange grusomme og dyriske handlinger, men ingen ting som hittil er hendt i vest kan sammenlignes med det blodbad som har særpregget Hitlers invasjon av Russland. Hver gang Hitler har gitt ordre om en henrettelse i vest, er det utført minst 200 eller mere i øst- og mellom-Europa. Den første dag etter at tyskerne inntok Kiev, ble 54.000 personer skutt. Jeg mener at et hvert svakhetsstegn mot en slik mann bare oppmuntrer ham til nye forbrytelser og var forvissnet om: Han vil ikke bli vist noen svakhet. Det er også en annen grunn til at Hitler har begynt sitt maktmisbruk mot britiske krigsfanger. Han prøver å avlede oppmerksomheten fra den opplagte kjempeskjøns hans annet felttog mot Russland er blitt. Det heltmodige forsvar av Stalingrad, det faktum at de strålende russiske arméer over alt er ubeseiret, ja på offensiven, det forbausende slagkraft langs hele fronten fra Leningrad til Kaukasus, det forferdelige tap de tyske tropper har lidt, den nær forestående annen russiske vinter. Alle disse harde fakta, som ikke kan skjules, kaster sin kalde skygge over det tyske folk, som allerede krymper seg under de stadig økende britiske luftangrep. Og de vender seg med stivnet blikk mot lederne som har brakt alt dette over dem. Beddelen Himmler er allerede blitt dekorert og beehengt ikke bare for sine voldshandlinger i de okkuperte land, men også fordi hans djævelske kunster blir stadig mer nødvendige i selve Tyskland.

Churchill uttalte seg så om de 3 siste måneders begivenheter. Ubåt-krigen er fremdeles de forente nasjoners største problem, sa han, men det er ingen grunn til å tro at den ikke skulle bli løst med angrep, forsvar og bygning av nye skip, slik som Storbritannia, Kanada og Amerika nå er i ferd med. Aug. og sept. mnd. har vært, jeg vil ikke si de beste, men de minst dårlige mnd. Siden januar i disse månedene er det bygget atskillig flere handelsskip enn de som gikk tapt. Samtidig er den største vekt av britiske bomber sluppet over Tyskland. I disse 2 mnd. er det største antall amerikanske tropper kommet til de britiske øyer. De alliertes overlegenhet i luften over Tyskland, Italia og Japan er steget. I sept. gjorde australierne, med sine amerikanske allierte, ny framgang på Stillehavet og på Ny Guinea. Dette er urokkelige kjensgjerninger og, sa Churchill, til slutt, vi er nådd fram til et alvorlig punkt i denne krigen, der vi trenger all vår fasthet og sjelstyrke. Vi må drive oss selv til det ytterste. Vi må forsøke å kombinere de 2 dyder: klokskap og vågdom. Vi må gå framover samlet og ubøyelig.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

 LONDON - NYTT.
 15. oktober 1942.

1153

Nr. 376.

Nyhetene fra London 14/10-42, kl. 19,30.

VESTFRONTEN: Dagens kommunike fra luftfartsministeriet melder at en stor styrke britiske bombeflygjorde et konsentrert angrep mot Kiel i natt. Toktet ble gjort under gode værforhold. 9 bombefly savnes. - Dessuten foretok jagerfly et patruljetokt over den Biskayiske Buket i går og ødela 3 fiendtlige fly. Andre fly angrep i går et godstog og andre mål i Nord-Frankrike.

RUSSLAND: I pressemeldinger i dag heter det at operasjonene nordvest for Stalingrad mellom Volga og Don og ennå lenger vestover, fortsetter og mekaniserte avdelinger kjemper på skiftende steder både foran og bak begge parter linjer og løpegraver. Disse kamper strekker seg over et stort område og går helt fram til Don hvor russiske styrker fortsetter å gå over elven og i økende grad truer de tyske brohoder på østsiden av elven. - I slagområdet syd for byen har Timosjenkos arméer gjort framskritt i nordlig retning, og de erobret i går en framskutt nøkkelstilling som ble holdt, til tross for tyske motangrep. - Slaget inne i selve byen er nå begrenset til lokale sammenstøt. Det er nå hovedsakelig russerne som angriper og gjenerobrer gater og hus. - Det er gjort mirkningsfulle russiske motangrep i Mosdok-området. - Ved Svartehavskysten, sydøst for Novorossijsk, ble fiendtlige styrker som hadde klart å trenge inn i de russiske baktropper, omringet og tilintetgjort. - Dagens kommunike melder om et tokt av hurtiggående russiske motorbåter mot en del av Svartehavskysten som fienden har okkupert. - Ved Voronezj kommer russiske styrker framdeles over elven og avviser alle fiendtlige angrep på vestsiden. - Tyskerne holder nå bare den sydlige del av byen Rsjev besatt. Russisk artilleri hamrer uopphørlig løs på ruinene og driver den tyske garnisonen ut av deres dype og befestede oppholdssteder.

MIDTØSTEN: 17 fiendtlige fly ble ødelagt under forsøk på å angripe Malta i går. - På 3 dager er i alt 57 fly blitt skutt ned og 71 av aksens fly er dessuten blitt skadet. Samsynligvis er det bare noen få av disse som er kommet tilbake til sine baser. - Det britiske flyvåpen har i samme tidsrom mistet bare 6 Spitfirefly og 2 av førerne er reddet. - Over 1.000 fiendtlige fly er hittil blitt ødelagt av Maltas forsvarere. - Til tross for at fienden i løpet av 36 timer har hatt 600 fly over Malta, ble det praktisk talt ikke gjort noen skade. - Dagens kommunike fra Malta melder om nye allierte luftangrep mot Tobruk. 4 fiendtlige fly ble ødelagt over den egyptiske krigsskueplass i går.

DET FJERNE ØSTEN: I et sjøslag som varte en halv time natt til mandag senket en amerikansk eskadre en stor japansk krysser, 4 destroyere og et transport skip. Dagen etter ble en stor japansk krysser til og en destroyer kraftig skadet ved luftangrep, slik at de antakelig sank. Amerikanerne mistet en destroyer. Japanerne hadde forsøkt å landsette forsterkninger på Guadalcanar-øya, men ble slått tilbake. 15 japanske fly ble skutt ned. - Et kommunike fra det amerikanske marindepartement melder at en amerikansk undervannsbåt har senket en japansk krysser og 4 andre skip i Stillehavet.

Australske landstridskrefter har fortsatt framrykningen i Owen Stanley-fjellene. Japanske styrker som holdt befestede stillinger ble utmanøvrert og ble tvunget til å trekke seg tilbake. - De japanske forsyningslinjer er igjen blitt kraftig angrepet.

Amerikanske bombefly angrep den japanske basis ved Kiska 3 dager på rad i slutten av forrige uke. Japanske jagerfly viste seg over hodet ikke, og det var bare moderat luftverild.

DN SYD-AFRIKANSKE STATSMINISTER, general Smuts, var i dag igjen til stede under et av det britiske krigskabinetts møter. Dette var det annet regjeringsmøte siden han kom til London i forgårs kveld. Etter møtet ble han mottatt av Kong Georg.

IFØLGE OFFISIELLE OPPGAVER som ble offentliggjort i New York i dag er 2/3 av Italias handelsskip blitt ødelagt, skadet eller oppbrakt. - Storbritannia ødela i Middelhavet i fjor 56 av Italias største og mest hurtiggående lastebåter. Det ble nylig offentliggjort tall som viser at nesten halvparten av Italias krigsskip også er senket.

v v v v v v v v v

K I R K E N S K A M P .

"Kristendommens grunnverdier vernes". Hvem kjenner ikke denne hyrdetone fra quislings nazist-fløyte?

Kirken har i de siste 2 år fått utallige bevis på hvordan quisling og hans kampfeller praktiserer denne læresetning. Ingen vet bedre enn kirken at det er den rene løgn quisling farer med når han på dette grunnlag forsøker å kaste det norske folk blår i øynene. Men quislings frekkhet - eller kanskje dumhet - kjenner ingen grense. Han tilføyer kirke og kristendom det ene u-livssår etter det annet, men samtidig stiller han seg allikevel i positur og kaller seg kristendommens forsvarer. Freidigheten slo alle rekorder da han lot sin kirkeminister tre fram på arenaen for offentlig å deklamere at quisling var den frommeste kristne en kunne tenke seg. At de ikke skammer seg - eller i det minste blir en smule forlegne - ved så megen kristendom.

Imidlertid har disse "kristelige" herrer nå i lang tid arbeidet med å legge spillet til rette for riktig å kunne gå radikalt til verks overfor kirken. I disse dage smeller det løs på en ny og kraftig måte. Ikke mindre enn 25 prester blir for tiden med statspolitiets hjelp drevet bort fra sine menigheter og tvunget til å bosette seg utenfor nærmere angitte soner. Samtidig er de stillet under statspolitiets oppsikt. Det er hva den "fromme" quisling forstår med å verne kristendommens grunnverdier.

Men kirkens menn er ikke skvetne av seg. Søndag 11. oktober svarte prestene i Stor-Oslo med å lese opp fra sine prekestoler en bekjentgjørelse om det nye, voldelige overgrep mot kirkens liv:

"Siden vi sist var samlet her til gudstjeneste er det skjedd et nytt overgrep mot vår kirke. 6 prester her i Stor-Oslo er forvist fra sine menigheter, idet de fra statspolitiet har fått ordre om å bosette seg utenfor Oslo og Akerhus fylker. Disse 6 er prestene Hygen, Wisløff, Carlsen, Christie, Rosef og Riise-Hansen. -- Denne forvisningsordre rammer ikke bare disse prester som med makt hindres fra å utføre det arbeid hvortil de er kalt av Gud og mennesker, den rammer også deres menigheter, ja, hele vår kirke. Vi tenker ikke å gjøre noen henvendelse til regjeringen eller kirkedepartementet. Derimot vender vi oss til våre menigheter som har krav på straks å bli underrettet om dette nye overgrep mot kirkens rett og frihet. -- Vi vil takke Gud for disse prester som er villige til å bære den forfølgelse som legges på dem fordi de adlyder Gud mere enn mennesker. La oss bare dem i våre bønner under deres forvisning. Og vi prester som ennå får være i arbeid, vi trenger i dobbelt mål eders omsorg og forbønn, så arbeidet kan lykkes til sjelenes frelse og menighetens oppbyggelse. -- Vi vil i dag på ny gi hverandre håndslag og si: Den kirke som er villig til å ofre og lide er uovervinnelig."

Vi merker oss at i denne bekjentgjørelse bruker prestene for første gang ordet FORFØLGELSE om quisling-statens framferd overfor kirken. Der hvor nazistene møter hard motstand, der bruker de alltid en skrittvis politikk. Overfor kirken har politikken i aller høyeste grad vært skrittvis. Men der hvor denne politikk finner en beslutsom motstander, slår den til sist alltid over i terror og forfølgelse. Dette trinn i utviklingen er nå nådd for kirkens vedkommende.

Skulle det ennå være noen som ikke er på det rene med quisling-statens innerste vesen, så er det fra nå av ingen undskyldning. Den som går til religionsforfølgelse har avslørt seg selv. Og den som er medlem av et parti som har religionsforfølgelse på sitt program, har dømt seg selv som en motstander av alt hva mennesker anser for hellig og rett.

Det norske folk får mange bevis nå om dagen på hva nazismen bærer i sitt skjød. Det er vold og terror og forfølgelse - intet annet. **MEG DET BØYER OSS IKKE, DET HERDER OSS.** Der hvor kirken går foran, vil vi andre følge etter - inntil regnskapets dag kommer.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

21 OKT. 1942

4

Mappe 9
Ekspl. 372
Arg. 1942
O. y. 2. arg.
JTF.

1155

Nr. 377.

LONDON-NYTT.
16. oktober 1942.

Nyhøtene fra London 15/10-42, kl. 19,30.

SJEFEN FOR DEN TYSKE GENERALSTAB har fått avskjed av Hitler. Feltmarskalk von Bock, øverstkommanderende for de tyske styrker ved Stalingrad er av Hitler blitt fratatt en hver kommando i felten. - Man forstår det derhen at sjefen for generalstaben var i mot invasjonen av Russland i 1941 og ga som grunn, at da Storbritannia fremdeles ikke var slått, kunne Tyskland derved bli innviklet i en krig på 2 fronter. I dag da hans spådommer er gått i oppfyllelse, har han fått avskjed som syndebukk for Hitlers katastrofale fjasko i Russland etter 2 blodige felttog. - I fjor falt også feltmarskalk v. Brauchitsch som syndebukk for Hitlers feil ved at han ikke tok hensyn til sine generalers råd om å trekke seg tilbake til en vinterlinje i oktober. - Det at v. Bock er falt i unåde er et tegn på Hitlers skuffelse og sorg over at han ikke har klart å ta Stalingrad. Byens fall ble fullt og fast ventet i august. - Den 9. aug. møtte det tyske forsvarsråd under forsete av Göring i Berlin, og en opphisset diskusjon fant sted om det neste trekk etter at Stalingrad var inntatt.

RUSSLAND: I frontmeldinger i dag heter det at Timosjenkos arméer som opererer nordøst og syd for Stalingrad nå begge er innen synsvidde av byen. Tyskerne kjemper hårdnakket for å fjerne denne trussel mot sine flanker og sambandslinjer. Innenfor Stalingradområdet angriper tyskerne på ny; men med meget mindre styrker enn før hovedinfanteriangrepet ble avblåst i slutten av forrige uke. Kampsonen er i den nordlige del av byen. Det er også kamper i gang langs øvre Don i retning av Voronesj, der russerne stadig fører nye tropper over elven. Syd for Voronesj har russiske tropper erobret viktige stillinger på veiene langs elvebreddene. - I Mosdok-området angriper tyskerne med store tankstyrker. De drev en kile inn i de russiske linjer på et punkt, men i et annet avsnitt har russerne initiativet og har tvunget tyskerne tilbake for annen gang på to dager. - Det er fortsatt heftige kamper i Vest-Kaukasus, hvor tyskerne forsøker å trenge fram til Svartehavshavnen Tuapse.

I DAG FOR ET ÅR SIDEN erklarte Goebbels personlig til nazipartiet at sovjetarméene ikke hadde flere tropper av militær verdi. Krigen mot Sovjet er allerede avgjort. Og Bremen-kringkastingen tilføyet i en sending til England: Det er ikke nødvendig for den tyske overkommando å sende ut ukorrekte meldinger. Den har aldri vært skyldig i en feiltagelse.

MIDTOSTEN: 23 fiendtlige fly til ble ødelagt under forsøk på å bombe Malta i går. Siden lørdag har aksentapt 84 fly, mot briterne 13, hvorav 5 av flyene er reddet.

VESTFRONTEN: Britiske fly angrep et godstog, lokomotiver og ferger i Holland i går ettermiddag. 3 små fartøyer utenfor kysten ble også truffet, og skadet. Ingen britiske fly gikk tapt.

Det britiske admiralitet melder i ettermiddag at en rekke flåtetrefninger fant sted nat til onsdag og onsdag morgen i den britiske kanal, nær franskekysten, der fienden led følgende tap: Et viktig forsyningskip ble senket. 2 eskorterende fartøyer satt i brann, en E-båt senket, en torpedobåt skadet. 1 britisk fartøy ble litt skadet og 2 sjefolk litt såret.

FRANSEKAMPEN I LYON, som er en av Lavals viktigste medarbeidere har anmodet om, og mottatt, politiforsterkninger på grunn av den spente og Lavals politikk har skapt i byen. Av de 3.000 fagarbeidere som myndighetene hadde bestemt skulle reise til Tyskland fra Lyon i løpet av et par dager, har bare en hånd full villet reise frivillig. En rekke fagarbeidere har allerede forlatt byen, så hvis politiet vil ha tak i dem, må de lete etter dem i landsbyer over et stort område.

SOVJETREGJERINGEN utga i dag en erklæring som bekrefter dens beslutning om et samarbeide med de andre allierte i å bringe alle krigsforbryterne i akselandene for retten. Denne erklæring følger kunngjøringen med hensyn til krigsforbrytelser av Roosevelt og på vegne av den britiske regjering ved lord Simon. Dagens sovjeterklæring kommer i form av et svar på en follesnote om akselandenes krigsforbrytelser fra regjeringene til Tsjechoslovakia, Polen, Jugoslavia, Norge, Hellas, Belgia, Holland, Luxembourg og den franske nasjonal-komite.

v v v v v v v v v

ANSVARS PRINSIPPET I PRAKSIS.

En av de hovedtanker NS har hatt mot vårt demokratiske styresett, var som bekjent at det ga anledning til så megen korrupsjon og beignageri. - 2 års styre etter NS' prinsipper har tydelig vist hvordan dette forhold er "rettet på". Til tross for at IS har hatt maktmidler nok til å dysse ned alle skandaler og hindre alle undersøkelser, har mislighetene vært så kolosale og forholdene så gjennom korrupte at det har vært umdgåelig å skjule dem helt. Selv innen enkelte kretser av NS er en forferdet. - I den store svartebørssaken i Aker var f.eks. forholdene så graverende for enkelte medlemmer innen partiet at en del av dem til slutt måtte ofres. Noen toppfigurer kunne det naturligvis ikke være tale om å ta. Det ville bli en alt for stor skandale for partiet om "herren" som Hagelin, Riisnæs, Thronsen, Christie og Stenersen skulle tas. De måtte henge en del av de små tyver, men lar de store løpe. Selv innen det "idealistiske" parti NS synes det litt vanskelig dette med liv og lære, eller kanskje det ligger en annen mening i de flotte ordene Torboven uttalte i Trondheim: "Når vi nasjonalsosialister først ser oss nådt til å gripe inn, da følger vi ikke den demokratiske metode som går ut på å henge de små og la de store løpe, men tar fatt i de store, de som trekker i trådene, de som vil holde seg i bakgrunnen, de som sender de små foran seg". - Vi har sett en rekke eksemplær på hvordan disse smukke ord håndheves i praksis.

Det er også ganske karakteristisk for dette parti, som har som program, at bare kvalifikasjoner skal telle ved ansettelse, når de i sin tid ansatt herr Stenersen som ordfører i Aker og senere "forfremmet" ham til fylkesmann. - I NS var man helt på det rene med herr Stenersens forbryterske forhold mens han ennå var ordfører i Aker, og daværende ekspedisjonssjef i Innenriksdepartementet, partifelle Vries Hassel, følte seg til og med forpliktet til å ta forholdet opp til nærmere granskning. I januar i år sendte han minister Hagelin en langre innberetning, hvor han konkluderer med følgende: "Ordfører Stenersen har med sine små forutsetninger for stillingen og med sine beskjedne personlige inntekter tidligere, i løpet av et år som ordfører i Aker skaffet seg en årsinntekt på kr. 28.600,-. Han har på Akers Kommunes bekostning skaffet seg en luksusbolig, luksusbil og hytte. En vesentlig del av disse inntekter og øvrige økonomiske fordeler har han gitt seg selv med hjemmel av sitt eget vedtak. Det er ikke gitt ham av andre myndigheter. Ordfører Stenersens veldig lønnsinntekter og de øvrige store økonomiske fordeler han har skaffet seg er uten et hvert sidestykke i norsk kommunalforvaltnings historie. Selv generaldirektør Endrebos beignageri blekner i sammenlikning med dette." Ekspedisjonssjefen opplyser også i sin beretning følgende: "Stenersen hadde da han ble oppnevnt til ordfører intet kjenskap til kommunal eller annen offentlig administrasjon og har heller ikke tidligere hatt offentlige tillitsverv. - Han var tidligere bilselger hos Sørensen & Balchen og etter hva professor Meidel har meddelt har firmaets innehaver, med den kjenskap han hadde til Stenersen, ikke kunnet anbefale ham til høyere stilling."

Ekspedisjonssjefen slutter sin innberetning med følgende: "Det kan være dem som synes synd på Stenersen. Han er av vesen en godliende mann og virker i grunnen som et reelt menneske. Også jeg ble ført bak lyset av hans vesen gjennom en lang tid. ... Imidlertid vil jeg fraråde at saken dysses ned. Det er en moralsk nedbrytende lære i slike tilfeller å følge den engelske setning: The King can do no wrong, dvs: partiet tar aldri feil og skal ingen skandaler ha. Under ingen omstendighet må læren i alle fall strekkes så langt at den tjener til beskyttelse av slike graverende forhold som det foreliggende. Tvert imot mener jeg at partiet vil stå seg på å foreta en offentlig opprensning.

Jeg innstiller: Ordfører i Aker, Edvard Christoffer Stenersen, suspenderes straks fra sin stilling som ordfører inntil undersøkelsen mot ham er avsluttet." Vi har sett hva dette resulterte i. Ordfører Stenersen er blitt "forfremmet" til fylkesmann. Den like korrupte Hagelin kunne ikke godt ofre ham, da han sitter i nøyaktig samme båt selv, som så mange andre av de ledende innen NS. Det er nemlig ansvarsprinsippet i praksis.

v v v v v v v v
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

Nyhetsene fra London 17/10-1942, kl. 19,30.

RUSSLAND: I Stalingrad-området har tyskerne begynt en ny offensiv med 2 tyske infanteridivisjoner, over 100 tanks og 500 fly. Tyskerne angriper på en front som er litt over 1 km. bred og forsøker ennå en gang å erobre fabrikkområdet i de nordvestlige forsteder, for å komme fram til Volga. Russiske styrker som har vært utsatt for sterkt press har trukket seg tilbake fra flere gater, men de viktigste forsvarslinjene er fremdeles intakt, og de angripende tropper har igjen lidt store tap. I det siste døgn er hundrevis av tyske angrep blitt avvist. Nesten 22.000 tyskere er falt og minst 80 tyske tanks er satt ut av virksomhet. Den tyske overkommando hevdet i dag å ha erobret den nordlige del av fabrikkområdet. Allerede i forrige uke ble det påstått at disse fabrikkene var erobret. - Nordvest for Stalingrad har det igjen lyktes Timosjenkos arméer å bryte fiendens motstand og bedre sine stillinger på visse punkter. - Syd for byen har russerne erobret ennå fler befestede steder. - I Kaukasus blir tyskernes framstøt holdt. 2 tyske angrep i Mosdok-området er avvist. Sydøst for Novorossijsk gjør russerne energiske angrep mot de tyske og rumenske styrker og har gjenerobret en viktig høyde. - På Brianskfronten har russiske styrker inntatt en sterkt befestet høyde, som dominerte 5-6 km. av de russiske forsvarslinjer. - På nordfronten har russerne besatt 2 høyder i Karelén. -- Berlin har ennå ikke fortalt det tyske folk at sjefen for generalstaben er avskjediget og at Bock ikke lenger har kommandoen i felten. - hitlers egensindighet, skriver en militær medarbeider, som har kostet ham ikke bare noen av hans beste militære ledere, men nye ti-tusener av falne er nå ikke et strategi-spørsmål, men et prestisje-spørsmål, diktert av hans egen forføngelighet. -

VESTERFRONTEN: En stor styrke britiske fly angrep i natt Köln og andre industrimål i Rijnland. 13 britiske fly savnes. Dette var det 119. tokt mot Köln. I dagslys i går angrep britiske bombe- og jagerfly mål i Nord-Frankrike og Nederland.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder at Spitfire-flyene på Malta i går skjøt ned 15 aksefly. Fra Egypt blir det hovedsakelig meldt om allierte luftangrep mot Rommels transport og fiendens baser i Tobruk og Sidi Barani. Det britiske admiralitet har meldt om nye virkningsfulle angrep av britiske undervannsbåter mot fiendtlige transportskip i Middelhavet. 2 britiske undervannsbåter har senket i alt 3 forsyningskip og oppnådd treff med torpedoer på 4 andre.

DET FJERNE ØSTEN: Til tross for kraftig motstand setter japanerne mer og mer inn på å ta igjen sine tapte stillinger på Salomonøyene. Kampene dreier seg først og framst om Guadalcanar med dens overmåte viktige flyplass. Begge parter har landsatt flere tropper på øya, men det er ingen ting nytt om kampene til lands. Washington erklærte i går at det er kommet betydelige amerikanske forsterkninger. Siden slaget begynte forrige sendag har japanerne mistet 19 av sine skip som enten er senket eller skadet, slik at de er satt ut av spillet. Amerikanerne har tapt en destroyer som ble senket. En del andre krigsskip ble dessuten lett skadet. - I luftkrigen har japanerne mistet 45 fly som enten ble skutt ned eller ødelagt på bakken. Amerikanerne har tapt 4 fly som ble skutt ned.

På Ny Guinea angriper allierte fly de japanske stillinger som dekker Kokoda og de japanske forsyningslinjer til Buna. - Andre allierte fly har angrepet Salamaua på Ny Guinea og Timor-øya.

Amerikanske styrker er kommet fram til Ny Hebriderne og andre øyer nord for Ny Zeeland, for å trykke den amerikanske forsyningsruten til Australia. - I det nordlige Stillehav er en øy til i den Aleutiske øygruppe okkupert av amerikanske tropper.

IFØLGE MELDINGER som er kommet til London forsøker nå Laval å utføre en hemmelig tvangsutskrivning i det uokkuperte Frankrike for å skaffe 130.000 franske arbeidere til Tyskland.

Man kan merke en felles linje i de taler som i det siste er holdt av Hitler, Ribbentrop og Goring. De stiller ikke noen seier i utsikt i nærmeste framtid, men de forsøker å bevise at Tyskland ikke kan bli slått. Det samme kommer fram i en rekke andre offisielle uttalelser, f.eks. i følgende som ble sagt av en militær målsmann i Berlin Kringkasting for et par dage siden: "De taler som vi har hørt fra føreren og marskalk Goring gir uttrykk for en forandring i den militære situasjon. Det kan formuleres som en overgang fra offensiven til defensiven. De makter som har undertegnet 3-maktsbraktaten, altså Tyskland, Italia og Japan, har i løpet av 3 års offensiv gjort så store framskritt og nådd så store resultater at de ikke kan tape krigen selv om de i framtiden skulle innskrænke seg til å forsvare de erobrede områder."

Denne defensive stilling betyr naturligvis ikke at tyskerne vil avholde seg fra alle offensive aksjoner. Hitler lovet i sin tale uttrykkelig at Stalingrad skulle falle, men noen dager etter erklarte en målsmann for de militære myndigheter at det strategiske mål for offensiven i Stalingradområdet var nådd, så en ikke behøvde å sette inn mer av infanteri for å erobre det som var igjen av byen, det kunne man overlate til luftvåpenet og artilleriet. Det er vanskelig å forlike denne uttalelsen med Hitlers løfte, og enkelte har hevdet at man her står overfor et nytt utslag av den gamle motsetning mellom Hitler og generalstabene. Dette har etter de siste meldinger vist seg å være riktig, idet Hitler nå har avsatt såvel sjefen for den tyske generalstab som general v. Boek.

Tyskerne må enten ta Stalingrad og søke å skaffe seg befestede stillinger langs Volga, eller de må trekke seg tilbake til Don. Det siste ville være et meget stort prestisjetap, og det er derfor sannsynlig at Hitler vil prøve å presse angrepet på Stalingrad igjennom. Det minner om situasjonen i fjor høst, da Hitler presset igjennom det siste mislykte og kostbare angrep på Moskva. Det er heller ikke umulig at resultatet blir det samme denne gang. I alle fall er det klart at angrepet på Stalingrad blir overmåte kostbart. Etter et par dages stillstand begynte det tyske angrep igjen tirsdag og tyskerne erobret en gatestump som kostet dem 2 bataljoner og 50 tanks. Samtidig fortsetter det russiske presset nord for byen.

Det er kommet forskjellige meldinger om at tyskerne, for å avlede interesse fra Stalingrad-fronten, vil angripe på andre frontavsnitt. Man var lenge nok forberedt på et angrep på Leningrad, og det er kommet betydelige tyske forsterkninger til dette avsnitt. Men hittil har russerne hovedsakelig beholdt initiativet her, og det er sannsynlig at de tyske forsterkninger trenges til forsvaret av deres stillinger. Andre meldinger har gått ut på at tyskerne har villet gå til angrep på Astrachan ved utløpet av Volga. Det dreier seg sannsynligvis bare om "raids" mot nedre Volga. Det er bare en jernbane med liten kapasitet i dette distrikt, og Astrachan ligger godt beskyttet bak elvearmen i deltaet i store sumper.

Tyskerne har imidlertid sendt store forsterkninger til Kaukasus. Det ville være av stor verdi for dem hvis de kunne trenge over fjellene til Trans-Kaukasus til Tiflis og Baku. Men det er liten grunn til å tro at tyskerne kan klare å forserer fjellveien. Den er alt nå for en stor del sperret av sne. -- Tyskerne fortsetter sitt framstøt mot Grosnyj, og søker å nå fram til det Kaspiske Hav. Det går en vei langs det Kaspiske Hav til Baku. Den går mellom fjellene og sjøen og er på flere steder lett å sperre. -- Hovedforbindelsen mellom Baku og resten av Russland går med skip til munningen av Ural. Hvis tyskerne hadde nådd fram til vestsiden av det Kaspiske Hav, kunne de true denne forbindelsen fra luften. Men i den senere tid har de hatt liten framgang i dette avsnitt. I det vestlige Kaukasus må tyskerne forsøke å erobre Svartehavshavnene fra Tuapse til Batum, hvor oljelinjen fra Baku kommer fram. Men disse byer ligger beskyttet bak fjellkjeder og foreløpig har den tyske offensiv ikke gitt resultater her. Det er i hvert fall klart at tyskerne forbereder seg på å gå over til defensiven på østfronten. Erfaringene fra forrige vinter viser at den tyske hærs ledelse har funnet fram til effektive defensive metoder. På den annen side må tyskerne atter forberede seg på et vinterfelttog og dessuten på en 2-fronters krig. De to ting som Hitler har søkt å undgå. Dette er forklaringen på den undertone av frykt som man merket både i Hitlers og Görings siste tale. --

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

2 2 OKT. 1942

Dupl

Mappo 9
Eksp. 329
Arg. 1942
O.V.
Jr. arg.

Nr. 379.

LONDON - NAT.
19. oktober 1942.

1164

Syhetene fra London 17. og 18/10-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: Stalingrad holder fremdeles stand, men voldsomme slag raser i de nordlige bydeler. Ved å kaste inn mengder av materiell og soldater på en smal front, har det lyktes tyskerne å gjøre en del framgang på bekostning av svære tap ble det meldt lørdag. Tyskerne har ikke kunnet utvide det brudd de laget i de russiske linjer i arbeiderstrøket i de nordlige forsteder. Søndagens kommunike melder at 6 tyske angrep er slått tilbake og 1.000 tyskere falt og 14 tanks ble ødelagt. Siden forrige tirsdag har tyskerne tapt over 200 tanks. Forsyninger og forsterkninger til forsvarerne av Stalingrad når fortsatt fram under dekke av kunstig tåke. En infanteristyrke på over 7.000 mann kom nylig til Stalingrad via en pontongbro over Volga. -- Timosjenkos styrker har hatt ny lokal framgang nordvest for byen. -- I begge områder i Kaukasus blir tyskerne fremdeles holdt. Sydøst for Novorossijsk har tyskerne på bekostning av svære tap rykket litt framover, men det er ingen vesentlig forandring i det allminnelige bildet av kampen her. Vichy radio meldte søndag at det er nesten 1 m. høy sne i Kaukasus fjelldistrikter. -- Fra Kalininfronten, nordvest for Moskva blir det meldt at 10 russiske skarpskyttere hittil har drept 1.506 tyskere på denne fronte. Den beste enkelte rekord er 345 og den laveste 73.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpen foretok lørdag kveld et kraftig og konsentrert bombeangrep mot de store Schneider-rustningsverker i okkupert Frankrike. Det var det britiske flyvåpens kraftigste dagangrep i denne krigen og ble foretatt av 94 Lancasterfly, de hurtigste i verden, og fly som samtidig kan ta den største bombelast av noen flytype. Angrepet ble sammenpresset så det varte bare i 7 minutter. Det britiske luftministerium melder søndag kveld at angrepet var meget vellykket. Der oppstod branner og en sotr eksplosjon. En elektrisk kraftstasjon ble også angrepet. Lancasterbombe-flyene var uten jager eskorte, og bare et av dem savnes. Disse rustningsverker som dekker et område på omtrent 1.150 mål ligger ca. 240 km. sydøst for Paris og nær grensen mellom okkupert og uokkupert Frankrike. -- Blant andre dagoperasjoner det britiske flyvåpen utførte lørdag var det tredje angrepet på rad mot tyske mål i Holland. -- Ingen tyske fly var over Storbritannia natt til søndag. -- Britiske jagerfly skjøt i morges ned et tysk bombe-fly utenfor franskekysten.

MIDTØSTEN: Lørdag ble det meldt at 8 aksefly til var skutt ned over Malta, og søndagens kommunike fra Kairo melder om nye luftangrep mot Malta hele lørdag. Britiske jagerfly skjøt da ned 3 maskiner til, slik at det tilsammen de siste 8 dage er skutt ned 116 aksefly. De alliertes tap er på samme tid 25 jager, hvorav 13 flygere er reddet. -- Lørdag ble meldt om allierte flyangrep mot Tobruk, Benghazi og flyplasser ved El Daba. Søndag var også alliert luftvirksomhet i Egypt, men de n var delvis hindret av dårlig vær. -- Det er ingen forandring i stillingen til lands i Egypt.

AMERIKANSKE TROPPER OG FLY er kommet til Liberia, den uavhengige negerrepublikk på kysten av Vest-Afrika, omtrent 1.200 km. fra den Vichy-franske basis. Dakar, ble det meldt fra Liberias hovedstad lørdag kveld. President Roosevelts utsending forlot hovedstaden i går etter viktige konferanser med Liberias president. -- Liberias beliggenhet er av stor strategisk betydning.

DET FJERNE ØSTEN: Et voldsomt slag i luften, til sjøs og til lands raser nå på Salomonøyene. Det har lyktes japanerne å sette i land store forsterkninger og utstyr på Guadalcanarøya, hvor flyplassen er deres mål. Allierte luftstyrker foretar kraftige motangrep mot japanerne, og amerikanske fly har torpedert ennå en japansk krysser og stup-bombet en transportbåt til. Videre er japanske baser nord for Guadalcanar angrepet. -- På Ny Guinea har australske tropper hatt ny framgang og rykket 3 km. fram på veien mot Kokoda. De japanske baser i Salamaua, på Ny Guinea, og Rabaul på Ny Britannia, er på ny blitt kraftig bombet.

FRANKRIKE: Det blir meldt at streier og uroligheter sprer seg i uokkupert Frankrike på grunn av Laval's forsøk på å tvinge 150.000 franske arbeider inn i tysk slaveri. I Lyon og Amberieux har det vært verst og her er 40 drept og 200 såret i Lyon og 15 drept og 200 såret under sammenstøtene i Amberieux. Laval tilbrakte gårdsdagen i Paris, der han mottok nye ordres fra sine tyske overherrer.

v v v v v v v v v

Meldingen om at tyske terroraktioner i Trondhjem har vakt forferdelse i vårt habeland Sverige. Den tyske propaganda som har arbeidet iherdig med Sverige, og til dels også hatt en del framgang innen visse kretser, har hatt vanskelig for å bortforklare dette siste eksempel på tysk kultur og rettsfølelse.

Göteborgs H. & Sjøf. tidning, skriver bl.a.: "Det er et betegnende vitnesbyrd om trivsel i det nyordnede Europa som nå spres ut over verden. Fra tysk hold hevdes det at det er krigens nødvendighet som er årsak til drapene i Norge, men det merkelige er at ikke engang de tyske kommuniker i et eneste tilfelle har kunnet beskytte ofrene for noen som helst handling som kunne skade den tyske krigsmakt eller dens forsvarsordninger. Det tales om sabotasje, men vel å merke om sabotasje mot Norges forsyringer. Ikke en gang i dette tilfelle er det således spørsmål om handlinger som har kunnet skade den tyske krigsmakt. Nå mener man ute i verden å vite hva som forestår under nyordningen, og man ryster stadig på hodet når tyskerne forsikrer at en ikke må dømme nyordningen etter krigsforholdene og svarer: Her var det ikke krigens krav som voldte forholdene. En mener å ha fått fyldestgjørende beskjed om nazistenes hensikter angående herreveldet over de nyordnede åkrer og kreaturene i fjøsene, og en synes en har fått vite hva som skal handle om menneskene bestrides disse nazistenes hensikter. Og enda fins det folk i verden som foretrekker å gjøre bruk av sine våpen, så lenge de har noen, heller enn å lite på håpet om hvor deilig det skal bli i den tyske seirens nyordning. Formodentlig har budskapene fra Norge ikke virket nedsettende på deres utholdenhet. -- Men kanskje så lite forbauset at en ikke anser det meyen verd å gi uttrykk for noen følelse. Kan hende var det dog tenkt som et kommentar til disse hendelsene da det samtidig i London og Washington ble kunngjort at det ble arbeidet med å forbedre de stansår som skulle skaffe bevis mot krigsforbryterne og identifisere dem. Utleveringen av personer som anklages for slike forbrytelser skulle bli en av de kommende våpenhviles betingelser, og de rettslige handlinger som deretter kommer til å følge, var ment å forebygge de masaker som en ellers kunne frykte. Det kunngjordes videre at de ikke betraktet slike anklagede som politiske forbrytere, og at noen asylrett i land som ikke har deltatt i krigen, altså ikke kunne tilkjennes dem."

Svenska Dagbladet skriver: "Et slag av nyheter treffer oss som piskeslag. Telegrammene om massenord på uskyldige gisler i de okkuperte land. Slike represalier er regnet til særlig å opprøre oss fordi det er en brutal krenkelse av rettsfølelsens kategoriske imperativ, og et tilbakefall av barbari etter århundreders meysommelige landvinninger for en human kultur. -- I sammenlikning med tilsvarende praksis i Bøhmen, Frankrike, Holland o.s.v. foreligger i dette tilfelle den avvikelse at de beskyldninger for sabotasje som Terboven slynget ut i sin straffetale, og for hvis skyld 10 liv ble slukket, ikke ble premissert av rikskommissæren. Andre steder heter det allers at visse angitte attentat er begått, og at så og så mange gisler skal skytes, dersom ikke gjerningsmennene blir oppsporet. Terboven meddelte ikke hvilke forstyrrelser av orden som er forekommet, bare avrettingens har inntil videre forblitt det eneste kjente faktum. -- Foran disse bloddommer skjerpes kontrasten mellom den iherdige appellen som nå daglig rettes fra Tyskland til de germanske folk om å slutte seg frivillig til "den storgermanske nyordning", og den handlingens propaganda som nå senest ble ørevet i Norge mot samme mål. Hvilke av disse metodene tror en i Berlin er mest virkningsfull? -- Det norske folk, hørdet i sin kamp, kommer ikke til å feire de falne med klager. I likhet med så mange av sine la menn, som tidligere har delt samme skjebne, har de sikkert motig sett døden. Vi vet ikke om de har vegret seg for å la seg binde for øynene. For sitt indre blikk har de dog skuet sitt fedreland og hvistet noen rader av det siste skjønne dikt i norsk krigslyrikk"

Og så, for elskerhjørtet:
et land bak alle fjellbli bånd
som tind bak tind og ford bak fond
kan rommes i en knyttet hånd,
vårt land er hellig smerte."

v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRULAND ET.

Nyhетene fra London 19/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike gjentar meldingen om at i Stalingrad har tyskerne erobret et kvartal til i industristrøket. Under kampene i dette distriktet ble 18 tyske tanks ødelagt og hundrevis av tyskere drept. De siste oppgavene går ut på at 63 tyske tanks er ødelagt eller skadet og 5.000 soldater falt ved Stalingrad i løpet av 24 timer. - Lokal virksomhet fortsetter nordvest for Stalingrad og russisk artilleri har påført fienden store tap. - I Mosdokområdet i Kaukasus ble nye fiendtlige angrep slått tilbake i går. - I området sydøst for Novorossiysk, ved Svartehavskysten, har russiske marinesoldater utført et vellykket angrep fra sjøen, bak de tyske og rumenske linjer. - I Østersjøen er 5 tyske transportskip på i alt 36.000 ton senket av en russisk undervannsbåt som nå er kommet tilbake til sin hjemmehavn. -

MIDTØSTEN: I går tok flyangrepene mot Malta en ny vending. De var holdt i samme store målestokk som tidligere, men bare noen få fiendtlige fly kom fram til selve øya. De fleste av dem vendte tilbake da jagerflyene fra Malta nærmet seg. 2 tyske jagerfly ble skutt ned. Skaden var ubetydelig. Britterne tapte 1 jagerfly. - Dagens kommunike fra Nord-Afrika melder om artilleri- og patruljevirkosomhet. Virksomheten i luften var mindre enn før. I meldingen fra fronten heter det at den værste sandstorm hittil under krigen i ørkenen nettopp har gitt seg. Det varte i nesten 48 timer. En korrespondent skriver at sanden trengte flere om. inn i lastebiler og kjøretøyer, skyttergraver og telter. Den formelig bølget over tankene som forsvant og kom tilbake igjen som skjær i høy sjø. Den dekket kanonstillinger og klebet seg fast på tørklar som soldatene bånd rundt ansiktet. Den ødela all mat. Deretter falt regnet i bettevis og så kom det en haglskur.

DET FJERNE ØSTEN: På Ny Guinea, der australierne har passert det høyeste punktet i Owen Stanley-fjellene, gjør japanerne nå kraftigere motstand. I dagens kommunike heter det at japanerne har satt i gang flere motangrep.

På Salomonøyene har allierte bombefly rettet 4 nattangrep mot støttepunkter for japanske fly- og flåtestyrker. Man tror at 3 japanske kryssere ble truffet, 7 japanske flybåter ødelagt eller skadet og en lastebåt satt i brann. Washington meldte i går kveld at japanerne nå samler seg for et angrep mot flyplassen på Guadalcanarøya, som amerikanerne holder. - I det nordlige Stillehav har amerikanske bombefly oppnådd fulltreffere på 2 japanske kryssere og en lastebåt i nærheten av Kiskaøya i Aleutene. Begge krysserne kom i brann og ble forlatt av sine mannskafer.

VESTFRONTEN: Tyske fly som kom et for et angrep i dag 8 byer og mange landsbyer i Øst-England. 2 av dem ble skutt ned. - Flyene skjøt med maskingevær mot tog, gater og mot et sykehus, og de bombet hutikk-sentra og kirker. Flere mennesker ble drept og mange ble skadet. En by i inngangen til Themsen ble angrepet. London hadde 3 luftalarmer, men ingen bomber.

I dag blir det meldt at tyskerne påskynner bygningen av en ny forsvarslinje langs kysten av Nord-Frankrike. Meldingen tilføyer at de har ført fram spesielle pionertropper for å reise disse festningsverkene som de bygger etter det såkalte pinnsvinsprinsipp med forskjellige forsvarsenheter som er selvforsynte og innbyrdes uavhengige. - Fra Nederland blir det også meldt at tyskerne fremdeles driver og forsterker forsvarsværkene langs kysten, og distriktet langs kysten er blitt rensert for sivile.

TSJEKKOSLOVAKIA: Etter at tyskerne i Tsjekkoslovakia har arrestert slektninger av den tsjekkoslovakiske regjering i London, har de nå foretatt 7 henrettelser til. Nazistenes statssekretar for Bøhmen og Mehren beskylte de tsjekkoslovakiske myndigheter i London for å ha egget befolkningen til opprør. En talsmann for regjeringen i London uttalte i går kveld at regjeringen ikke vil endre sine rettningslinjer, uansett hva hitler eller hans leiesvenner foretar seg. Trussler og brutalitet vil ikke være i stand til å endre den kurs som en gang er lagt.

FRANKRIKE: Alle franskmenn mellom 18 og 51 år må registreres, ifølge tyskernes forlangende. Imens øker spenningen i Frankrike ved at tyskerne rekvirerer matvarer i ennå større utstrekning enn før.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

Med et norsk skip i konvoy over Atlanteren.

Ved siden av Russland er Atlanteren den største av alle våre slagmarker og amerikanske fabrikk sørger for at den blir viktigere for hver dag som går.

Slaget om Atlanteren har rast natt og dag siden krigens første stund og her kommer også striden til å stå natta og dag så lenge krigen varer. I dette slaget, som er det største de allierte har vunnet til i dag, er det også at nordmennene gjør sin største innsats. Om vi ikke så flagget, så så vi alltid skipet. Ingen var så velstelte, ingen så kinnussat og flådd. De gikk som brudekors over sjøen. Men vi så flagget også, i konvoyhavnen i England, India, Amerika og på den store Atlanteren. Vi skal ikke bli storsnublet av den grunn, men vi kan godt holde hodet høyt.

Vi så ikke noe til det som Goebels kaller "dødsfarvannet rundt England". Over konvojen glimtet solballonger og drager. Rekke etter rekke av skip, som en hær på marsj eller som en flytende festning. Ved maskingevær og kanoner stod skyttere parat. Skulle det komme en fienden, ville den styrte inn i et sprutende kulleregn fra 3-400 maskingevær og maskinkanoner, foruten luftskytset fra eskorteskipene, som krysset fram og tilbake, og fra flyene som seilte over oss og holdt vakt.

Under prøveskytningen en dag stod jeg ved siden av en 18-årig skytter fra Bergen, og så spurte jeg ham: "Hva om det kom et tysk fly?" "Berre la ho komme så han, og det var ikke bare skryt for det ser ikke ufarlig skyts de har å verge seg med."

Vi så ikke andre fly enn de som rettelig skulle være der og da "dødsfarvannet" lå bak oss, var vi nok så levende alle sammen. Siden kom vi også i farlige farvann, og ved kanonen stod en skytter med K.N.M. i gull på luen. Nå var det ubåtene det gjaldt. På eskorteskipene gikk signalene opp og ned dagen lang.

En båt laget for mye røyk, en annen holdt ikke plassen sine. Alltid var det et eller annet. Men en dag kom det et signal, og da ble det dødsens stilt på broen. Annen styrmann som var kanonkommander ble ropt opp. Alle aman gjorde seg klar. "Ubåt i nærheten". - Det var spenning som mellom troppene før de går til storm, eller som mellom flygerne før de drar på tokt over Frankrike. Land-ubåtte som jeg var, kjente jeg hvor det kriblet i blodet, men rundt omkring meg gikk karene og utførte sitt arbeid så rolig som om ingen ting skulle være hendt. Og ingen ting hendte heller.

Det hadde ikke vært bortkastet arbeid for en ubåt å late oss opp. Det var en dyrt skip. Lange av dem gikk med dyr last som skulle til England eller andre allierte havner. På dekk etter dekk så vi fly, tanks, biler og kanoner og lasten innenbords satte skutene så tungt mot sjøen at spruten stod inn over dekket selv i det makeligste vær. I dag droner disse kanonene i ørkenen i Libya eller på sløttene i Russland.

Det kunne være spenning i luften når nattmørket satte inn, for ubåtene liker seg i halvmørket, eller når vi gikk til køys og det siste vi så før søvnen tok oss var redningsvesten som hæng på skapet og redningsdrakten som sto på ørkenen ved siden av køya. Spenning var det også når grålyset gikk i et med havet og laget farlig halvmørke på ny. Men dagene gikk og ingen ubåt kom.

Vi gikk i konvoy gjennom Det Karibiske Hav, men det vi så av krigen var bare våre egne våpen og våre egne fly over oss og krigsskipene omkring oss. På hjemturen mistet vi en natt følingen med omkring 20 skip da skodden brøt inn over havet og stod som en vegg. Det var stusslig å komme på dekk morgenen etter og se gapet i konvojen etter alle kameratene som ikke var der lenger. Det ble 2 lange dager og netter, men så en dag skimtet vi røyk langt ute i horisonten, og der kom de stimende alle sammen i følge med et av eskorteskipene, som hadde vært ute og lett dem opp.

Så har jeg altså reist over Atlanteren fram og tilbake og jeg har ikke sett en eneste av Raeders ubåter eller et av Görings fly. Selvsagt, det var bare en tur omflom mange, og det forteller ikke alt om Atlanteren. Men i hvert fall viser det at det er da noen båter som kommer trygt i havn og det som gjaldt for vår konvoy, gjelder for de fleste.

v v v v v v v v v

GUD BEVAR KONGEN OG FÆDRELANDET.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

23 OKT. 1942

A

Mappe 9

Eksp. 381

Arg. 1942

1168

LONDON - NYTT.

Nr. 381. 21. oktober 1942. 2. årg.

Nyhetsene fra London 20/10-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: I de siste 24 timer i until middag i dag er alle tyske angrep slått tilbake. Skjønt trusselen mot overgangen over Volga nord for Stalingrad ikke er blitt større de siste 24 timer, er stillingen fremdeles alvorlig. Om den alvorlige kamp for å ta fabrikkbygningene i de nordlige bydeler, sier det russiske ko maniké ved middagstid at flere tyske angrep med infanteri og tanks er blitt avvist. Tyskerne hadde 400 falne. - Voldsomme kamper fortsetter på begge sider av Kaukasusfjellene. I Mosdok-området blir de tyske framstøt mot oljefeltene ved Grosnyj fremdeles holdt i sjakk. Russerne melder i dag at flere tyske angrep er slått tilbake, at tyskerne led svære tap og at de er blitt kastet ut av et område. - Det russiske midnattskommuniké meldte at tyske tanks og tysk infanteri i et avsnitt hadde skutt en kile inn i de russiske stillinger men at russerne tvang tyskerne til å trekke seg tilbake. Mange av de tyske offiserer og mannskaper ble igjen på slagmarken. - Kraftige kamper om en viktig vei blir utkjempet i nærheten av Svartehavskysten, sydøst for Novorossiisk. Russerne meldte i går kveld at de har trukket seg tilbake fra 2 bebyggede steder i dette området.

MIDTØSTEN: Fra Egypt blir det i dag meldt om betydelig øket virksomhet i luften. Et kommuniké fra det britiske og amerikanske hovedkvarter i Kairo i dag brakte nærmere enkeltheter om angrep gjort mot tyske flyplasser, baser og transporter på mange steder i Vest-ørkenen. Amerikanske bombefly har angrepet skip på Tobruks havn uten selv å lide tap. - Søndag natt torpederte allierte fly et av aksens skip nordøst for Pantalarialaya. En skonnert ble etterlatt i synkende tilstand syd for Kreta. -

Dagens britiske kommuniké melder at Malta i går hadde 9 fiendtlite luftangrep. I nesten hvert tilfelle unnlot fienden å innlate seg i kamp, heter det i kommunikéet. Minst 2 av aksens fly ble ødelagt. 2 britiske fly gikk tapt. Det er kjent at fienden i de siste 10 dage har mistet hver 12. fly som er blitt sendt for å angripe Malta.

DET FJERNE ØSTEN: Det foreligger ingen meldinger om nye japanske landsettinger på Guadalcanar, men i følge en melding fra Washington i går kveld har amerikanske krigsskip bombardert de japanske troppestillinger på øya og ødelagt et ammunisjonslager. - Samtidig fortsetter amerikanske fly med uavbrutte luftangrep mot japanske krigsskip og forsyningskip i nærheten og mot de japanske stillinger til lands.

Det blir meldt at de australske tropper som rykker framover på Ny Guinea for første gang har møtt bestemt motstand siden de begynte framrykningen mot den viktige japanske basis Kokoda for en måned siden. - 3 japanske motangrep er slått tilbake.

Den australske utenriksminister opplyste i dag at australske styrker nå kjemper i Kina. Utenriksministeren sa også at Australia har 96 gange så mange tanks som for 6 måneder siden.

FRANKRIKE: Dagens meldinger fra Frankrike går ut på at tyskerne forsøker å narre også franske kvinner til å reise til Tyskland. De innbyr franske krigsfangere hustruer til å komme til Tyskland for å leve sammen med sine menn i særlige leire.

DE TYSKE FERGER DEUTSCHLAND ble torpedert i Østersjøen i går på vei til en svensk havn. Da fergen ble torpedert hadde den ombord 1.000 tyske tropper som var på vei tilbake til Norge etter endt permisjon i Tyskland. En rekke av soldatene omkom. - Den svenske kringkasting sa i morges at torpederingen av Deutschland betyr en ny avbrytelse i fergetrafikken mellom Tyskland og Sverige. For tiden er det bare 2 svenske ferger som fremdeles trafikkerer denne ruten. Minst 4 ferger er blitt senket eller skadet av undervannsbåter og miner.

VED KONGELIG RESOLUSJON er krigsmedaljen blitt tildelt 343 norske sjømenn. Dessuten er 2 belgiske, 2 danske og 3 svenske sjømenn fått den norske krigsmedalje.

DEN BRITISKE MARINEMINISTER ALEXANDER opplyste i en tale i dag at over 530 av aksens undervannsbåter er blitt senket eller skadet av Storbritannia og Amerika siden krigen begynte. -

v v v v v v v v v

TYSK KULTUR.

Tyskerne satte for annen gang opp sitt stor-propagandaapparat: Den sivile unntagelsestilstand. Terboven roste i velvalgte ord sin langmodighet, godhet og barmhjertighet og det tredje rikets store kjærlighet til det norske folk.

34 av våre beste landsmenn ble offer for denne sadistiske kjærlighet.

Unntagelsestilstanden i Trondheim og Trondslag ble opphevet etter 6 dage. Drapene, ranene og tyveriene som ble fullført i den uken kan man ikke betegne som ekstraordinære under den tyske okkupasjon av Norge. Lignenden utslag av den tyske kultur har forekommet fra tid til annen. Det er ikke det at tyskerne tillater seg mer etter å ha kunngjort unntagelsestilstand, men når de vil gå riktig systematisk fram, og med tysk grundighet, har de konstruert en "verdige" ramme om forbytelsene. Ved slik proklamert terror søker de å skremme nordmenn over på sin side. Quislingpressen har ganske riktig tolket sine arbeidsgiveres mål i lederartikler fornet som lærdom til nordmenn. Vær endelig hjelpsom mot tyskerne, så slipper vi dette!

I standrettsdommene heter det bl.a.: "De i dag angitt do mer gjelder personer som for ussel vinnings skyld har gått anstifternes ærender." - Denne påstand blir svært opplysende, ser man den i sammenheng med Hitlers og Görings bestemmelser om betaling til den tyske soldat. Terboven tror åpenbart at nordmenn setter livet inn for sitt lands sak for noen kroner, på samme måte som det dresserte tyske folk skal glemme krigens ofre ved 1 kg. mel, 1 kg. erter eller bønner, 1 k. sukker, 1 pund smør og en stor spekepølse! Eller 300 RM. som erstatning en gang for alle for den falne tyske soldat.

Slik regner folk som ikke lenger tror på sin egen sak, men vil gjøre undergangen mildere.

At quislingene her hjemme har vært til salgs, det har vi visst fra første stund. Vi har daglig sett hvordan de som grådige bikjer har logret med halen for sine arbeidsgivere ved synet av en sukkerbit. Nå skal den tyske hjemmefront falle til ro ved løftet om den stor spekepølse, for de er ikke tillitsfulle nok meldingene fra østfronten. Den tyske enke får i stedet 300 RM.

Og mens de allierte bomber regner over de vest-tyske byer, finner Terboven, Bediess og quisling tiden inne til å følge sine drifter:

De liker å myrde, de frydes ved jammer!

De ønsker å se vår verden i flammer!

De ønsker å drukne oss alle i blod!

Tror du det ikke? - Du vet det jo!

Det ble holdt et partimøte i Trondheim i forrige uke, der fylkesfører Rogstad ga beretning om det som var foregått under unntagelsestilstanden. I det offisielle referat heter det at møtet hadde fått en enestående tilslutning og at fylkesførers beretning gang på gang ble avbrutt av begeistret bifall.

Hva var skjedd? - 34 nordmenn var drept, hundreder kastet i fengsel og mange drevet bort fra sine yrker og eiendommer, alt sammen med aktiv bistand av NS. - Tyskerne var noe mer forsiktige i sine kommentarer. De fant grunn til å påstå at det ikke var med glede de skjøt 34 uskyldige nordmenn. - en våre forrederes kommentarer lyder derimot kort og godt: Begeistret bifall! - fra et møte som hadde fått enestående tilslutning! - Altså ikke noen uenighet i rekkene. Hvert enkelt medlem møtte fram og erklærte seg som en begeistret tilhenger av boddelstyret. Det er den framstilling partiledelsen har foretrukket å dekke seg bak.

Det er mange medlemmer innen NS som har reagert sterkt overfor hendelsene i Trondheim. De vil gjerne finne en undskyldning som kan berolige deres samvittighet. Men partiledelsen gjør det ikke mulig for dem, da det er blitt slått fast overfor almenheten at: enestående tilslutning og begeistret bifall karakteriserer de enkelte medlemmers holdning overfor den 25 år gamle tillitsmann Rogstad, fordi han på en så overordentlig blodtørstig og tjenestevillig måte har gått tyskerne til hånd.

For mange av partifellene her syd synes nok det som er skjedd i Trondheim fremdeles hard. For at de skal kunne se situasjonen klarere har partiledelsen tilkalt fylkesfører Rogstad, som etter avismeldinger nå er kommet til byen. I de nærmeste dage vil man sikker i Osloavisene finne referat fra et møte med ENESTÅENDE TILSLUTNING OG BEGEISTRET BIFALL.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

2 4 OKT. 1942

A
Mappe 9
Eksp. 382
Arg. 1942
2 Arg.
Jfr.

LONDON - NYTT.

1170

22. oktober 1942.

Nr. 382.

Nyheterne fra London 21/10-42, kl. 19,30.

I STORBRIANNIA er det Trafalgar-dag i dag, den hjemvendende årssdag for en av de mest betydningsfulle begivenheter i historien. Da Nelson den 21. oktober 1805 slo Napoleons forente flåter utenfor Kap Trafalgar borttok han for alltid Napoleons drøm om verdensherredømmet. Den britiske flåte har alltid hindret alle mine planer, sa Napoleon. I dag står den britiske flåte på ny som en hindring for en diktators drøm om verdensherredømmet. - I morges kunngjorde det britiske admiralitet at den britiske flåte var forsterket med 2 slagskip, hvert på 35.000 ton.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike sa at kamper fortsatte i hele natt i Stalingrad-området. Flere tyske angrep ble slått tilbake og fienden er tilbake i sine opprinnelige stillinger. Midnattskommuniket meldte at voldsomme tanks- og infanteri-angrep ble slått tilbake i går og at forsvarerne holdt sine stillinger. - Tyskerne bombarderer uopphørlig fergestedene over Volga, men forsyninger blir fraktet over med alle slags farkoster. Skjønt tyskerne har svære tap i soldater og materiell, tar angrepet ikke av i heftighet. - Nordvest for Stalingrad har russiske angrepspartier sprengt i luften 6 fiendtlig befestede punkter og russerne konsoliderer sine stillinger. - I Kaukasus avanserer russerne i Mosdok-området. De gjeninntok en landsby og kastet tyskerne ut av et befestet punkt hvorved nesten 1.000 tyskere falt. - Bak de tyske linjer i Orel-avsnittet har russiske friskarer satt 4 fiendtlige tog ut av spillet de siste 14 dager. 4 lokomotiver og 24 hestevogner ble ødelagt, og 74 jernbnevogner med fiendtlig rustningsutstyr skadet. En annen friskareavdeling, rekrutert fra russiske jernbanefolk, fikk i stand en kollisjon mellom tyske militærtog. 42 lastevogner med krigsmateriell ble ødelagt. I Minsk-provinsen avsporet friskarene 3 tyske tog, satte i brann et fjerde og sprengte i luften lokomotivet til et femte.

UTENRIKS MINISTER EDEN kunngjorde i dag at sovjetregjeringen ikke har oppfordret Storbriannia til å bringe Rudolf Hess for retten, og han tilføyet: Hess er blitt behandlet som krigsfange. I vårt ømdømme er der ingen grunn til å la annen behandling gjelde for Hess enn den som nå blir utarbeidet av de forrente nasjoner for krigsforbryterne.

MIDTØSTEN: Et kommunike fra admiralitetet i ettermiddag kunngjør at i Middelhavet har britiske undervannsbåter torpedert og senket 4 fiendtlige forsyningskip til. -- Dagens kommunike fra Kairo melder om stor luftvirksomhet i Middelhavsområdet. Angrepene i går var vesentlig rettet mot framskutte fiendtlige flyplasser. Langdistanse jagerfly angrep fiendtlige transportler langs kystveien. 11 aksefly ble ødelagt. - Natt til tirsdag angrep allierte bombefly skip i Tobruks havn. Fiendtlige flyplasser ble også angrepet. En tankbåt og et handelsfartøy ble også truffet av torpedoer og en bombe eksploderte på et annet fartøy. 12 britiske fly gikk tapt under disse operasjoner, men 2 av flygerne er reddet. -- Fiendtlige angrep mot Malta har vært i mindre målestokk.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske fly fortsetter sine kraftige angrep mot japanske stillinger på Guadalcanar, der japanerne nylig landet store forsterkninger. En stor japansk slagskipflåte er blitt rapportert i nærheten av Shortland øya, og et større sjøslag er muligens nær forestående. Også australske bombefly har foretatt kraftige angrep mot japanerne på Salomonøyene. -

På NY GUINEA har japanerne trukket seg tilbake 5 km. til ned over nordhellingen på Owen Stanley fjellene.

VESTFRONTEN: Storbriannias nye Moskito-bombefly foretok i dagslys i går et angrep fra lav høyde mot Bremen og hjemsekte også mål i nærheten av Hanover og Wilhelmshafen. 1 fly gikk tapt.

Det forekom ingen angrep mot Storbriannia i natt. - I løpet av forrige uke ødela eller skadet britiske jagerfly 19 lokomotiver under angrep mot tyske transportmidler i Holland.

DEN CHILENSKE REGJERINGS MEDLEMMER trådte av i går kveld. Blandt dem var utenriksministeren den eneste av de mer fremtredende regjeringsmedlemmer som holdt på fortsatt vennskap med aksen. Han er blitt alvorlig kritisert i Chile fordi han ikke klarte å oppfylle de betingelser som ble oppnådd av alle de andre amerikanske nasjoner ved den amerikanske forsvarsavtale i Rio de Janeiro i fjor.

RESTEN AV WORM MÜLLERS SISTE TALE.

I "Aftenpostens" leder kunne man i går lese begynnelsen av en tale som professor Worm Müller holdt i London Radio for leden dag. Artikkelforfatteren innrømmer at Worm Müller ofte kommer med interessante opplysninger. Sett fra nazistenes synspunkt er nok første del av talen mest interessant. For oss, og de fleste andre, er imidlertid siste del mer opplysende, og vi gjengir derfor hovedinnholdet av resten av talen, selv om nazistene påstår at det norske folk ikke lenger gidder høre på ekkoet fra London.

Worm Müller fortsatte: Det har falt i min lodd å svare på disse spørsmål, fordi jeg reiser runt og ser krigsproduksjonen. Det virker mer og mer stimulerende, og reisen til og oppholdet på Island har gjort meg ennå mer tillitsfull, og derfor vil jeg i dag tale til hjemmefronten og sjømennene om krigens gang.

Krigen har nå vart over 3 år. Det er lang tid som virker dobbelt lang, for alle dem som venter både ute og hjemme. Og allikevel er det ikke gått smutt. Forrige verdenskrig varte i over 4 år, og Tyskland var flere ganger nær ved å seire. Den gang stod Storbritannia ikke alene. Det hadde Frankrike, Clemenceau og Forcés Frankrike som sin allierte. Det hadde Italia, Japan, Russland inntil revolusjonen, og De Forente Stater på sin side. Den britiske flåte hadde den gang fritt spill i Østen. Den hadde herredømmet i Middelhavet og kunne konsentrere seg om Atlanterhavet og Nordsjøen. Og allikevel sa lord Jellicoe på forsommeren 1917 til Amerikas flåtesjef at krigen var tapt hvis man ikke fant midler til å stanse ubåtkrigen i løpet av noen måneder.

Glem ikke, at i denne krig har Storbritannia stått praktisk talt alene fra Frankrikes fall inntil Russlands inntreden i krigen. Det har hatt bevoktningen på alle hav like til De Forente Stater som med. En overmenneskelig oppgave som de ikke alltid har maktet, men som allikevel må kalles en stordåd. Det har kjempet mot en fiende som hadde mange års forsprang, som allerede hadde sikret seg mange av nøkkelstillingene før krigen, som hadde sitt nye revolusjonære, hemmelige våpen, forrederiet. England hadde mistet all sin utrustning på fastlandet og det fantes ikke mer enn noen få hundre tanks. I forrige verdenskrig tok det 2 år før de nye engelske arméer kunne settes inn, og det var ennå i tidligste laget. I denne krigen har Storbritannia ikke alene holdt stand mot stormiløden. Det har utrustet sin gamle armé, har utdannet og utstyrt nye store arméer som skal settes inn når tiden er inne. Av dets befolkning er 23 mil. daglig i krigens tjeneste.

England har lidt store nederlag og skuffelser. Hvor mange nasjoner ville ha klart det? Men et hvert tilbakeslag gir det bare nytt kampmål. Det har til og med, i en kamp på liv og død, tillatt det friske ord å herske, latt kritikken åpen komme fram som en ventil så dampmaskinen ikke går i luften. Nazityskland vilde under samme forhold for lengst ha brutt sammen. Det har i virkeligheten ikke gått så smutt!

Etter 3 års krig står vi snart ved vannskillet og nazistenes forsprang er da innhentet. Det er først når en kommer utenfor London, ut i selve landet, ja ennå mer når en kommer utenfor selve Storbritannia, ut i Atlanteren, at en klarer forstår det. Jeg har reist med konvoier. Jeg har sett hvor ypperlig dette system er organisert og virker. Det er sant at konvoiene lenge var dårlig beskyttet og skipene lite bevæpnet. Det er i alt vesentlig forandret og det er med stolthet at en nordmann ser med hvilken innsats vår marine og våre sjøfolk deltar i slaget om Atlanterhavet.

Jeg har sett det verdige krigsmateriell som her sendes til Russland. De store oljetanker, skipene med fly og tanks på dekket, med maskineri og utrustning av hele fabrikk om bord. Jeg har på Island sett en strøm av krigsmateriell fra Amerika, hvis produksjon fra nå av blir hovedfaktoren. Men inntil nå har Storbritannia vært hovedarsenalet. Det viser Churchills klarsyn, at han samme dag hitler angrep Russland, tross sin antibolsjevisme, konsentrerte alt om å sende Russland materiell. Det kan nå spant sies at i fjor sommer ribbet man seg, nesten for alt her i England og sendte det til Russland. Derfor hersket det mangel på andre deler av fronten. Men England har ikke sendt bare til Russland. Det har sendt materiell ut over hele verden. Det har ennå ikke vunnet de store slag, men det har holdt de frivilligske folk arme oppe og gitt dem våpen. -- Jeg har i den siste uke besøkt de viktigste sentra for krigsproduksjon i England, og her utføres et kjemparbeide som virker inspirerende. Krigsproduksjonen i fjor var nok imponerende, men den vi har sett nå er like framoverveldende. -- Gering har nylig innrømmet Amerikas store industrielle produksjonsevne. Han skulle vært med oss i de store stålverkene her i England. Han skulle sett den milelange rad av smelteovner som venter på ham og hans medskyldige. Han som privat synes å foretrekke smør for kanoner, skulle ha sett de tusener av kanoner som her strømmer ut. De stadig forbedrede tanks. Millioner av granater, tusener av fly og torpedoer, og uhyre mengder av verkøyt og maskineri. Han ville da også se hvor lite hans Luftwaffe har skadet krigsproduksjonen.

Det er ikke minst fra arbeidernes side at kravet om den annen front utgår. Lord Mayor i Coventry, fortalte oss at han nylig hadde mottatt en delegasjon av arbeidere som inntrengende forlangte den annen front. Den samme bevegelsen hørte vi om i alle industribyer. Spørsmålet om den annen front er et militært spørsmål. Det kan ikke avgjøres av mannen i gaten, og det kan først settes i gang når tiden er inne. -- Men at viljen ikke mangler, viser de britiske arbeidernes offervilje og kamplystne holdning. Glem ikke, at om enkelte sluntrer unda, som i alle andre land, så gjør de store masser sin plikt. De forteller det ikke, men de handler. Det er dette dere hjemme og våre sjømenn alltid skal huske på hver gang vi må passere en bølgegal. Det kommer snart en tid da vi har forspranget. Alle de våpen som natt og dag smies i England skal befri verden fra de barbarer som alt for lenge har spredt død og ødeleggelse over verdens friske folk, og i hvis fots or grasset ikke gror.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

27 OKT. 1942

Mappe 9
Eksp. 383
Arg. 1992
O. V.
Jfr.
2. arg.

1173

Nr. 383. LONDON - NYTT,
23. oktober 1942.

Nyhетene fra London 22/10-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: Det siste angrep på Stalingrad som tok til i begynnelsen av uken har ikke hatt noen framgang. Det russiske middagsskommuniké nevner bare et fiendtlig angrep som ble avslått. Russiske soldater har gjenerobret en rekke bygninger i et av fabrikkdistriktene i Stalingrad. -- Årets første sne er falt i dag nordvest for byen, hvor det er voldsom vind og drivende regn. Høstsølen møter man over alt og veiene er blitt den rene hengemyr. -- Det blir meldt om lokale operasjoner nordvest for Stalingrad. -- I Mosdok-området i Kaukasus har de tyske angrep også tatt av og til tross for voldsomme forsøk blir fienden også holdt i sjakk sydøst for Novorossijsk. I en rekke slag her som varte i 10 dager har tyskerne tapt 4.000 mann. -- Fra Voronesj og nordvestfrontene blir det meldt om skårpe artilleridueller. -- Det russiske kommuniké i middags melder på ny at friskarene er virksomme. I området ved Smolensk er 11 tog blitt avsporet og angrep har også vært rettet mot jernbanetransport i Ukraine. -- I Svartehavet har russiske krigsskip senket 3 hjelpeskiper og 1 forsyningskip på tilsammen 13.000 ton.

MIDTØSTEN: Det intense allierte luftangrep mot aksens sambandslinjer og forsyningsbaser i Nord-Afrika fortsätter. -- Bortsett fra patruljevirkosomhet var det intet å melde fra landstridskreftene i går. -- Fiendens luftangrep mot Malta var holdt i beskjeden målestokk. 1 italiensk jagerfly ble skutt ned. 3 britiske fly savnes fra alle disse operasjoner i Middelhavsområdet.

VESTFRONTEN: Et britisk patruljefly fra kystkommandoen torpederte i går et tysk forsyningskip utenfor norskekysten.

Jagerfly fra det britiske flyvåpen angrep i går en fabrikk ved Dortmund-Ems-kanalen, og også ferger på selve kanalen. -- Mål i Holland ble også angrepet. Ingen fly gikk tapt. -- Moskito-bombefly foretok toktet mot andre mål i Tyskland og Holland og ingen av dem gikk tapt. -- Amerikanske flygende festninger angrep en ubåtstasjon og en flyplass i okkupert Frankrike. 3 av dem savnes. -- I angrepet i går deltok for første gang et annmannsjagerfly, som opererer fra Storbritannia, i toktene over Tyskland. Toktet bestod i én rundtur på omtrent 900 km. og ble foretatt tidlig på ettermiddagen.

FRA OG MED 1. TIL OG MED 21. OKTOBER påstår tyskerne å ha senket bare 354.000 ton med alliert handelstonnasje. Dette er en bemerkelsesverdig lav påstand til propaganda å være, og det skal bli interessant å se hva det vil bli lagt til i de kommende 10 dage, for på den måte for hele måneden å framlegge et tilfredsstillende resultat for det tyske publikum.

FRANKRIKE: 28 franske patrioter ble i dag dømt ved domstoler i okkupert Frankrike til fengselsstraffer opp til 5 års hardt straffearbeide. 13 av de dømte var kvinner.

FRA CHILE blir det meldt at presidenten som sitt endelige valg av utenriksminister i sitt nye kabinett har tatt Joachim Fernandes, som for tiden er ambassadør i Uruguay. I går kveld utga president Rios dette manifest: Jeg har til hensikt i de internasjonale forbindelser å holde mitt land på samme side som alle de andre nasjoner på det amerikanske kontinent, parat til å forsvare den amerikanske solidaritets store prinsipper og uavhengighet. -- Den chilenske innenriksminister som beholder sin stilling i det nye kabinett, har lenge vært en forkjemper for demokratiet. -- Chile og Argentina er i dag de eneste 2 amerikanske land som opprettholder diplomatisk forbindelse med Berlin, Roma, Tokio.

DEN DANSKE RADIO opplyste i går kveld at for fremtiden vil det tyske konsulat i København vareta norske interesser i Danmark, i stedet for som tidligere det svenske konsulat.

ETTER TORPEDERINGEN av den tyske ferge "Deutschland" blir det meldt fra Stockholm at hele fergeforbindelsen mellom Tyskland og Sverige er innstillet.

FRA STOCKHOLM meldes at svenskene utvider minifeltene som beskytter den svenske kyst. Den svenske inspekter for luftvernet har kringkastet en advarsel til det svenske folk om å påse at blendingsanordningene er effektive. Han sa: Vi vet ikke hva framtiden kan bringe og får kanskje et kort varsel, og det er derfor like godt å være forberedt.

v v v v v v v v

I den senere tid har det vært talt meget om at tyskerne ville gå over fra en offensiv til en defensiv krigsføring, og dette har også preget den tyske propaganda i den senere tid. En slik forandring av strategien behøver ikke å bety at den tyske hærledelse er blitt klar over at den har tapt krigen. Det kan tvert i mot sies at en slik forandring ville svare til en forandring i selve krigsteknikken. Både felttoget i Russland, og det siste felttoget i Nord-Afrika viser at forsvaret er blitt styrket i forhold til angrepet.

En av de engelske avisers militærmedarbeider søker å påvise dette ved å bruke tyske panserdivisjoner som eksempel. - Under lynkrigen våren 1940 brukte tyskerne 10 panserdivisjoner. Hver av dem hadde 416 tanks og forholdet mellom lette og tunge tanks var omtrent 2 til 1. Nå bruker tyskerne 20 panserdivisjoner på østfronten. Den hver av disse har 1000 tunge tanks. De lette tanks spiller liten rolle etter den utvikling antitanksskytset har tatt. De nye panserdivisjoner opererer langsommere, og både artilleriet og infanteriet spiller en langt større rolle under kampene i Russland i år enn de gjorde under kampene på vestfronten i 1940.

Kampen om Stalingrad har pågått i flere måneder og minner meget om kampene om Verdun under forrige krig. En lignende utvikling har også gjort seg gjeldende under kampene i Nord-Afrika. Forutsetningen for lynkrigen var, foruten overraskelsesmomentet, en overveldende overvekt i tanks og en overlegenhet i moralsk og offensiv kraft. Ingen av disse forutsetninger har vært til stede i Russland eller Nord-Afrika i år. Den tyske hærledelse kan derfor se det som sin oppgave å utbygge et overveldende sterkt forsvar. Det er utelukkende de siste offensive aksjoner som begrenser de strategiske oppgaver.

I vest kan tyskerne bygge opp forsvaret langs kysten som er den sterkeste mulige forsvarslinje. I øst søker de å bygge sine forsvarslinjer på store byer med innbyrdes forbindelse med jernbanelinjer, og til en viss grad på de store elver. De tyskokkuperte områder blir en veldig festning, og dens oppgave blir å utmatte beleirerne slik at de på et visst tidspunkt erklærer seg villig til å innstille kampen og slutte fred. Festningen må være økonomisk selvhjulpeløs, og den tyske propaganda henviser til de veldige potensielle rikdommer i de okkuperte områder. Den største vanskelighet er kommunikasjonene og oppbygningen av kommunikasjonene. Utnyttelsen av de naturlige rikdommer er i første rekke et spørsmål om arbeidskraft. Dessuten kan ingen festning holde ut hvis det utbryter opprør innenfor murene. Folk i de erobrede land er opprørske innstillet og krigstrettheten brer seg blandt tyskerne selv. For å skaffe den nødvendige arbeidskraft og for å sikre ro og orden griper derfor den tyske hærledelse stadig til mer hensynsløs terror.

Ingen forsvarsstilling er uinntakelig hvis angriperen har den nødvendige materielle overvekt og er villig til å ta de nødvendige ofre. Det spiller her en viktig rolle at styrkelsen av forsvaret i forhold til angrepet ikke gjelder flyvåpenet. Vi har i den siste tid sett forbausende eksempler på vellykte offensive aksjoner fra de alliertes flyvåpen. De amerikanske flygende festninger som er sterkere bevæpnet enn andre bombefly, har gjennomført vellykte bombeangrep om dagen fra meget stor høyde, hvor de har skutt ned et stort antall tyske jagerfly. Også de britiske Lancaster-bombefly som tar større bombelast enn de flygende festninger, har angrepet viktige industrielle bedrifter i fiendelige områder, og de har overrasket og forvirret forsvaret ved å fly ganske lavt. Dagbombingen gjør det mulig å begrense bombingene til militære mål, mens man under et nattangrep kunne risikert at en større eller mindre del av byens befolkning ville gått med. Samtidig vil nattangrepene mot Tyskland bli fortsatt utvidet, og fotografiene fra de konsentrerte nattangrep i den senere tid viser at resultatene er meget store.

Den offensive bombingene rammer både krigsindustrien, samferdselslinjene og befolkningens moral. Den svekker derfor den fiendtlige festnings motstandskraft. Dertil kommer at de tyske forsvarslinjer er så utstrakte at de ikke kan være like sterke over alt. Det vil alltid være forholdsvis svake punkter som innbyr til angrep.

vvv vVv vVv
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

Nyheterne fra London 24. og 25/10-42, kl. 19.30.

MIDTØSTEN: Lørdag ble det meldt at briterne har begynt en ny offensiv i Nord-Afrika. I meldingen het det: Den 8. armé gikk til angrep i går kveld med kraftig flåtestøtte. Det kom til voldsomme kamper som fremdeles er i gang. Offensiven ble understøttet av et flåtebombardement mot fiendtlige stillinger langs kysten i nærheten av Mersa Matruh, 160 km. bak de tyske linjer. De britiske flåtestyrker ble angrepet av fiendtlige tanks, men alle enheter vendte tilbake i god behold. Bare et skip ble lett skadet. Kraftige luftangrep gikk forut for offensiven. I luftkampene ble 8 fiendtlige jagerfly ødelagt og mange andre skadet. - Søndagens kommuniké fra Kairo sier at framskutte avdelinger av den 8. armé har trengt igjennom fiendens linjer på visse punkter ved dagry i går. De holder de stillinger de har tatt til tross for motangrep fra fienden. Kampene fortsetter. - De allierte flystyrker har fortsatt sine angrep mot fiendens stillinger i slagområdet med største voldsomhet de siste 24 timer. Bombefly og jagerbombefly gjennomførte sine angrep fra lav høyde til tross for kraftig luftvernild. Alle operasjoner foregikk under dekke av store stykker jagerfly. Fienden gjorde liten motstand i luften. Britiske fly skjøt ned et fiendtlig jagerfly.

Et kommuniké fra det britiske admiraltet i ettermiddag forteller om nye seire for britiske undervannsbåter i Middelhavet. 5 italienske skip er blitt senket, 1 dektroyer og en vepnet havnekrysser er antakelig blitt senket og 5 forsyningskip er blitt skadet. - Fra Malta meldtes søndag at 3 aksefly til er ødelagt under angrep som hadde liten virkning. Fra alle operasjoner i Midtøsten, medregnet kampene over selve kampområdet savnes 12 britiske fly søndag, men mannskapene på 2 bombefly og 4 jagerfly ble reddet.

V. STFRONTEN: Lørdag meldtes: Britiske fly fra Storbritannia angrep i natt Nord-Italia for annen natt på rad. Genua ble på ny angrepet til tross for et tett skydekke. Torino og Savona ble også bombet. Det raste store branner i Genua i hele går etter bomber fra natten forut. Det ble kastet et stort antall 2 tons bomber over byen. Søndag meldtes: I går rettet det britiske flyvåpen 2 kraftige angrep mot Nord-Italia i løpet av mindre enn 12 timer. Det første var et bemerkelsesverdig dagangrep av en stor styrke av tunge 4-motors Lancasterbombefly som angrep Milano like etter kl. 5 i går ettermiddag. Det andre angrepet ble utført i natt. Igjen startet bombeflyene fra Storbritannia og angrep Milano og andre mål i Nord-Italia. Dagangrepet i går var det lengste som britiske fly noen gang har gjort i dagslys. Allikevel var det bare 3 fly som ikke kom tilbake.

Tyske mål i Nordvest-Europa ble i går angrepet av britiske fly både dag og natt. I dagslys lørdag omfattet operasjonene jernbaner i Nord-Frankrike, skip utenfor norske kysten og mål i Nederland. Britiske jagerfly på patrulje angrep i natt jernbaner i tyskokkupert område.

Natt til lørdag var det ingen flyvirksomhet over Storbritannia, men natt til søndag ble det kastet noen få bomber over Øst-England. Det ble gjort en del skade og noen mennesker mistet livet.

RUSSLAND: Det er blitt noen bedring i været ved Stalingrad og tyskerne fortsetter sine angrep uten hensyn til tapene, men de har ikke hatt noen framgang og på et sted er de drevet ut av en stilling de inntok lørdag. - Nordvest for Stalingrad har tyskerne gjort motangrep for å ta igjen stillinger de har tapt, men de ble møtt med kraftig ild og drevet tilbake. I et slag i dette område som varte i 2 dager hadde tyskerne 7.000 falne og 57 ødelagte eller skadede tanks, og russerne erobret 100 kanoner og 150 nedgravde tanks. - I Mosdok har den tyske offensiven foreløpig dødd ut. - Sydbøst for Novorossisk er flere tyske angrep slått tilbake og den russiske Svartehavsflåte har igjen bombardert fiendtlige stillinger langs kysten. - Til tross for stadige angrep har de russiske skipene på Ladoga holdt trafikken gående dag og natt og bragt forsyninger, våpen og mat til Leningrad.

DET FJERNE ØSTEN: I Stillehavet er lo japanske skip på tilsammen 50.000 ton senket eller skadet i angrep mot Rabaul. Flygende festninger fra Australia utførte angrepet. Søndag ble det meldt om et nytt kraftig angrep mot Rabaul. Ingon fly gikk tapt. Et annet angrep ble utført mot den japanske flyplassen Lae på Ny Guinea. - De australske tropper rykker stadig nærmere japanernes støttepunkt Kokoda. - Tidlig søndag morgen 12 japanske fly Port Darwin i Nord-Afrika. De gjorde ikke større skade. - Lørdag meldtes at britiske bombefly angrep fiendtlige mål i Burma fredag. Ingen av de britiske fly gikk tapt.

vVv vVv vVv

BARNAS INNSATS.

Den kamp som Norges barn fører mot undertrykkerne kan i heroisk innsats på mange måter måle seg med de voksnes kamp. Naturligvis har ikke barnas innsats den samme rekkevidde, men er ikke desto mindre av en meget vesentlig betydning og representerer klare trekk i billedet av det norske folks samlede kamp mot barbariet. Den fedrelandskjærlighet og rettsfølelse som kommer til uttrykk i barnas kamp, lover også dårlig for nazistenes framtidsplaner. Et av nazistenes framste mål er å erobre og forkvakle barna og de unge, men dette har de hittil oppnådd akkurat like lite som alt annet i dette land.

Barna har funnet sine egne virkefelt på hjemmefronten. Nazistene setter opp en plakat, straks er en pioner framme, plakaten forvanskens med et par streker til det motsatt av sin hensikt, eller den rives ned. - Eller de rustet seg med et kritistykke og skriver i skumringen sine velkjente kampprop: MED MED NS! LEVE KONGEN, eller lignende. Finner vi en V, setter de straks kongens monogram i den, for at en ikke skal være i tvil om hvem som kommer til å seire.

Nazistene har tatt monopol på alt som heter flagg og emblemer. Det er en forbrytelse hvis en liten jøssing forsøker å demonstrere noe av sin kjærlighet til fedrelandet, - den slags er forbeholdt nazi-ungelen. Men barna har aldri manglet råd. En mynt med kongens monogram, en ring, et klesplagg, en lue av bestemt farge eller farge, ja, dusker eller tråder, er snart blitt nye samlingsmerker og symboler, som skiller dem ut fra det foraktede nazi-kryp.

Nazi-ungelen har gjort alt hva de har formådd for på sitt vis å plage sine jevnaldrende. På trikker og veier er de blitt overfalt. Etter beste oppskrift fra sitt opphav har de angitt sine skolekamarater, hvilket i en lang rekke tilfeller har ført til utvisning av skolene. Barna har likeledes vært innkalt til timelange forhør hos en eller annen selvbestaltet nazistisk forhørsrett. Men under alt har de holdt ut.

Resultatet er blitt en økende forbitrelse i barnerekken og en ennå større oppfinnsomhet i å demonstrere sin fedrelandskjærlighet og sin forakt for nazistene. Nazi-førelidene skriker opp om "terror", de andre barna vil ikke lede med deres barn, de ser ikke en gang på dem. Nei, for dem er en forreder en forreder, om han aldri så meget søker å bevise det motsatte, for sunde barns logikk er heldigvis enkel og grei.

Også for lærerne har barna vært en stor oppmuntring og hjelp i de tunge tider lærerne har måttet døye. I klassene har det slått den gamle patriotismens ånd, som ikke bare har varmet lærerens hjerte, men som også har styrket dem i deres forsett om ikke å svike Norges barn. Lærerne er stolte over barnas begeistrede fedrelandssinn, slik som det sprudler fram fra barnesinnene i disse nødstider. Og like dan er det rundt i de tusener av hjem som fører sin daglige kamp for å skille løgn fra sannhet og for ikke å bli avstumpet i sin moralske indignasjon over alt det unneskelige som skjer omkring en. Der kommer barna som det friske pust fra ater og skolegårder, de fører kampstemningen med seg, og deres oppriktige, umiddelbare indignasjon og forbitrelse over utfordringer og overgrep kan ikke annet enn smitte de voksne.

Barna er den store bøygen, de kan kommanderes på utstillingen, de kan overgis i nazilæreres hender, de kan terroriseres av såkalte myndigheter, men de står like fast.

Deres forakt for alt som har med forrederpartiet å gjøre kjenner ingen grenser, og deres iver etter å utføre alt det pionerarbeide som passer for deres alderstrim, kjenner heller ingen grenser.

Barna er en fast og viktig del av vår sterke hjemmefront som forbereder seirens og oppgjørets dag. VI PLIKTER IKKE Å SVIKE DEM.

vvv vvv vvv

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

29 NOV 1942
29 OKT. 1942

1182

Nr. 386.

LONDON - NYTT.
27. oktober 1942.

Nyhетene fra London 26/10-42, kl. 19,30.

MIDTØSTEN: I den egyptiske ørken fortsetter kampene og briterne holder alle de områder de har vunnet. Det var en rekke mindre trefninger i går. Begge parter satte inn panservogner. Fienden var ikke i stand til å drive våre tropper bort fra det området vi har erobret. Inntil kl. 6 i går ettermiddag var det tatt 1.400 tyske og italienske fanger, melder dagens kommuniké fra Kairo. Det heter videre i kommunikéet at det var allierte luftangrep over hele slagområdet i løpet av hele lørdag og søndag. Britiske jagerfly var over hele slagsonen så lenge det var lyst. Like bak selve slagområdet fortsatte britiske langdistanse britiske jagerfly og bombefly sine angrep. -- Utenfor Tobruk ble et handelsskip sprengt i småbiter av et direkte treff. - 15 fiendtlige fly ble skutt ned under disse angrepene og mange andre skadet. - 3 fiendtlige fly ble ødelagt over Malta. -- Under alle operasjonene over Middelhavet og de store operasjonene over slagområdet tapte briterne 3 fly slutter det britiske kommuniké i dag. -- En militær medarbeider skriver: Den britiske offensiv som ble innledet av 6 timers kraftig artilleriild ble deretter fortsatt av infanteriet som gikk igjennom de fiendtlige minefelter og tok befestede punkter ved direkte angrep. Britiske tanks gikk derpå gjennom de åpninger som derved oppstod, men det har hittil ikke vært betydelige sammenstøt av tanks. Offensiven har ennå ikke utviklet seg til en hurtig manøvreringskrig. Så vidt som slaget har utviklet seg hittil er det klart at de alliertes tre våpen, hæren, luftvåpenet og flåten arbeider sammen i en kombinert operasjon.

RUSSLAND: Nordvest for Stalingrad er tyskerne kastet tilbake på flere steder, men inne i byen har tyskerne trengt litt fram i fabrikkområdet. I et tilleggskommuniké heter det at etter heftig bombardement med kanoner og bombekastere angrep tyskerne igjen fabrikkdistriktet i Stalingrad med infanteri og tanks. Den russiske hæren avviste angrepet og tilføyet igjen tyskerne flere tap. Etter voldsomme nærkamper brøt noen tyskere igjennom i de ytre områder ved en fabrikk. - Nordvest for Stalingrad fortsetter Timosjenkos styrker å utvide den kile de har drevet inn i fiendens linjer. I dette område har russerne inntatt tyske blokkhus og løpegraver. Under tidligere operasjoner slo russerne rumenske tropper og erobret 2 punkter til av strategisk betydning. - Fra Kaukasus blir det bare meldt om bombekasting og artilleriild i Mosdokområdet og nye russiske motangrep sydøst for Novorossiisk. På flere steder langs den russiske front er værforholdene blitt ennå verre. Ladogasjøen er igjen islagt.

VESTFRONTEN: Det var i morges en kort luftalarm over Londonområdet men ingen bomber. Britiske jagerfly og luftvernild skjøt i dag ned 2 fiendtlige bombefly.

Det blir meldt at Mussolini har bedt den tyske ambassadør om mere luftvernmateriell mot den britiske luftoffensiv. Mussolini skal ha sammenkalt sitt råd for å finne en utvei til å dempe uroen blant den italienske befolkning. Den italienske generalstabsjef har nektet å gå med på en anmodning om å skaffe større beskyttelse av jagerfly for selve Italia. Det kan bli skjebnesvangre følger hvis vi tar avdelinger bort fra den egyptiske front for dette formål, sa han. - Det brente fremdeles i Milano i går etter lørdagens angrep.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske fly med basis i Kina har 2 gange angrepet japanerne i HongKong. Natt til mandag ble dokkområdet tilføyet alvorlig skad, og det ble oppnådd fulltreffere mot skip på havnen. 15 japanske jagerfly som forsøkte å forsvare området ble skutt ned. 2 amerikanske fly savnes. - I morges ble Hong Kong igjen angrepet. Det brøt ut store branner. Andre amerikanske bombefly angrep samtidig den japanske flyplassen ved Kanton.

I Stillehavet er nye og betydelige tap påført de japanske skip. I den nordlige del av Salomongruppen ble det oppnådd fulltreffere mot 2 japanske krigsskip, og et tredje ble antakelig truffet. -- Ved Rabaul på Ny Britannia er den samlede japanske tonnasje som er senket, skadet eller satt i brann nå kommet opp i 100.000 ton på 3 dage. 1 kanonbåt er senket og 3 handelsskip etterlatt i brann ved siste angrep. -Amerikanerne har slått tilbake 5 japanske angrep mot Guadalcanar. I et angrep mot flyplassen mistet japanerne 21 fly. På Ny Guinea er japanerne på defensiven. Forsyningslinjene er kraftig angrepet.

M A K T O G A N S V A R .

Under dette motto søkte den 25 årige lykkesfører Rogstad fra Trondheim i et foredrag sist fredag å gi sine meningsfeller her i Oslo en redegjørelse for bakgrunnen til unntagelsestilstanden og det som skjedde i de 6 redselsdagene i Trondheim.

Etter avisreferatene å dømme, må han ha klart sin oppgave godt. Han reiser sikkert hjem med lettere samvittighet enn da han kom. Hans foredrag ble nemlig gjentatte ganger avbrutt av applaus og til slutt lønnet med endeløst bifall.

Tenk, applaus og endeløst bifall for å ha utpekt og utlevert lo uskyldige landsmenn til bødlene, og etter alt å dømme var den indirekte årsak til at andre 24 også mistet livet og hundreder kastet i fengsel eller fratatt sine stillinger eller hjem!

Det er i sannhet på en lovtvilt måte denne samvittighetsløse unge mann frir seg fra sitt tunge ansvar. Hans partifeller har ved sitt endeløse bifall tatt sin del av ansvaret. For en stakkert stund kanekje, men hvor lenge. På oppgjørets dag vil nok det gjenta seg: Rottene forlater den synkende skute, de har glemt bifall, sin del av ansvaret, de løper selv for livet, og skipperen, det 25 årige forsikringsbud fra Trondheim, står hjelpeløs igjen alene, uten makt, bare med ansvaret.

Om årsaken til unntagelsestilstanden i Trøndelag uttalte Rogstad at det var nødvendig å se tilbake på det som var skjedd de siste 2 årene. Nasjonal Samling, sa han, hadde søkt å gå veien om forståelse og samarbeide med folket, men det var mange som ikke gjorde det ringeste forsøk på å forstå den nye tid, men satte alt inn på å sabotere og ødelegge den.

Rogstad kom også inn på de forskjellige sabotasjehandlinger, sier avisreferatet, og henviste til at avisene har fortalt om hvordan samvittighetsløse banditter hadde skutt ned norske politifolk som gjorde sin plikt. -- I de siste 2 årene i Trondheim?

Ikke på et eneste punkt i referatet blir det pekt på sabotasjehandlinger som har skadet den tyske krigsmakt eller dens interesser. Heller ikke de tidligere omtalte sabotasjehandlinger mot de norske forsynings interesser er nevnt.

Nei, årsaken til unntagelsestilstanden i Trøndelag er rett og slett at tingenes tilstand ikke har utviklet seg raskt nok for den unge samvittighetsløse banditt og hans meningsfeller. Det synes nå som om de selv har framprovosert årsaken til redselsdagene i Trøndelag for derved å skaffe seg makt til å gjennomføre de planer de i løpet av de siste 2 år ikke hadde greid å få satt ut i livet, "ved å gå veien om forståelse og samarbeid med folket". Det gikk ikke fort nok for dem. De støtte over alt mot den uoverstigelige mur som har reist seg mellom forrederne og det NORSKE folk.

Det var intet reelt grunnlag for unntagelsestilstanden i Trøndelag. En unntagelsestilstand som er uten sidestykke selv i tyskerens historie. Og tyskerne visste det! Eller ble de ført bak lysot? Og så etterpå pynter de på det hele ved å myrde 24 unge menn som i lengre tid har sittet på Falstad, Trøndelags Grini.

v v v v v v v v v

HISTORIEN GJENLAR SEG.

Kong Magnus Erikssønn skrev ved årsskiftet 1351-52, altså for 590 år siden, et brev som finnes, eller i alle fall fantes, i Rostocker-arkivet. Han skrev her bl. a.:

"Når tyskerne kommer i havn i Norge, piner, sårer og dreper de landets borgere og drar sin vei uten hensyn til Guds ord eller gjeldende lov og uten tanke p, erstatning til de skadelidte. Hvor de legger til røver de offentlige eller private bygninger ned til bronse uten å spørre om lov. Det er bare bedrevet öl, usselt mel og forfalsket humle, som de gir utførselstillatelse til fra de tyske havner, men selv hjemfører de lerfra både korn og andre gode saker etter eget forgodtbefinnende."

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

2 NOV 1942

9 OKT 1942

A
Mappe 9

Nr. 387.

31 OKT. 1942

LONDON - NYTT.
28. oktober 1942.

1183 A

2. s. 9

Ekepl. 387
1942

Nyheterne fra London 27/10-42, kl. 19.30.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra det britiske hovedkvarter i Kairo sier: I løpet av natten fra søndag til mandag utvidet våre styrker det område de hadde okkupert. Våre vinninger ble opprettholdt i går. Kampene fortsetter. Tidligere meldinger fra krigskorrespondenter fortalte hvorledes den voldsomme britiske artilleriild hadde forberedt veien for infanteriet gjennom 2 linjer av Rommels forsvar. Det ene av fiendens to viktigste minefeller er nå gjennombrutt, men meldingene påpeker at forsvaret går i dybden og er kraftig oppbygget, så den oppgave å bryte seg gjennom dem har den 8. britiske armé ennå til gode. - Dagens kommuniké fra Kairo sier at luftangrepene over slagområdet og de framskutte landingsplasser blir holdt i stor målestokk. Tysk og italiensk luftvirksomhet over slagområdet er øket og 18 aksefly til er ødelagt. Dag og natt, sier kommunikéet har bombe- og jagerbombe-fly angrepet mange forskjellige slags mål. Under et angrep med bomber og torpedoer mot en fiendtlig konvoy utenfor Tobruk ble en tankbåt satt i brann og et handelsskip sprengt i luften. Minst 3 tyske fly til ble skutt ned over Malta i går under angrep som var holdt i redusert målestokk. - Fra alle disse operasjoner i Middelhavsområdet savnes 10 britiske fly.

RUSSLAND: Fra Stalingrad blir i dag meldt om øket russisk press mot fiendens flanker både syd og nord for byen. I fabrikkstrøket, der stillingen fremdeles er kritisk, har russerne slått tilbake nye angrep. - I fabrikkstrøket er en tysk infanteribataljon tilintetgjort og 6 tanks ødelagt. I det sydlige avsnitt er 4 infanterikompanier tilintetgjort og 10 kanonstillinger og 26 andre befestede punkter ødelagt. I det nordvestlige avsnitt har tyskerne lidt svære tap. 80 lastebiler er ødelagt og 5 fly skutt ned. -- Syd for Stalingrad har russerne drevet tyskerne og rumenerne tilbake over høydedraget som strekker seg syd for byen. - Marskalk Timosjenko har hatt ny framgang i sin offensiv nordvest for Stalingrad mellom Don og Volga. - Det meldes i dag at tyskerne på grunn av sine store tap ikke lenger kan opprettholde samtidige nordøst for Tuapse, er slått tilbake og sovjettroppene har gått til motangrep. - Øst for Novorossijsk har russerne hatt framgang og bedret sine stillinger. -- Det russiske kommuniké i går kveld meldte at to tyske transportskip på tilsammen 12.000 ton er senket i Finskebukta. Ifølge meldinger fra Stockholm er skibene senket mens den russiske østersjøflåte var i ferd med å slå tilbake et tysk forsøk på å lande på Kronstadt, Leningrads flåtestasjon, og på russiske øyer i Finskebukta. Dessuten ble en stor mengde pansrede invasjonssferger og landingsfartøyer ødelagt, heter det videre.

DET FJERNE ØSTEN: Et stort slag til lands, til sjøs og i luften foregår nå i Stillehavet om Guadalcanar, nøkkelstillingen til Salomongruppen. Ifølge ufullstendige meldinger som er mottatt i Washington er 3 japanske kryssere og 2 hangarskip blitt skadet og 22 japanske fly ødelagt. De amerikanske tap er: 1 senket destroyer, 1 hangarskip alvorlig skadet og andre skip som har fått lett skade. - Japanske tropper har begynt et angrep mot sydflanken til amerikanernes stillinger på Guadalcanar, men de amerikanske styrker holder stand. Tidligere meldte Washington at et av Amerikas minste hangarskip har gått tapt i Stillehavet. --

Meldingene fra de andre slagområdene i Stillehavet går ut på at allierte fly har angrepet japanernes stillinger på Lae, Salamua og Kokoda og en japansk flyplass på Nederlandsk Timor. - Fra India blir det meldt at britiske bombe-fly i går angrep havnen Akiab i Burma.

I LILLE har tyskerne tatt 30 gisler som represalier for en eksplosjon i en kafé, der 3 tyske soldater ble såret. Tyskerne sier at de 30 gislere skjebne vil bero på hvorvidt de som er ansvarlige for eksplosjonen blir funnet.

I HELLAS er 20 unge gisler blitt henrettet av tyskerne som represalier for forrige måneds bombing av det nazistiske hovedkvarter. Da de ble ført til henrettelsesstedet ble de av menneskemengden hyldet som helter og man lovet helt åpent å hevne dem. -- **FRA Tsjekkoslovakia** blir det meldt om 18 henrettelser til. Forbrytelsene var like fra høyforrederi til å ha vært i besiddelse av radiosendere. 5 var anklaget for merkelegningsforseelser.

Fra et orienteringsskrift som i disse dage sirkulerer mellom kunstnere har vi hentet følgende:

I løpet av det siste halve året har Norges befolkning på ny og sterkere enn noen sinne manifestert sitt urokkelige samhold overfor "nyordningen". Og det stemmer med kampens utpregede karakter av åndskamp at det er blitt åndens menn, prestene og lærerne, som har vært fanebærerne. Om dem har alle de øvrige yrker på forskjellig måte sluttet opp.

Vi har sett hvordan de næringsdrivende og de fagorganiserte arbeidere ved sine fulltallige protestaksjoner har vist befolkningens samlede motstand mot rikstingsplanene og foreløbig kullkastet dem.

Kampen gjelder i første rekke åndelige verdier, den gjelder ytrings- og trykkefriheten, frihet til uavkortet sannhetssøkning i vitenskapelig forskning, møte- og organisasjonsfrihet, kort sagt åndsfriheten, dette som våre motstandere synes å mangle en hver forutsetning for å forstå, og som for oss representerer en høy og ukrenkelig verdi.

I denne kamp er ikke minst kunstnerens innsats av vesentlig betydning. Sammen med vitenskapsmennene, kirkens og skolens folk, er de med på å slåss uten avbrytelse, uten gåen-på-akkord, uten hensyn til risiko. Det er og må være en kompromissfri, hensynsløs kamp for våre grunnverdier, en kamp som kan koste den enkelte meget, men hvor ingen har lov til å gi tapt. Til tross for sin forakt for intellektet og sin mangel på forståelse av ånd aner nyordningens menn at de her har en farlig motstander å baske med. Det ser vi på ensrettingen av pressen, overgrepene mot universitet og høyskoler, hvor studentene skal tvinges inn etter politiske "kvalifikasjoner" og ledelsen nazifiseres, - på forbudene mot bøker og forfattere, sensuren av teaterforestillinger, kvælingen av musikklivet, kampen mot den gode malerkunst og fongslingen av åndslivets menn.

Det nytter dem ikke, de kommer ingen vei. Den kulturelle front står fast hver dag. Denne kamp vil kreve offer av mann etter mann, enda større enn som mange alt har tatt på seg.

I en bokkonjunkturtid som denne legger forfatter etter forfatter sine manuskripter på hyllen i stedet for å sonde dem i trykken. Det er ikke bare et økonomisk offer, men også brudd med selve livsoppgaven for mennesker som nettopp nå hadde budskap å bringe. - For tomme benker, eller et publikum av konstituerte, hird og legionærer, uinspirerende og beklemmende, øder Nationalteaterets kunstnere sin sjels kraft i den ene svære oppgaven etter den andre og bærer sin skjebne med ukuelig humør. Kunstnere av alle slag holder seg borte fra kringkastingen. Gjennom dette viser de at hensynet til egen fordel eller øyeblikkshensyn til kusten må vike for det som vi alle kjemper for: HVER DAG Å VISE AT DE IKKE FÅR BUGT MED OSS!

En må ikke la seg forlede til å akseptere tilbud under dekke av "hensyn til kunsten". I fast og ubrytelig samhold står alle kustarters utøvere klar til å ta på seg nye og atter nye byrder i sikker tro på at vi skal makte å holde vår kulturfront.

DEN FRONTEN KAN IKKE BRYTES AV RA. VOLDSMÅRT.

vvv vVv vVv
DAS LAND NORWEGEN.

I et nr. av Josef Terbovens Verordnungsblatt får die besetzten norwegischen Gebieten er det inntatt en forordning som ennå ikke er offentliggjort i den såkalte norske presse. Den pålegger den norske stat å erstatte de skader som er påført tysk eiendom, ikke bare under invasjonen, men også skader, som påføres tyske borgere og tysk eiendom ved allierte luftangrep og andre krigshandlinger, tidligere, nå og i framtiden. -- I den tyske tekst anvendes betegnelsen "das Land Norwegen". Den samme betegnelse som anvendes på de tyske Gau. For norsk regning er det under utarbeidelse en lov som skal gi hjemmel for straff mot norske borgere etter engelske luftangrep i likhet med hva fylkesmannen i Oslo og Akershus foreløbig, uten hjemmel i noen lov, har idømt norske borgere etter angrepet 25. september. --

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

2 9 NOV 1942

2 9 OKT. 1942

1184

Mappe 9
Ekspl. 388
Arg. 1942
O.V.
2. Arg.

Nr. 388.

LONDON - NYTT.
29. oktober 1942.

Nyhetene fra London 28/10-42, kl. 19.30.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder: Britiske styrker fortsatte framgangen natt til tirsdag. I går var det flere sammenstøt mellom panserstyrkene enn det hittil har vært. Etter voldsomme kamper ble fienden drevet tilbake etter å ha lidt betydelige tap. De britiske tap av tanks var små. Kampene fortsetter. - De allierte luftangrep natt til tirsdag var voldsomme. Lette allierte bombemaskiner og jagerbombefly angrep i går fiendtlige konsentrasjoner og framskutte landingsplasser og gjorde et angrep mot dokk-området ved Mersa Matruh. Fienden var hovedsakelig på defensiven i luften, men i går ettermiddag forsøkte de å angripe britiske framskutte tropper med stupbombefly. Angrepet ble stoppet av britiske jagerfly. I alt ble det i går ødelagt 18 fiendtlige maskiner og et lignende antall ble skadet. 6 britiske fly savnes. - Det blir meldt fra Ankara at tyskerne anstrenger seg til det ytterste for å føre fram forsterkninger av fly, folk og materiell til Nord-Afrika. - Det blir uttalt på offisielt hold i London i dag at det ikke er det spor av sannhet i en melding fra aksehold om at den britiske øverstkommanderende i Midtøsten, general Alexanders fly, skulle være skutt ned i ørkenen i går.

RUSSLAND: Fra slaget om Stalingrad blir det meldt i dag at marskalk Timosjenkos styrker nordvest og syd for byen har øket sitt press. Russerne har ryddet de sydlige utkanter av byen for fiender, og har drevet tyskerne tilbake til steppene. Før denne russiske seier var det et 6 dages slag, heter det i meldingene. Mellom 6 og 7.000 tyskere ble drept. - I nordvest har Timosjenkos styrker rykket framover og er nå 60 km. fra byen. Sterke nye artilleristillinger er blitt opprettet. Tyskerne gjør iherdige motangrep i et forsøk på å holde tilbake den økede trussel mot den tyske venstre flanke, men dette er blitt avvist. Under et forsøk nylig på å gjenerobre et strøk ble 850 rumenske offiserer og menige drept, ble det meldt i det russiske middagskommuniké. - I byområdet i Stalingrad øker tyskernes angrep i styrke i de nordvestlige forsteder. På bekostning av store tap har tyskerne rykket framover langs to gater. Alle andre steder er angrepene holdt i sjakk. I et angrep ble en hel fiendtlig bataljon utslettet. - I Vest-Kaukasus fortsetter russerne sine aktive operasjoner. Ifølge meldinger fra fronten har tyskerne vært nødt til å trekke seg tilbake fra viktige stillinger på de høyder som de erobret under sitt framstøt mot Tuapse. - Det blir også meldt at russiske marinesoldater har trengt igjennom fiendens linjer sydøst for Novorossijsk. - I Mosdok-området har tyskerne ikke gjenopptatt sine angrep.

DET FJERNE ØSTEN: I det slaget som nå raser til lands, til sjøs og i luften i det Nordvestlige Stillehav, er 10 japanske krigsskip blitt senket eller skadet i de siste 3 dage. Japanernes tap omfatter: 2 destroyere som er senket, 1 hangarskip, 3 kryssere som er skadet, 1 destroyer som er skadet og et japansk slagskip som er truffet av en stor bombe. I det samme tidsrom er 4 amerikanske krigsskip senket eller skadet. -- På Guadalcanar har amerikanske tropper rykket framover, både sydover og vestover, og de har gjenerobret flere stillinger. - Tokio-kringkasteren sender igjen ut fantastiske meldinger om amerikanernes tap av krigsskip i slaget om Salomonøyene.

På Ny Guinea fortsetter australske tropper sitt energiske press mot japanske stillinger foran Kokoda. 3 japanske krigsfartøy med forsyninger er blitt ødelagt.

VESTFRONTEN: Britiske Moskito-bombefly gjorde i går et dagangrep mot Flensburg, den tyske ubåtbasis, som det også blir sendt forsyninger til Russland fra. - Det ble opplyst i går kveld at britiske fly nå opererer fra baser i Nord-Russland.

Offisielle italienske detaljer om de britiske angrep nylig viser at det brøt ut over 300 ildebranner i Milano. - På pålitelig sveitsisk hold blir det meldt at Mussolinis krav om tilstrekkelig luftvernmateriell til å beskytte de italienske byer har satt den tyske overkommando i forlegenhet. Tyskernes svar, blir det meldt, understreker at de selv har stort bruk for luftvernmateriell, og nevner samtidig de økende krav fra Vest-Europa om beskyttelse.

vVv vVv vVv

BOYKOTTEN AV NATIONALTEATERET

Vi gjengir brev fra Statens Teaterdirektorat til "ordføreren" i Oslo, Fritz Jensen:

Som kjent har Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet under den pågående publikum-boycott av Nationalteateret kjøpt et antall billetter til hver forestilling, som av Teaterdirektoratet er fordelt blant NS-organisasjoner. Departementet har kjøpt bilettene til halv pris. Det er imidlertid nå truffet bestemmelse om at bilettkjøpet for departementets regning skal opphøre.

Teaterdirektoratet finner ikke at tiden enda er inn til helt å oppheve systemet med utdeling av billetter. Da det er tegn som tyder på at publikum etter begynner å vise interesse for Nationalteateret, er det mulig at ordningen etter hvert langsomt kan avvikles. Men så lenge en kan risikere at teateret enkelte aftener står helt tomt, kan ikke utdelingen av billetter innstilles.

Når departementet for tiden ikke kan påta seg utgiftene i forbindelse med bilettkjøpet, finner en det rimelig at de overtas av Oslo, Aker og Bærum kommuner, så meget mer som det jo er publikum fra disse kommuner som har demonstrert ved å utebli fra teateret. Det er også disse kommuner som yter økonomisk hjelp til Nationalteateret, og de inntekter som skaffes teateret ved kjøp av billetter, vil komme som fradrag i de tilskudd teateret vil ha behov for. Selve det tekniske apparat med fordeling av bilettene burde framleis besørges av Teaterdirektoratet, da en her har de beste erfaringer for hvordan fordelingen rettferdigst bør ordnes.

En vil be om herr ordførerens snarlige uttalelse om hvorvidt Oslo Kommune kan overta sin del av utgiftene ved bilettfordelingen til Nationalteateret."

I tilknytning til ovenstående kan opplyses at Nationalteateret i år snart har kostet Oslo Kommune $\frac{1}{2}$ mil. kroner, i form av direkte tilskudd.

Vi gjentar: NATIONALTEATERET ER OG BLIR BOYKOTTET. Teaterdirektoratets forhåpninger om øket interesse for Nationalteateret skal ikke gå i oppfyllelse.
v v v v v v v v v

DET ER ENKA UNKLART om det for norske kunstners vedkommende skal bli en normal konsertsesong. Like overfor en fest, ens holdning fra alle kunstnere, måtte Guldbrand Lunde i våres gå på tilbaketog, idet han på ny tillot musikerne å gi konserter uten samtidig å forplikte seg til å opptre i Kringkastingen o.s.v. Noen av våre kunstnere mener at man bør bruke denne sjansen til å utfolde et fritt konsertliv, andre er av den oppfatning at det er best å holde seg helt vekk fra konserttribunen - gir man en viss mann lillefingeren, tar han som bekjent lett hele hånden.

Bare 2 ting kan foreløpig sies til sikker veiledning for publikum. Filharmoniskes vanlige, åpne konserter er fullt legale aftner. På den annen side må alle de konserter boykottes som arrangeres av Rudolf Rasmussen. "Rulle" er som bekjent NS og ingen uten de fedrelandsløse - denutilregnelige Brandt Ranzau medregnet - lar seg bruke av ham.

Hvorfor er "Rulle" den eneste konsertimpresario som har rukket fienden hånden? - Fordi han alltid har vært kjent for en upålitelig, misfornøyet pengeisk karakter. Dette fikk allerede for okkupasjonen sitt uttrykk, da "Rulle" i sin tid, udelukkende for disse egenskapers skyld, ble nektet Kongens Fortjenestemedalje, som han strebet etter.

v v v v v v v v v

AV FORFATTERE er alle som skriver for NS-forlag boykottet. NS-forlag er følgende: Gyldendal, Blix, Stenersen, Kambo, Klapp og Herolden. Bøker utsendt fra disse forlag, er uansett forfattere, boykottet.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE NORGES OG FEDRELANDET.

A 3335
6016

Mappe 9
Eksp. 29/10
Arg. 1942
O V
Jfr.

P.P.

Vi har fra tid til annen tatt oss den frihet å sende Dem vår avis i posten.

"Der Herr Reichskommissar" har imidlertid i sitt Verordnungsblatt, datert 26. ds. kommet med en forordning som bl.a. vil ramme postmottakere av FRIE AVISER så hårdt at vi finner å burde stoppe denne distribueringsmåte av vår avis.

Oslo, 29. oktober 1942.
LONDON - NYTT.